

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 4 mars 2013*§ 3 Interpellation om ersättning till PR-byrå för utbildningsverksamhet – kostnader i världsklass (nr 2012:46)*

Anförande nr 1

Borgarrådet **L a r s s o n** (M): Fru ordförande! Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

M a l t e S i g e m a l m (S): Ordförande, kommunfullmäktige! Jag har skrivit en interpellation om utbildningsverksamheten och dess kostnader. Anledningen till att jag gjort det är en artikel som var publicerad i Svenska Dagbladet den 25 september förra året med en redovisning av hur mycket den här utbildningsverksamheten egentligen har kostat och hur mycket som man har betalat till olika byråer för att sköta det. Bland annat hade man i Rinkeby ett speciellt kontor i Folkets hus upprättat. Det lades ned senare därför att ingen var intresserad längre av att ombilda.

Jag tackar borgarrådet för det svar som givits. Jag har ställt fem frågor i interpellationen. En del av frågorna har jag fått svar på, men inte alla. Det som är intressant för mig när man gör upphandlingar med de firmor som ska sköta det hela är hur många pr-firmor som har tillfrågats om uppdragen, framför allt om de avtal som slutits var de absolut bästa för staden. Ämnar man från Alliansens sida att fortsätta med den här byrån för utbildningsverksamheten? Hur vill man från Alliansens sida involvera fullmäktige och kanske övriga partier i fullmäktige i upphandlingen av pr-konsulter och byråer? Hur länge ska det här fortsätta?

Det är de frågor som jag har ställt.

Det är ungefär 60 miljoner kronor som under de senaste åren betalats för att se till att folk ska tycka att det är roligt att ombilda. I de fall där man inte har ombildat har vi sett vad som händer: man säljer ut hela beståndet så att hela stadsdelar kommer ifrån allmännyttan till privata värdar på olika sätt. Det var 2007 fram till 2012 som 60 miljoner kronor betalats till de här byråerna.

Man redovisar att ett samtal till ett callcentercentral kostade 1 875 kronor per samtal. Det var det som fakturerades. Det fanns egentligen ingen callcentercentral, utan det var i stort sett en mobiltelefon som någon hade och gick omkring med, så ringde folk och man svarade. Man kan undra lite hur de här pengarna egentligen har använts. Även om vi fått in ganska mycket pengar, vilket borgarrådet säkerligen kommer att säga, kan man ifrågasätta hur de här upphandlingarna går till, framför allt upphandlingsformen, och hur många byråer som de facto har blivit tillfrågade.

Det var det jag tog upp i min interpellation, och det var de frågor som jag ställde.

Anförande nr 3

Borgarrådet **L a r s s o n** (M): Fru ordförande! Jag ska försöka något förtydliga det svar som jag har delat ut skriftligen, även om det gläder mig att du känner att du har fått svar på några av frågorna. Jag inser väl att det krävs lite mer diskussion kring detaljerna för att det ska bli lite tydligare.

Låt oss börja med upphandlingen i sig. Det som staden har upphandlat om är ett övergripande ansvar för den affärsutveckling och de projekt som har inneburit att man har låtit ombilda ett antal bostäder som varit hyresrätter till bostadsrätter. I samband med det har man gjort en upphandling enligt lagen om offentlig upphandling med Jusek som vann upphandlingen. Sedan har Jusek haft ett uppdrag i sig att genomföra värderingar. Det har varit flera bolag som deltagit i den upphandlingen. Det har inneburit att man har begärt särskilda informationsinsatser. Så har Jusek i sin tur upphandlat ett antal informationsinsatser Bilda bostad har gjort, bland annat genom det kontor som du beskrev, men också genom ett antal möten som de haft runt om i stadsdelar där det har funnits intresse för ombildning. Det har lett till ett ganska stort antal informationsinsatser i form av brev och annan information om det som det handlar om, nämligen: Vad innebär det att ombilda bostäder från hyresrätt till bostadsrätt?

I praktiken har detta inte bara lett till ganska mycket pengar för Stockholms stad utan väldigt mycket pengar till Stockholms stad därför att reavinstererna från de här försäljningarna uppgår till över 25 miljarder. Det är pengar som är viktiga i stadens utveckling och i bostadsbolagens ekonomiska styrka när det gäller att både klara av det uppdrag man har i fråga om bostadsförsörjning och se till att bygga nytt samtidigt som befintliga fastigheter renoveras. Dessa hör samman.

Om man från oppositionen nu fokuserar på pr-byråer kan vi konstatera i ett annat ärende som nyligen var uppe i kommunstyrelsen att just antalet miljoner som stadsledningskontoret har lagt på olika kommunikationsinsatser externt har minskat i staden i jämförelse med när ni styrde med så där 14 miljoner. Oavsett vad man tycker om det kan vi konstatera att man ibland använder sig av kommunikationsbyråer, men i just det här fallet är det annat bolag som upphandlat.

Anförande nr 4

M a l t e S i g e m a l m (S): Det man kan reagera på är de här upphandlingarna och utgifterna i samband med dem. Det som var frapperande i artikeln var framför allt hur mycket Stockholms stad fakturerats för olika saker. Det handlar om en månadsfakturerings. Man har räknat ut att det var ungefär 1 875 kronor per samtal som man har fakturerat Stockholms stad för den här verksamheten. När man läser sådant börjar man fundera på vad det är för seriositet i sådana företag som håller på med sådant. Vem är det som avgör vad som är en rimlig nivå?

Det finns fortfarande väldigt många frågetecken kring en sådan här upphandling, framför allt när det gäller callcentercentral, med tanke på den kostnad som det inneburit. Självklart har varje fastighetsförsäljning inbringat staden pengar, det är jag helt medveten om. Men frågan är fortfarande om den här verksamheten kommer att fortsätta. Kommer man att fortsätta att anlita pr-byråer som på ett ganska raffinerat sätt talar om för folk hur de ska ombilda, vilka fördelar som det är med en ombildning? I de områden där folk inte vill ombilda säljer ni ut hela områden, till exempel Bredäng, Kärrtorpsområdet, Blackebergsområdet. Där vill folk inte ombilda, men då säljer man ut fastigheterna i stället. Jag vet inte om det är pr-byråerna som ligger bakom detta, men något fel är det i hela den här verksamheten.

Anförande nr 5

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Huruvida det är raffinerat eller ej vet jag inte, men vi kan konstatera att vi under åren 2006 – 2011 haft ett ganska stort antal ombildningar. Det har föranlett att det har varit ganska omfattande antal samtal vid möten och via telefon inom ramen för de kommunikationstjänster som erbjudits. Men det är inte samma omfattning – och det framgår tydligt vilket uppdrag som bolaget har i dag – på de informationsinsatserna nu som det var tidigare. När vi bestämde oss för att säga att det inte längre var möjligt att ombilda i innerstaden eller delar av närförort var det framför allt i ytterstaden där man hade informationsinsatser. Det faktum att de allra flesta ombildningarna skedde under de första åren innebar att de allra flesta informationsinsatserna har förlagts där. Under 2011 går insatserna ned. Räknar man på vilka insatser som gjorts tidigare kan man få fram vilken siffra man än vill. Vi kan notera att informationsinsatserna minskat när intresset har minskat.

Det vi hoppas på, och det skulle vara intressant att höra var Socialdemokraterna står i frågan, är ombildningar i de delar av ytterstaden där vi har en stor dominans av hyresrätter. Finns det någon som helst förståelse från Socialdemokraterna för att det finns en fördel i att människor köper sina bostäder och att det därmed blir mer blandade upplåtelseformer i dessa hyresrättstäta områden? Finns det någon förståelse för detta hos Socialdemokraterna? Finns det inte det, har ni backat ganska rejält i frågan. Ni har ju ändå haft öppningar inför att människor ska kunna äga i områden där det har varit en stor dominans av hyresrätter. Den dörren tycks vara stängd: här ska inte ombildas, här ska inte heller informeras. Det skulle vara intressant att ställa en sådan motfråga.

Ja, informationsinsatserna har minskat vartefter intresset har minskat.

Anförande nr 6

M a l t e S i g e m a l m (S): Då kanske det behövs mer informationsinsatser kring detta. Rent generellt kan man säga att nu har det ombildats så mycket att det i vissa områden inte finns speciellt mycket allmännytta kvar. De personer som bor i allmännyttan kanske inte heller har möjligheter att vara med i ombildningsprocessen.

Invånare i Stockholm är väldigt bekymrade över att det är färre och färre hyresrätter att få tag på. Färre hyresrätter betyder också färre och färre omflyttningar och en längre kötid för att man ska kunna få en bostad i Stockholm. I dag är det inte onormalt att en tvåa ligger på närmare 3 miljoner i vissa av våra ytterförorter. Då man kan fråga sig om en ungdom som kanske inte har fullt jobb eller jobbar deltid ska gå till banken och säga att hon gärna vill ha en lägenhet och be om lån. Men hon får inga. Hade det funnits en bra hyresverksamhet i Stockholm hade fler ungdomar kunnat beredas bostad.

Jag tror att det kommer att bli en väldigt stor fråga i framtiden, framför allt för ungdomar: Hur ska man bo i framtiden? Hur mycket ska man skuldsätta sig? Var är de stora ekonomiska kriserna utanför Sverige? Vad har de börjat med i USA och i andra länder? Ja, det är att man har lånat till en bostad – lägenhet eller villa – och sedan har konjunkturen gått ned, och då står man med väldigt många lägenheter osålda. Vad hände i Spanien och i andra länder i världen där det är ekonomiska problem? Där sitter folk med sina lägenheter och villor och kan inte sälja dem. Nu är

Sverige någorlunda stabilt, men vad händer den dag samma sak inträffar i Stockholm? Vad ska vi säga? Tar den borgerliga alliansen sitt ansvar för folk som har investerat ganska mycket kapital i sina lägenheter och inte får ut en spänn? Gör ni det?

Anförande nr 7

Borgarrådet L a r s s o n (M): Problemet med bostadsdebatten när man kopplar den till ombildningsfrågan är den allmänna föreställningen hos Socialdemokraterna, att när lägenheter ombildas försvinner dessa. Om man inte hade ombildat lägenheterna och bildat bostadsrättsföreningar hade det funnits massor med lägenheter till våra ungdomars förfogande. Det är den bilden ni vill måla upp. Men så är det inte riktigt. De som ombildar bor i sina lägenheter, de allra flesta bor kvar i sina lägenheter. Det sker en viss omflyttning som man normalt har inom alla bostadsbestånd, självklart. Men det är inte så att ombildningarna i sig har lett till att ungdomarna har svårare att få tag i en bostad. Människor bor i de lägenheter som ombildas. Det är hyresgästerna själva som köper sina bostäder.

Det är helt riktigt att med den inflyttning som vi har till Stockholm måste vi hålla en hög takt på bostadsbyggande. Det gäller både hyresrätter, bostadsrätter och andra typer av boenden. Det är ingen tvekan om det, och vi är glada att vi förra året inte bara nådde målet utan överträffade målet när det gäller antalet bostäder som byggdes och färdigställdes i staden – över 5 000 bostäder. Det är viktigt att vi håller den höga takten framöver också.

Det är viktigt att det finns hyresrätter. Man måste kanske från Socialdemokraterna bestämma sig för vilken nivå som de tycker är den optimala för antalet hyresrätter. Är det fifty-fifty så ligger vi där redan i dag. I Stockholms stad som helhet är det ungefär fifty-fifty när det gäller hyresrätter kontra bostadsrätter. Är det någon annan nivå som ni tycker ska råda? Är det 75, 80 eller 90 procent? Vad är nivån för Socialdemokraterna? Det kan man fråga sig.

Vi har de tre största bostadsbolagen i Sverige i Stockholm; de är kommunala alla tre. Dessa tre bolag har sammanlagt 65 000 bostäder. Därutöver finns det ett antal stora och mindre värdar som hjälper till att utveckla staden och bygger enbart hyresrätter runt om i staden. Det är en utveckling som vi ser fram emot ska fortsätta.

§ 4 Interpellation om för tidig lunch och skolmatens betydelse för bra studieresultat (nr 2012:47)

Anförande nr 8

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Jag ber att få hänvisa till det skriftliga utdelade svaret.

Anförande nr 9

E i v o r K a r l s s o n (MP): Ordförande, ledamöter! Jag tackar för svaret. Jag skrev interpellationen efter att ha tagit del av föräldrars och elevers synpunkter på tidig lunch. Det är viktigt att vi lyssnar på föräldrar och elever och för deras frågor vidare, även om det inte leder till en ändring när det gäller lunchtiderna. Det kan i varje fall bli en diskussion, som nu här.

När jag läser svaret får jag intrycket att interpellationen var onödig. Det fixar sig. Det är det genomgående svaret. Ändå kanske finns det något att diskutera.

I svaret står det att det är viktigt att skolorna tänker igenom ordentligt vad barnen serveras och hur det hjälper till att uppnå kunskapsresultatet. Sedan övergår svaret till att handla om tillagningskök eller om maten värms upp i skolan. Jag instämmer i att tillagningskök ska användas när så är möjligt.

Min andra fråga handlar om huruvida det är borgarrådets uppfattning att tidig lunch, före kl. 11, kan påverka skolarbetet negativt. Svaret blir att borgarrådets uppfattning är att barn i olika åldrar har behov av mat vid olika tider. Vilken vuxen skulle vilja äta laxpudding samma tid som man dricker förmiddagskaffe? säger dietisten på Skolmatens vänner i en rapport till SVT.

Det för mig osökt in på frågan: Hur kommer elevernas tidiga lunchtid att påverka deras matvanor i framtiden? Hur länge ska den tidiga lunchen pågå? De frågorna ges det inget svar på.

Stockholm har problem med tidiga skolmåltider, skrev nättidningen Kumlanytt.se den 19–23 november, alltså vecka 47. I Kumla är det lunch kl. 11 som gäller i skolan. Jag tar Kumla som ett exempel på ett annat perspektiv på det hela. Kumlanytt.se skrev att eleverna äter lunch alldeles för tidigt och orkar därför inte med att prestera hela dagen. Det är ett problem som har aktualiserats den senaste tiden. Man tog som exempel: Framför allt i Stockholm har detta uppmärksammats där eleverna på en del skolor börjar äta lunch redan kl. 10.20 – det är nu fastställt till 10.30. Detta beror framför allt, skrev Kumlanytt.se att skolmatsalarna, särskilt i flera friskolor, är för små och från början inte avsedda till matsalar. Därför måste eleverna där dela upp sig och börja äta så tidigt som möjligt på dagen, vilket innebär att de blir hungriga innan dagen är slut. Näring stärker koncentrations- och inlärningsförmågan. Går eleverna för många timmar utan mat kan det påverka skolgången, skrev kostchefen. I Kumla serveras skollunchen kl. 11, vilket är spikat på alla skolor. Eleverna erbjuds även frukost på morgonen. Vi vill att eleverna ska kunna sitta i lugn och ro när de äter. Det ska inte bildas köer, och det ska vara bra flyt. För att alla elever ska ha tillfälle att ta det lugnt börjar vi servera relativt tidigt ändå, kl. 11, säger kostchefen i Kumla.

Det är alltså en halvtimme senare än i Stockholm. Jag instämmer i vad som sägs i Kumlanytt: Det handlar inte bara om att maten ska vara näringsrik utan också intas i lugn och ro.

Min tredje fråga handlar om hur ni ska lösa problemen med små matsalar. Svaret blir att skolorna är av varierande ålder. När vi bygger nytt eller bygger om ingår oftast en väl tilltagen matsal. Det är bra, men vad händer i dag? Kan man inte sätta upp ett par tillfälliga moduler eller paviljonger där det behövs för en lugnare lunch efter kl. 11?

Anförande nr 10

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Skolmaten är en fråga som engagerar många, inte minst eleverna. Skolmaten är nu för första gången någonsin reglerad i skollagen. Det har den inte varit tidigare. Den nuvarande borgerliga majoriteten tyckte att skolmaten var så viktig att det nu finns en mening i skollagen om att den ska vara näringsriktig. Skolinspektionen har ett uppdrag att granska detta, och det tror jag är bra, inte minst med tanke på den egendomliga debatt vi haft den senaste tiden om smörets vara eller icke-vara i våra skolor.

Jag tror att det är viktigt att slå fast att man inte ska servera mat före halv elva. Men precis som Eivor Karlsson sade är det också viktigt att små barn inte går och väntar på maten alltför länge. När jag frågar rektorer och lärare om detta är den återkommande uppgiften att små barn blir hungrigare tidigare. De har små magar, de måste äta oftare. Därför spelar det inte så stor roll om de riktigt små eleverna får mat tidigt, för de är ofta hungriga. Det som är enormt viktigt är att det är bra mellanmål när skoldagen är slut och man går över till fritis. Man har alltså både och. Det är därför man oftast gör så i skolorna att de allra minsta barnen äter först och de äldsta barnen sist. Det beror helt enkelt på att de yngsta barnen blir hungriga tidigare.

Det är viktigt med kvaliteten på maten. Det ska även finnas en valfrihet för eleverna att välja mellan olika rätter, just för att öka sannolikheten att eleverna faktiskt äter den mat som serveras. Det spelar ingen roll hur näringsriktig maten är om den inte hamnar i barnens magar.

Eivor Karlsson efterlyser tillfälliga paviljonger. Vi bygger mycket tillfälliga paviljonger just nu i Stockholms stads skolor. Det beror på att vi har ett enormt ökat antal elever i våra skolor. Det är roligt naturligtvis att många flyttar hit och vill skaffa barn, men det utsätter skolorna för ett hårt tryck. Utbildningsnämnden har tyckt att 10.30 är en rimlig bedömning för när skolmat tidigaste serveras, men det förutsätter att barnen får ett bra mellanmål när skoldagen är slut och fritis tar vid.

Anförande nr 11

E i v o r K a r l s s o n (MP): Livsmedelsverket rekommenderar att skolmaten ska serveras mellan 11 och 13, jämnt fördelat under dagen. Det är främst för att barnen ska orka hela eftermiddagen. Varannan skola i landet går emot rådet och låter barnen äta före kl. 11. Det visade Livsmedelsverkets granskning för några år sedan. På Livsmedelsverket tror man att problemen när det gäller kosthållning och matens betydelse framför allt ligger hos skolledarna, som har liten kännedom om kostens betydelse. Det är de som avgör schemat. Kostcheferna däremot kan råden men har ingen makt över scheman. Samtidigt har jordbruksminister Eskil Erlandsson varit

över i USA för att exportera svensk skolmatsmodell till USA. Är den svenska skolmaten så bra att den kan gå på export?

Anförande nr 12

A n n M a r i E n g e l (V): Ordförande, kommunfullmäktige! Skolmaten är en kär fråga. Att det nu står i skollagen är bra, och skolmaten lär ha utvecklats till det bättre. Många skolor har bra mat och många saker att välja på samt bra kvalitet. Hur ser stadens kontrollfunktioner ut? Är detta någonting som rapporteras in, eller hur kan man veta att skolorna följer rekommendationen om 10.30? Det är ganska svårt med tanke på att det är så många skolor staden har.

När det gäller barn högre upp i åldrarna vet vi att det finns skolor som ger kuponger så att barnen ska kunna gå på närmsta hamburgerställe och äta. Ingår det i kontrollen att se hur man hanterar det?

Lotta sade att små barn med små magar behöver få mat ofta. Vad som har varit oerhört populärt är att servera frukost i skolan. Det kanske är någonting att titta på. Om man senarelägger lunchen ska man i stället erbjuda frukost och ha en sådan policy i denna fråga i staden. Du kan passa på att svara på det kanske?

Anförande nr 13

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Jag tror att det är rätt viktigt att man utifrån den verklighet man har bestämmer sig för när man ska servera lunch tidigast för de små barnen. Utbildningsförvaltningens förslag som har tagits fram av de kostchefer som vi har i staden är 10.30. Jag tror att ett skäl till det är att ganska många små barn i Stockholm börjar sin dag betydligt tidigare än vad man gör till exempel i Kumla. Det är skillnad. Det är många barn som reser nästan en timme för att komma till skolan och som går upp betydligt tidigare än vad barnen behöver göra Kumla. Det gör att de blir hungriga tidigare. Därmed är det viktigt att de får mat när de är hungriga, och det är viktigt också med ett bra mellanmål.

Ann Mari Engel frågade hur vi kontrollerar att man följer skollagen när det gäller maten. Det är lite olika. Naturligtvis har utbildningsnämnden ett ansvar att se till att skolorna gör det som står i olika regelverk, däribland våra egna. Vi har uttalat att maten ska serveras tidigast 10.30. Sedan är det en fråga för Skolinspektionen. Vi har just nu en stor inspektion av samtliga kommunala och fristående grundskolor i Stockholms stad, och skolmaten är en del i den granskningen. Jag tycker att det är bra att man gör det, och jag tycker precis som Ann Mari Engel att skolmaten i dag är bättre, i varje fall betydligt bättre än när jag gick i skolan. Man serverar olika sorters mat till exempel, vilket gör att det är färre barn som inte äter någonting alls.

När det gäller gymnasierna betalar vi skolpeng lika för alla oberoende om det är kommunala eller fristående skolor. Vi förutsätter att de friskolor som får kommunal skolpeng från Stockholms stad serverar skollunch gratis till barnen. Den kanske inte behöver äga rum i en skolmatsal; många äter på restaurang, och det spelar kanske en mindre roll. Det är viktigt att vi upprätthåller det. Skolinspektionen har gett Stockholms stad rätt till att ställa det kravet när vi delar ut skolpeng till fristående skolor att de inte får ta betalt för skolmaten.

Frukostservering tycker jag är bra, och många av våra kommunala skolor serverar frukost. Jag vet att det finns också i många fristående skolor, dock inte alla, och det behövs säkert inte på alla skolor.

Anförande nr 14

E i v o r K a r l s s o n (MP): På Livsmedelsverket pågår sedan något år tillbaka myndighetens arbete med att förbättra våra offentliga miljöer. Det är en del av satsningen Sverige – det nya matlandet. Där ingår skolorna. I grunden finns lagen om näringsriktighet, och där diskuteras måltidsmöjligheter och möjligheter att utveckla hållbara måltider ur ett miljöperspektiv. Man har uppdaterat en 30-sidig skrift som skulle vara klar någon gång under februari *Bra mat i skolan*. Den är från 2007. Där finns rekommendationer om allt från folkhälsoval och livsmedelsval till servering och matråd.

Jag undrar om den här skriften *Bra mat i skolan* kommer att nå ut till skolorna, framför allt till de berörda skolorna?

Anförande nr 15

A n n M a r i E n g e l (V): Tack, Lotta, för att du svarar. Jag vill komplettera min fråga. Jag förstår inte riktigt ditt svar. Tycker alltså staden att det är okej att skolorna delar ut kuponger som barnen kan använda som de vill? Lever det upp till kravet på god och näringsriktig mat som Skolinspektionen ställer? Jag förstår att skolorna inte får ta betalt, men det förekommer rätt ofta att skolorna delar ut kuponger, och så kan barnen gå ut och köpa pomes frites för pengarna. Är det okej enligt de nya reglerna?

Anförande nr 16

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Utbildningsnämnden i Stockholm och Skolinspektionen gör en tolkning av Livsmedelsverkets olika råd. Jag kan inte svara på om vi ska dela ut eller inte skriften *Bra mat i skolan* när den revideras. Just nu är jag lite trött på Livsmedelsverket, kan jag erkänna i denna trånga krets, eftersom de anser att vi inte ska servera smör i våra skolor över huvud taget. Jag tycker att det är fel, och utbildningsnämnden har ställt sig bakom detta. Det beror väl lite på vad som står i *Bra mat i skolan*.

Ann Mari Engel frågar om det är okej med matkuponger. Ja, det beror väl på, skulle jag vilja säga, vad alternativet är. Stockholms stad reglerar detta genom att säga att vi anser att skolmat ingår i den skolpeng som fristående skolor får. Sedan är det en fråga för statliga Skolinspektionen att granska den skolmat som de fristående skolorna serverar. Det gjordes en stor granskning av alla gymnasieskolor förra året i Stockholms stad. Jag kan inte komma på så här på rak arm om Skolinspektionen hade några synpunkter på den mat som serverades i gymnasieskolor, oavsett om det var i egen matsal eller på restaurang. Jag skulle vilja påstå att ibland är restaurangmat väl som bra som skolmat.

§ 5 Interpellation om Ersta vändpunkts barn- och tonårsprogram (nr 2012:48)

Anförande nr 17

Borgarrådet L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Fru ordförande! Jag ber att få hänvisa till det utsända svaret.

Anförande nr 18

Borgarrådet M o g e r t (S): Fru ordförande! Tack till borgarrådet! Även om man alltid tackar för svaret i den här salen vill jag särskilt göra det i det här fallet och för en gångs skull, ska jag säga, också mena det. Jag tycker att det är ett riktigt bra svar från borgarrådet, som inte bara sakligt analyserar situationen, inte bara sakligt har läst interpellationen och sakligt svarar på den utan också har skakat fram pengar och löst åtminstone en del av de problem som jag pekade på i interpellationen.

Jag vill som sagt tacka så hemskt mycket, det är så här man vill ha svaren. Skicka det hemskt gärna på cirkulation bland dina kolleger.

Sedan får vi naturligtvis se om pengarna räcker. Detta är inte en verksamhet där det är i förväg fastställda behov, men i dagsläget vill jag säga att jag inte har så mycket att tillägga. För första gången på sex och ett halvt år är jag mer än nöjd med ett svar. Prata lite med dina kolleger så går jag hem och skriver nya interpellationer om äldreomsorgen och om skolan. Fortsätt på den här vägen!

Anförande nr 19

Borgarrådet L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Fru ordförande! Då vill jag bara kontra med att säga: Tack för att du ställde frågan, för det är en otroligt viktig fråga. Vi ifrån staden ska göra allt vad som står i vår makt för att hjälpa barn som har missbrukande föräldrar och ge dem en bättre start i livet. Där är vi helt överens om att vi ska göra allt vi kan. Ersta vändpunkt är en väldigt bra verksamhet för de här barnen, tillsammans med de många behandlingsmodeller som erbjuds i våra stadsdelar.

Anförande nr 20

K a r i n R å g s j ö (V): Det är strålande att Ersta vändpunkt får mer pengar. De gör ett fantastiskt jobb. Det vilar ett tungt ansvar på deras axlar, kan jag tycka. De ska serva hela Stockholms stad, och det är ett jätteproblem. Det skulle behövas en annan typ av verksamhet om man skulle nå barn till missbrukare på riktigt i Stockholm. Då skulle man kanske behöva bygga ut den här typen av verksamheter och ha den klart förankrad centralt men tentaklerna ute i stadsdelarna. Då skulle man kunna göra ett ännu bättre jobb än vad man gör i dag, med tanke på de väldigt många familjer som lever i missbruk. Det kan se väldigt olika ut; det är inte personer som är utslagna. Det kan vara vem som helst från olika sammanhållsklasser som dricker för mycket, och barn får ta ganska mycket stryk av det.

Då kanske man skulle titta på andra kommuner i Sverige som gör ett mycket bättre jobb än vad vi gör i Stockholm för barn till missbrukare. Jag kan ge lite tips: Man kan titta på Uppsala som gör ett betydligt bättre jobb i sin verksamhet och når alla barn i den kommunala verksamheten. Man kan titta på Linköping och Norrköping som också arbetar på ett mycket mer effektivt sätt.

Om man verkligen skulle växla upp det här arbetet skulle Ersta vändpunkt kanske kunna få ett ännu större bidrag och skulle ha ett ännu större pådrag i stadsdelarna. Vad man ser när det gäller barn till missbrukare är att de som far riktigt illa är de som själva hamnar exempelvis på Maria Ungdom där det visar sig att av de barn som är inskrivna för olika typer av drogproblematik är 70–80 procent från familjer som är dysfunktionella på olika sätt – mycket missbruk men också att föräldrarna mår psykiskt dåligt. Vi skulle kunna växla upp frågan ännu mer och nå ännu fler barn. Men det är jättebra att ni har ökat bidraget, för det har man väntat på länge på Ersta.

Anförande nr 21

Borgarrådet L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Man kan konstatera att ett av de stora problemen har varit att fylla grupperna, och det är möjligt att det är ett storstadsproblem som gör att det kanske är lite lättare någon annanstans. Karin Rågsjö tog några exempel från andra städer i Sverige. Det kan vara svårt för barn som har missbrukande föräldrar att över huvud taget få gå på den här typen av behandlingar. Där har vi som kommun en viktig uppgift att fylla med motiverande samtal med både föräldrar och barn. Det här är de rätt duktiga på i våra stadsdelar. Man ger råd och stöd till föräldrarna och man har individuella program för barnen eller ungdomarna, och det finns flera verksamheter. Ersta vändpunkt är en, Humlan i Farsta är en, Solrosen i Spånga-Tensta är en och Föreningen Maskrosbarn ytterligare en annan.

Sammantaget gör man mycket. Extra glädjande är att alliansregeringen har drivit igenom en lagändring där socialnämnderna kan besluta om att ge vård till barn och unga mot den ena vårdnadshavarens vilja. Det har inte varit möjligt förut. I och med att det är möjligt får vi ett helt annat instrument att hjälpa de barn som har en förälder som motsätter sig att man får vård, behandling och hjälp. Det tror jag kan bli en ganska stor framgångsfaktor. Jag tror att vi är alla överens om att de här barnen ska få all hjälp och allt stöd de kan behöva.

Anförande nr 22

K a r i n R å g s j ö (V): Jag vill över huvud taget ge mycket kredit till Ersta vändpunkt som har dragit i gång det här arbetet. Jag hade lyckan att vara volontär där när jag jobbade på Socialstyrelsen en liten sväng när jag var ung för länge sedan och var med i deras barngrupp och kunde se vad som händer med de barnen. De kom från Stockholms alla typer av miljöer, samhällsklasser, det vill jag verkligen säga.

Socialtjänsten har väldigt svårt i dag att få in de här familjerna. Det är inte så att en medelklassfamilj med missbruksproblem går till socialtjänst och ber om hjälp. Det måste finnas annan typ av förebyggande verksamhet, exempelvis inom förskolan när man ser när ungar far illa och inom skolan. Det är svårt för socialtjänsten i dag att fånga in barn som far illa. Då har man ofta fallit ganska långt. Det har hänt någonting, man har fått in en anmälan, och då har det gått ett steg till. Om man verkligen vill nå barn som far illa i Stockholm ska vi vara ute på mödravårdscentralerna, inom förskola och skola för att ge föräldrar och barn det stöd de behöver.

Socialtjänsten gör ett superjobb, men dessa unga och deras föräldrar kommer dit alldeles för sent. Ersta vändpunkt skulle man absolut kunna ha som ett totalt center för hela Stockholm, men då måste de kanske få casha in lite mer pengar för att de ska

kunna nå de här barnen. Det är svårt att nå barn, ja, men så länge barn inte ens vet om att den här verksamheten finns är det supersvårt.

Anförande nr 23

Borgarrådet L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Jag ska bara lägga till en liten sak. Vi har gått ut med direktiv både till socialtjänsten och till missbruksvården och andra att man ska använda sig av barnperspektivet. Man ska fråga när man tar hand om missbrukande människor om det finns barn, om barnen behöver hjälp och försöka motivera till att hitta barnen och hjälpa dem. Det bästa som kunde hända vore väl att vi fick lite längre köer, att vi såg att det fanns fler barn som vi kan hjälpa, för de behöver det.

Anförande nr 24

K a r i n R å g s j ö (V): Det här skulle inte behöva vara en stor politisk fråga, och det kanske inte är det. Här handlar det om en allmänmänsklig fråga: Hur får man tag på de här barnen i tid? Då måste man bygga ett system för det i staden. Man måste satsa mer på förebyggande verksamhet som kanske inte är inbyggd i socialtjänsten utan ligger på andra ledder, exempelvis inom förskolan.

Förskolan känner väldigt många föräldrar, de ser direkt när det är någonting som är fel. De skulle kunna göra mycket mer om det fanns andra ingångar, men då får man bygga för det. Ska man arbeta förebyggande måste staden ha kapacitet att göra det. Riktigt där är vi inte än. Man skulle mycket enklare kunna nå de här barnen.

Det gäller också att lyfta tabun. Den här frågan har varit tabubelagd. Det är fortfarande ganska skämmigt att prata om pappa och mamma som är berusade på helger, mår dåligt och så vidare. Jag tror att om vi hade ett system som har en mer socialpolitisk profil skulle vi kanske kunna lyckas bättre. Det är en sak där vi säkert skulle kunna jobba tillsammans.

§ 7 Interpellation om korttidsboende för äldre under tiden som bostadsanpassning utförs (nr 2012:50)

Anförande nr 25

Borgarrådet **L a r s s o n** (M): Fru ordförande! Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 26

K a r i n R å g s j ö (V): Tack, Joakim, för svaret! Det är ett väldigt fint svar. Tyvärr är inte verkligheten lika fin, kan man säga. Jag ska berätta en sedelärande historia från Bandhagen där X bor. För att kunna bo kvar i sin lägenhet har X på eget initiativ sökt om anpassning av badrummet. Han har fått det beviljat av stadsbyggnadskontoret. X är 91 år. Då tror X att han ska få ett korttidsboende under anpassningsperioden, för utan toalett, utan dusch kan det blir småsvårt för en 91-åring att vara själv hemma i sin lägenhet. Han söker detta och får avslag av Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning. Han kan svabba av sig i köket och ha mulltoa, blir svaret från stadsdelsförvaltningen. Den här personen har sedan tidigare trygghetslarm och hemtjänst efter tre fallolyckor. Ändå tycker stadsdelsförvaltningen att här ska han svabba av sig i köket och ha en mulltoa i sovrummet. Det är väl en fin idé!

X vill bo kvar i lägenheten. Hyresvärden har i detta fall ingen som helst skyldighet att erbjuda en ersättningslägenhet, utan det vilar på stadsdelsförvaltningen att eventuellt få fram ett korttidsboende. Han får ytterligare ett fint tips från stadsdelsförvaltningen, och det är att han kan hyra in sig på ett lägenhetshotell som skulle kosta 1 000 kronor per dygn. Då blir det klart billigare för X att dra till Miami, det är ungefär i samma prisklass.

X gör det här för att kunna bo kvar i sin lägenhet. Han bygger om sitt badrum, han ansöker om det för att kunna bo kvar. Han kan inte få det här korttidsboendet. Det här finns det tydligen ingen policy för, utan det handlar helt om ekonomin i en stadsdelsnämnd om han kan få det eller inte.

Det blir ett slags tombola. Dina svar är väldigt humana och helt okej, tycker jag. Jag skulle nästan ha kunnat skriva svaret själv, Joakim. Men när verkligheten ser ut som den gör blir det någonting annat. Det är helt beroende på stadsdelens budget om man ska få det här korttidsboendet eller inte. Det blir väldigt märkligt. Det blir ett slags rättsosäkerhet. Självklart är det så att om vi ska se till att våra äldre ska kunna bo kvar hemma måste de ges förutsättningar, men här handlar det om ekonomin som råder i de olika stadsdelarna.

Enskede-Årsta-Vantör är en stadsdelsförvaltning som inte har så mycket pengar, alltså säger de nej till korttidsboende. Hade X bott på Kungsholmen kanske hade han fått ja. Det här blir väldigt svårt. Så här skriver du, Joakim, i svaret: I dagens riktlinjer finns det stöd för att bevilja korttidsboende och i vissa fall som förebyggande insats och som avlastning. Detta avgörs efter en helhetsbedömning som görs tillsammans med biståndshandläggare.

Då undrar jag: Varför ser den här helhetsbedömningen så olika ut över staden?

Anförande nr 27

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Det är imponerande; två svar har fått positiv kritik i dag vid ett och samma sammanträde. Det har väl inte hänt någon gång. Vi försöker att vara tydliga i svaren.

Det Karin Rågsjö tar upp är en ganska så allvarlig fråga i sak för den enskilda äldre personen. Det är oerhört viktigt att vi har en rättssäker hantering av alla beslut som rör enskilda äldre eller andra som är i behov av omsorg i den här staden. Det måste vara så att riktlinjerna är så tydliga att vi har en lika formulerad bedömning i de olika stadsdelarna, självklart.

Det du beskriver kan ingen människa över huvud taget se som en vettig hantering. Man kan självklart inte hänvisa den ena eller den andra vare sig till att resa utomlands eller till att ha en mulltoa. Det faller på sin egen orimlighet.

Både hyresvärdar och stadsdelarna lyckas i de allra flesta fallen lösa detta i den individuella bedömningen med de riktlinjer som finns. Måste vi förtydliga riktlinjerna är jag den första att göra det. Men jag tycker att riktlinjerna är tydliga och ger förutsättningar för de äldre att i behov av korttidsboende bli beviljade det vid en omständighet att man bygger om så kraftigt hemma att det inte går att bo kvar. Bostadsanpassning kan handla om väldigt mycket. En liten bostadsanpassning i sak kan skapa sådana hinder att man inte kan bo i en lägenhet. Det behöver inte alltid vara stambyten det är fråga om. Det kan vara betydligt enklare åtgärder som skapar stora problem för den enskilde, damm och annat. Man kan i sådant fall behöva en annan lösning, och oftast löser hyresvärdarna detta på det ena eller det andra sättet. När det är just den här typen av ärenden som hyresvärden inte kan lösa måste staden, med riktlinjerna i ryggen, kunna bevilja en korttidsplats eller hitta en annan lösning för den enskilde personen.

Det är oerhört viktigt att riktlinjerna följs och tolkas just på det sättet. Är det så att det inte fungerar är jag självklart beredd att se över riktlinjerna, men jag tycker som sagt att de är tydliga som de är. Det finns inget hinder i vägen för att en äldre person ska kunna få en korttidsplats om man inte kan bo hemma. Det är tydliga riktlinjer, men kan vi göra mer så gör vi det.

Anförande nr 28

K a r i n R å g s j ö (V): Det är väldigt tydliga regler, och det är en väldigt tydlig hantering från den förvaltning som hade detta. Det var väldigt tydligt att X inte kunde få korttidsboende. Det var ett väldigt tydligt avslag som sedan har överklagats. Nu har det kommit upp i kammarrätten och ska bli prövat på nytt.

Verkligheten är annorlunda i stadsdelarna för äldre personer som exempelvis söker bidrag genom stadsbyggnadskontoret för att bygga om sitt badrum just för att kunna bo kvar, det ni säger. Det borde vara självklart att stadsdelsförvaltningarna säger: Jättebra, vi löser detta. Du får tre veckors korttidsboende.

Så är det inte i verkligheten, utan det blir tombola för de äldre. Det handlar helt om var du bor någonstans, kanske till och med om vilken handläggare du får. Även om riktlinjerna är tydliga, som du säger, används de inte så. De används inte alls så, utan det är budgethållning som är den första principen, i alla fall i Enskede-Årsta-Vantör.

Det här kan drabba de äldre väldigt hårt, speciellt om de lever ensamma utan anhöriga. Då ska de be stadsdelsförvaltningen som har sagt nej till korttidsboende och hänvisat X i det här fallet till att ”svabba av sig i köket och ha en skogstoa i sovrummet” att hjälpa till att överklaga. Det låter inte riktigt toppen, kan jag tycka.

Någonting har väl gått snett på vägen, Joakim, om det ser ut så här. Vi pratar om äldre äldre, 90-plussare. De ska spela tombola i stadsdelarna om att möjligtvis få ett korttidsboende beviljat eller få stå som rörelsehindrade i köket och hoppas att man inte ramlar när man nu ska ”svabba av sig i köket”. Det är icke hyresvärdens problem att fixa en ersättningsbostad i det här fallet. Det är väldigt tydligt; det har X kollat väldigt noga med jurister och så vidare.

Min fråga till dig blir återigen: Hur ska du göra för att stadsdelarna, 14 till antalet, ska göra ungefär samma bedömning? Det ska inte vara så att om en person råkar bo i en stadsdelsförvaltning som har dålig ekonomi får ett nej, medan man i innerstaden eventuellt skulle ha fått ja. Den osäkerheten ska vi inte ha i denna stad.

Anförande nr 29

Borgarrådet L a r s s o n (M): Jag tycker att det är viktigt att du också ser att man i de allra flesta fallen, och det är övervägande, lyckas lösa detta genom att både stadsdelsnämnderna och hyresvärdarna hanterar det faktum att folk inte alltid kan bo kvar när lägenheten renoveras på olika sätt, oavsett som det är bostadsanpassning, stambyten eller ommålning eller vad det än vara månde. Det finns tillfällena då det inte går att bo kvar hemma, och det brukar hyresvärdarna hantera. Kan de inte hantera det får stadsdelarna, ofta i samtal med hyresvärdarna, se om man kan hitta en lösning. Annars ska stadsdelen hitta en lösning. Det är det riktlinjerna går ut på, man försöker till exempel genom korttidsplacering hantera den enskilde individens fall. Är det så att det har gått till på det sätt som du beskriver, att en enskild handläggare har hänvisat till mulltoalett eller till att vaska av sig i köket, då kan jag säga att jag blir oerhört upprörd över en sådan hantering, precis som du. Jag tror ingen i denna sal skulle tycka att det var en vettig hantering av en gammal människa. Det finns ingenting i stadens riktlinjer som stöder den typen av hantering av en enskild människa. Den som har gjort det borde rimligtvis be den gamla människan om ursäkt.

Anförande nr 30

K a r i n R å g s j ö (V): Det här är intressant. Det du säger och ditt svar är helt givet, så ska det vara; ingen ska behandlas så. Men det här händer ute i våra 14 stadsdelar. Vi har inte den genomlysningen att vi kan se att äldre får en schyst behandling. Det funkar inte så i staden helt enkelt. Även om vi har toppenfina riktlinjer, som genomsyras av en humanistisk människosyn och av att de äldre som eventuellt vill bo kvar hemma och fixa sitt badrum för att kunna bo kvar ska få korttidsboende i tre, fyra eller fem veckor. Men verkligheten är helt annan. Då fordras dessutom att man har anhöriga, en advokat eller någon annan inpiskare som tar tag i frågan. Det fixar ingen 91-åring i dag. Det är ingen 91-åring som ringer till den stadsdel som behandlar personen på det här sättet och ber om hjälp för att överklaga. Det är fullständig parodi.

Ska vi ha riktlinjer i den här staden ska de genomsyra alla de 14 stadsdelarna, annars blir det bara meningar på ett vitt papper. Tack!

Anförande nr 31

Borgarrådet L a r s s o n (M): Jag har ingen annan uppfattning än du i den delen. Jag tycker att det är oerhört viktigt att våra riktlinjer följs och att de bedömningar som görs utgår från individen så att man försöker lösa den enskildes problem. Kanske rent av kan vi se över om det hela kan avbyråkratiseras. Det vore inte så dumt för den enskilde så att man inte behöver hålla på att hantera frågan på det sätt som du beskriver.

Men märk väl: Det är också en resursfråga. Vi har sett till att vi har tillfört resurser till äldreomsorgen, till skillnad från när Vänsterpartiet var med och styrde i den här staden. Det är 834 miljoner kronor mer i dag till äldreomsorgen än när ni var med och styrde i staden och hade äldreborgarrådsposten. Det är vi som har sett till att det finns resurser, samtidigt som det är färre äldre i den åldersgruppen. Resurser är det inte något tal om saknas, utan det handlar om hur det hela hanteras. Behöver vi se över riktlinjerna, Karin Rågsjö, gör vi det. Det finns många exempel på där man behöver ändra riktlinjerna och många exempel på där man behöver ändra systemen, men resurser har vi tillfört, inte ni.

*§ 10 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Arbetsmiljön i Stockholms skolor*

Anförande nr 32

Borgarrådet M o g e r t (S): Herr ordförande! Stockholms stad fick en ganska hård näsknäpp från Arbetsmiljöverket för någon vecka sedan när de svarade på LR:s anmälan av arbetsmiljön i Stockholms skolor. Man kan väl lugnt säga att det var ord och inga visor som kom till oss därifrån. Man underkände i praktiken arbetsmiljön på alla kommunala skolor i Stockholms stad. Man ålägger oss inte bara att utreda omfattningen av problemen utan också att i praktiken åtgärda dem på individnivå under hot om vite. Vitet kanske inte är det avgörande för detta, men jag hoppas naturligtvis att staden inte tänker trotsa Arbetsmiljöverket, utan att vi kommer att göra det vi åläggs att göra.

Min fråga är helt enkelt: Tar vi det här beslutet på allvar? Tänker ni följa Arbetsmiljöverkets beslut? Är det slut på nedskärningarna i Stockholms skolor?

Anförande nr 33

Borgarrådet E d h o l m (FP): Herr ordförande! Självklart tar vi det på väldigt stort allvar. Redan innan Arbetsmiljöverket kom med sitt yttrande hade utbildningsnämnden i Stockholm tagit initiativ till att se över lärarnas arbetsförhållanden, till exempel onödig dokumentation, men också för skolledarna. Det kommer naturligtvis att bli en stor skillnad nu när regeringen har aviserat att man tänker ta bort en hel del av den skriftliga dokumentation som i dag förekommer på skolorna.

Jag tror att det har fungerat på det sättet att vi har haft individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen, tidigare betyg, men statsmakterna har inte funderat på huruvida man skulle ta bort någonting av det gamla när man har lagt till någonting nytt, till exempel betyg. Men det sker nu. Såvitt jag vet är den allvarligaste kritiken från lärarhåll just mot dokumentation.

Det är viktigt att utbildningsförvaltningen tar det uppdrag som finns i verksamhetsplanen på stort allvar när det gäller att se över vad vi i Stockholms stad kan göra för att förbättra och inte bara väntar på det som regeringen kommer med. Det uppdraget finns och fanns redan innan Arbetsmiljöverket kom med sin utsago.

Anförande nr 34

Borgarrådet M o g e r t (S): Jag får börja med att säga att de betygslänkande omdömena var väl för all del borgarrådet själv som lade till i lärarnas arbetsuppgifter utan att dra från någonting – för att ha fakta rätt i det här fallet.

Du säger att allt redan var på gång, det här från Arbetsmiljöverket innebär ingenting, för vi hade redan startat det här arbetet. Ska jag förstå det så? Jag måste säga att jag i så fall oroar mig lite över att du inte är oroad. Det var ingen liten näsknäpp vi fick. Vi ska gå igenom och specificera för varje enskild lärare och skolledare vilka arbetsuppgifter de ska ha och hur de ska prioritera och vad de ska prioritera bort. Det är ett ganska hårt paket som man levererar till Stockholms stad. Detta i en situation när resultaten faller, vi faller på alla rankningar, lärarna är upprörda även på lönesätt-

ningen. Så kommer detta, detta kom ju från de fackliga organisationerna. Du säger: Ingen fara, vi har redan påbörjat arbetat. Kan jag verkligen ha hört rätt?

Anförande nr 35

Borgarrådet E d h o l m (FP): Att arbetet har påbörjats innebär absolut inte att det har slutförts eller att vi ens har fått förslag till beslut. Jag säger bara att redan innan Arbetsmiljöverket kom med sin utsago hade utbildningsnämnden tagit ett initiativ. Men jag är precis som Roger Mogert väldigt bekymrad över detta. Skälet till att utbildningsnämnden tog det initiativet var att vi redan innan Arbetsmiljöverket kom med sina krav faktiskt hade identifierat detta som ett stort problem.

Jag ser fram emot vad utbildningsförvaltningen ska föreslå för åtgärder som är reella och inte bara är själva uppdraget.

Anförande nr 36

Borgarrådet M o g e r t (S): Det kommer ändå att bara vara administrativa – med all respekt för det administrativa naturligtvis – förändringar; det som vi själva rör över, exempelvis betygslänkande skriftliga omdömen som du själv har tillfört.

Jag fattar det så att det i huvudsak är den typen av åtgärder. Vi ska rulla tillbaka den pappersexercis som har tillkommit de senaste åren och som har skapat den här situationen. Är det detta som borgarrådet ser framför sig för att möta missnöjet och problemen på våra skolor? Är det en ändring av administrationen som är lösningen? Lärarkåren säger att det behövs mer resurser till skolan, att resursbristen har skapat problem i sig. För all del att det är problem med pappersexercis, men det handlar också om att ett kringverk har försvunnit så att man har blivit mer ensam i sitt arbete.

Jag tolkar det som att du inte delar den bilden.

Anförande nr 37

Borgarrådet E d h o l m (FP): När jag träffar lärare är det första som de flesta lärare tar upp just det som skulle kunna kallas administration, men som naturligtvis också handlar om ett pedagogiskt arbete, att kunna tala om för elever och föräldrar varför en elev till exempel har fått ett betyg. Man känner att det där har vuxit en över huvudet. Det är det viktigaste.

Resurserna självklart enormt viktiga i skolan. Därför satsar Stockholms stad mer pengar på sin grundskola än nästan någon annan kommun i Sverige, och väldigt mycket mer än socialdemokratiskt styrda Malmö och Göteborg.

Fråga nr 2. Avser borgarrådet att göra något med anledning av att många fastighetsägare struntar i överenskommelsen om snö- och isbekämpning?

Anförande nr 38

Å k e A s k e n s t e n (MP): Det handlar om någonting som nu dess bättre börjar gå mot sitt slut för säsongen, nämligen farliga istappar och hala gångbanor, men det finns en hel del kvar fortfarande. Det finns en överenskommelse mellan Stockholms stad och fastighetsägarnas organisation. Den innebär att snö på taken, istappar och isbildningar genom vatten från stuprören ska åtgärdas av respektive fastighetsägare. Men det är si och så med det ansvarstagandet.

Det är farligt med dessa isbildningar, för det är garanterat att det blir halkolyckor. De äldre och rörelsehindrade vågar över huvud taget inte gå ut; de blir isolerade.

Frågan är vad borgarrådet avser att göra för att fastighetsägare ska sköta det här på ett bättre sätt.

Anförande nr 39

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Jag har pratat med trafikkontoret om denna fråga och hur det fungerar. De uttrycker det som så att det blir bättre och bättre. Men fortfarande är det många fastigheter som inte hanterar frågan på ett bra sätt. Jag pratade faktiskt med Christer Jansson som är vd för Fastighetsägarna Stockholm så sent som i fredags om detta när jag träffade honom på en 50-årsmottagning i Täby. Jag tycker att detta är en viktig fråga. Samtidigt är inte alla fastigheter med i Fastighetsägarna, utan vi måste jobba på många olika sätt med de här frågorna.

Det som har hänt sedan vi drog i gång samarbetet är att det fungerar bättre och bättre när det gäller skottningen av snö från taken. Det är mycket bättre synkronisering av snöröjning på trottoarerna nu än vad den var tidigare. Tidigare kunde det vara så att man skottade ned snön precis efter det att det hade snöröjts, vilket inte är en alldeles lysande effektivitet i hanteringen.

Det blir som sagt bättre och bättre. Det finns en kontinuerlig dialog i de här frågorna. Jag håller med Åke om att det fortfarande finns en förbättringspotential.

Anförande nr 40

Å k e A s k e n s t e n (MP): Jag har inte en enda gång denna vinter, och inte förra vintern heller, sett någon fastighetsägare vara ute och hacka bort isbildningarna från gångbanorna. Däremot är det en del butiksägare som är ganska bra på att hålla rent framför den egna dörren.

En bekant till mig ringde och sade att jag borde ta upp frågan om istappstelefonen. Det finns nämligen en istappstelefon, och dit kan man som medborgare ringa, under förutsättning att man känner till det över huvud taget, vilket jag tror att väldigt få gör. Men min bekant hade ringt och klagat på isbildningarna på trottoaren. Ingenting hände. Då testade jag och ringde några fastigheter i min närhet, anmälde dem och rapporterade dem. Det skulle åtgärdas, sade man på istappstelefonen. Men icke, efter en vecka hade ingenting skett.

Anförande nr 41

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Det är naturligtvis inte okej, så det här kommer jag att ta upp med Fastighetsägarna. Istappstelefonen är någonting som de själva har lyft fram som ett alldeles utmärkt initiativ. Om det som du har upplevt upplevs av flera är det absolut inte okej.

Anförande nr 42

Å k e A s k e n s t e n (MP): Jag visste ju att vi skulle ha samma uppfattning, men jag tycker att det är viktigt att allmänheten får en bättre information om istappstelefonen. Jag har inte sett någonting om den, men som politiker visste jag om den.

Jag skulle önska att vi alla, kommunanställda, politiker och så vidare, skulle höra av oss till den och påpeka sådana problem som att man kanske ställer upp en skylt i ögonhöjd om varning om snöras eller något liknande men åtgärdar inte problemet. Det har jag sett många gånger denna vinter. Det är ett problem. Det finns många problem med detta. Det vore kanske bättre om stadsdelsnämnderna åter fick ansvaret för de här frågorna.

Anförande nr 43

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Under förra vintern var det Stockholmsvärdar som var ute och hackade is på trottoarerna, och vi har förmodligen haft det så i vinter också, men jag är inte riktigt uppdaterad på detta. Det finns i varje fall en beredskap för sådant. Förra vintern var värre i det här avseendet än vad det har varit hittills, även om det har varit och är problem i staden.

När det gäller istappstelefonen finns det information på trafikkontorets hemsida. Om det som du säger är korrekt är det väl bra att inte så många har ringt dit i så fall. Det viktiga att den fungerar och innebär att om man ringer dit åtgärdas problemet. Det tycker jag är det absoluta. Det är Fastighetsägarna som har ansvaret, och det är de som ska se till att ordna detta. Det är alldeles tydligt, och de har också förbundit sig att göra det enligt det avtal som vi har med dem.

Fråga nr 3. Komvux: Tycker borgarrådet att informationen om statusen på våra skolor är bra?

Anförande nr 44

K a r i n R å g s j ö (V): Det är dags att söka komvux igen. Man går in och tittar, försöker hitta lite fakta. Vi har 29 upphandlade verksamheter, en kommunal; så ser det ut. Exempelvis lärarbehörigheten skiftar kraftigt. Äsö komvux har 92 procent behöriga lärare och Academica, som är ett riskkapitalbolag, har 56 procent behöriga lärare.

Min fråga till dig, Ulla, är: Var kan man gå in och hitta fakta? Om jag vill kolla vilken komvux jag ska gå på hänvisas det till olika länkar. Det finns inte en samlad bild. Det vore så himla bra om man lyfte in exempelvis lärarbehörighet, för det kanske är någonting man vill veta när man ska söka komvux. I dag finns ingen samlad bild på det på nätet.

Anförande nr 45

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Huruvida det är riskkapitalister eller inte som äger företagen kanske inte är så relevant, för det är inte de som är lärare, skulle jag tro.

När det gäller statusen på våra skolor har vi, precis som du konstaterar, många aktörer inom komvux. Jag tycker att vi behöver bli mycket bättre på att informera om vad det är för olika aktörer. Där pågår ett arbete inom förvaltningen. Exakt hur statusen är på det arbetet i dag vet inte jag. Det här är ett samarbete eftersom vi har Vux 10-samarbetet med andra kommuner. Det hänger ihop med hur man presenterar helheten. Där finns det mycket övrigt att önska, tycker jag.

När det gäller lärarbehörigheten har vi problem på alla skolor, i både stadens egen kommunala vuxenutbildning och dem som är upphandlare på grund av de skärpta

krav som införts i lagstiftningen. Jag håller med dig om att vi kan bli mycket duktigare på det här området och informera om både hur lärarsituationen ser ut och vad det är för typ av resultat som åstadkoms i de här skolorna. Det finns helt klart en förbättringspotential.

Anförande nr 46

K a r i n R å g s j ö (V): Även om det här ligger ute på alla kommuner borde man ändå snabbt kunna rappa upp det hela. Vad jag vet kommer det att dröja ett eller två år. Ska jag söka komvux vill jag absolut veta. Jag satsar på det här, jag har studielån. Det har kanske inte funkade i den vanliga skolan, och jag vill ta min andra eller tredje chans. Då ska jag ha möjlighet att titta på det någonstans. Det är jättekonstigt att man inte kan få besked om enkla fakta: betyg, vad det är för snitt, vad det är för lärarbehörighet.

En annan intressant sak är distansutbildning. Det visar sig att Åsö gymnasium, det enda kommunala, har 7 procent distansutbildning, medan privata Jensen har 70 procent. Det kan vara intressant att veta vilken typ av undervisning det är i de här skolorna. Jag fattar inte, Ulla, att det i denna Capital of Scandinavia eller what so ever, inte kan finnas en liten enkel webbsida för dem som söker komvux i valfrihetens namn.

Anförande nr 47

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Det är väldigt roligt, Karin, att du är så mån om att visa resultaten från kommunala vuxenskolor. Det är inte riktigt det som vi har hört från Vänsterpartiet tidigare när det gäller valmöjligheter. Men jag välkomnar denna omsvängning och tycker att det är väldigt trevligt.

Just nu pågår det arbete inom ramen för KSL. Man ska förbereda både en gemensam utvärdering av hur det här samarbetet har fungerat och en gemensam upphandling framöver. Det är väl jättebra att ta det här med i det arbetet, tycker jag. Jag vågar inte här och nu lova att vi ska kunna gå in och lägga upp information på stadens hemsida i den här delen. Men jag kan lova att jag kommer att jobba för att se till att vi får en ökad transparens när det gäller relevant information för de här skolorna, precis som jag tycker att vi ska ha för alla andra skolor i fråga om val och behov oavsett om det är förskola, grundskola, gymnasieskola eller komvux.

Anförande nr 48

K a r i n R å g s j ö (V): Då är vi inne på samma linje. Vänsterpartiet har alltid varit intresserat av att det är bra resultat med tanke på att det är skattepengar som jobbar, och då ska de generera någonting.

Jag tycker fortfarande att det är en för långsam hantering. Jag sitter med i KSL:s grupp för arbetsmarknad, och jag kan säga att det känns som ett superprojekt som kommer att pågå i årtal framåt. Jag förstår inte att vi inte själva i Stockholms stad på något sätt kan hitta ett system för att göra det lättare att välja. Om man nu ska ha fritt val måste man utgå från vissa basfakta. Om du i dag som komvuxelev tittar på den sida som ni finns tar det evigheter att ta sig fram. Du får själv skanna in på varenda sida. Det finns ingen samlad bild.

Det är ungefär som med valfriheten inom äldreomsorgen och skolan. Det ska finnas ett rimligt golv att stå på med till exempel rubriker: lärarbehörighet, distansutbildning och så vidare. Det ska bara funka!

Anförande nr 49

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Vi har inte olika uppfattning i de här frågorna, du och jag. Jag har sagt att det är viktigt att vi åstadkommer ett resultat, så att det blir enklare och mer transparent att välja. Jag kommer att prata med förvaltningen om detta. Så har vi ett samarbete inom KSL, som du känner till, som kan trassla till det, inte nödvändigtvis, när det gäller att öka transparensen i de skolor som finns inom Stockholms stad.

Fråga nr 4. Villkor vid upphandling

Anförande nr 50

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Jag har noterat att flera seriösa företagare på senare tid har lämnat äldreomsorgen i Stockholm. De hävdar att det inte går att ge en bra kvalitet givet de ekonomiska ramar som Moderaterna i Stockholm har satt upp för äldreomsorgen. Det kan tyckas lite märkligt med tanke på att både Joakim Larsson och Sten Nordin har slagit sig för bröstet för att de har ökat anslagen till äldreomsorgen. Lika märkligt är det när jag får höra Joakim Larsson på radion hävda att vi inte kan ha kollektivavtalsliknande villkor inom äldreomsorgen. Detta trots att Konkurrensverket hävdar att vi kan ha kollektivavtalsliknande villkor när vi ställer krav i vår upphandling.

Min fråga till Sten Nordin är: Vem förbjuder egentligen Stockholms stad att höja kvaliteten i äldreomsorgen och ge sjysta och lika spelregler? Är det du eller är det juridiken?

Anförande nr 51

Borgarrådet N o r d i n (M): Herr ordförande! Dess bättre ingen av oss, skulle jag vilja säga, förbjuder detta. Det visar allt det som vi har gjort under de gångna åren inom äldreomsorgen och som jag vet följs med stort intresse av hela det övriga landet. Jag har svårt att tro att man kan hitta väldigt många andra kommuner som lägger ned mer pengar på äldreomsorgen per invånare än vad Stockholm gör. Det beror på att vi har en mycket dedikerad uppfattning från Alliansens sida att äldreomsorgen är ett av våra absolut viktigaste områden. Det tror jag förhoppningsvis att det råder bred enighet om.

Jag tänker inte gå i polemik om enskilda företags bedömning av sin möjlighet att leverera god kvalitet inom äldreomsorgen. Jag kan dock konstatera att det finns ett stort intresse. Det finns en rad företag som ju bedriver äldreomsorg i Stockholms stad med god kvalitet.

Vi följer naturligtvis utvecklingen mycket noga. Jag vill bara påminna om att i budgeten 2012 och ännu mer 2013 höjer vi anslaget till hemtjänsten och hemtjänst-timmarna mer än någonsin tidigare och mer än någon annan har gjort. Det beror på att vi har lyssnat in synpunkter från verksamheten att detta fanns det fog att göra, och det har vi gjort. Vi kommer att fortsätta att arbeta på det sättet.

När det gäller vilka villkor man ska ha i avtalen eller inte är det lagstiftningen vi måste analysera och se vad den sätter för ramar, vår egen och EU:s lagstiftning som vi ju har att följa i upphandlingsfrågor. Karin Wanngård har gärna lutat sig mot EU-lagstiftningen i andra aspekter av upphandlingen, och det måste vi ju göra. Den frågan följer vi väldigt nogga naturligtvis.

Anförande nr 52

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Den är inte svårföljd. Enligt Konkurrensverkets senaste promemoria finns det inget hinder att sätta upp kollektivavtalsliknande villkor i upphandlingen. Vi vet att en riksdagsmajoritet har fattat beslutet att man vill ha in kollektivavtalsliknande villkor i lagen om offentlig upphandling. Men det vänder sig regeringen emot att utreda vidare.

Vi vet att det finns andra kommuner i Sverige, exempelvis Malmö, som använder Vita jobb-modell för att just garantera kollektivavtalsliknande villkor. Det handlar om att få en vettig konkurrensmarknad för seriösa företag inom äldreomsorg. Jag vill se högre och förbättrad kvalitet inom äldreomsorgen. Då är ett steg i rätt riktning att våga ställa kollektivavtalsliknande villkor vid upphandlingen.

Anförande nr 53

Borgarrådet N o r d i n (M): I frågan om vilka villkor man ska ställa rörande kollektivavtal har jag sagt när jag fått den här frågan i olika förpackning att jag tycker att det naturligtvis är bra att man har till exempel kollektivavtal. Det ger stabila villkor både för de anställda och för företaget samt för oss som upphandlare.

Vi har infört hårda seriositetskontroller av företagen, och då talar vi inte bara om äldreomsorgen utan om alla områden. Där har vi samarbetat till exempel med skattemyndigheterna för att över huvud taget komma åt om vi har anledning att misstänka osjyst beteende, svarta pengar eller svart arbetskraft, något som vi förstås inte vill veta av.

Karin Wanngård vet lika bra som jag att det här att ställa krav på kollektivavtalsliknande villkor, vad det nu ska innebära, inte är alldeles enkelt enligt upphandlingslagstiftningen. Där håller vi på att analysera läget för att se om det är något vi ska ändra.

Anförande nr 54

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Jag ser fram emot en positiv förändring som går i den riktningen att det blir kollektivavtalsliknande villkor. Vi måste som den största kommunen kunna säkerställa att våra företag konkurrerar på lika villkor. Ersta, Stiftelsen Rödakorshemmet och HSB Omsorg säger att de inte längre vill vara med på den marknaden därför att de inte kan bedriva en god verksamhet, säkerställa kvalitet och fortsätta att vara aktiva på marknaden. Då är det bevisat att vi från politiken inte har satt upp konkreta lösningar på hur det ska kunna bedrivas.

Jag tycker att det är dags att politiken tar sitt ansvar så att vi får en fullgod kvalitet och att non-profit-aktörer kan verka på vår marknad även inom äldreomsorgen. Fram för ett nytt beslut om kollektivavtalsliknande villkor!

Anförande nr 55

Borgarrådet N o r d i n (M): Jag vill gärna se en mångfald av företag, organisationer och ideella aktörer på den här marknaden, för det tror jag är viktigt. Det är så som valfriheten kan verka fullt ut för de äldre. Därför har vi gjort förändringar i budgeten. Vi kommer, som Joakim Larsson har aviserat på äldreomsorgens område, att återkomma med ytterligare förändringar när det gäller ersättningsnivåer och sådant för att på det sättet säkerställa likabehandling av alla aktörer inom äldreomsorgen, i det här fallet, och säkerställa att vi fortsätter att ha en mångfald. Det kommer vi att jobba vidare med. Självklart har vi ett gemensamt intresse av att det är sjysta spelregler gentemot de anställda och gentemot oss som upphandlare.

Fråga nr 5. Kulturklustret vid gasklockorna

Anförande nr 56

M a t s B e r g l u n d (MP): Ordförande! För några år sedan gick du ut, Madeleine, tillsammans med Sten Nordin i medier och annonserade kulturklustret vid gasklocksområdet. Jag har en utskrift från Sten Nordins blogg här, och jag tror att du hade några inlägg på din blogg också, Madeleine. Det var ganska stora ambitioner. Förutom ett par scener skulle det vara studios och andra saker. Nu läser vi i tidningarna: Det bidde inget kulturkluster. Jag vet inte om det är helt rätt. Någoting det kanske ändå blir, men det krymper i alla fall.

Min fråga är: Vad är det som händer? Varför har pengarna tagit slut? Vad är det som kostar för mycket? Vilka summor är det vi pratar om? Det har jag inte hittat någonstans. Hur mycket pengar saknas? Hur mycket skulle det kosta?

Anförande nr 57

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Det här projektet snarare växer, skulle jag säga. Du refererar till en tolkning att projektet krymper, men det är inte riktigt sant. Vad som händer är att vi har bestämt oss för att det blir ett kulturkluster, och det blir en internationell scen vid gasklockorna. Detta är ett fantastiskt bra beslut. Det står fast, och det är tydligt. Det gläder mig oerhört mycket. I början trodde vi att projektet skulle kosta 180 miljoner. Det är vad som fanns i budgeten för några år sedan. De pengarna kommer inte att förslås i projektet, det vet vi sedan ganska länge. Nu har vi bestämt oss för att det ändå ska bli ett kulturkluster, och det ska bli en scen.

Du säger att det skulle vara flera scener och flera studios. Det har aldrig varit bestämt över huvud taget. Det har varit bestämt att det skulle vara en scen, och man skulle ha ett kulturkluster runt omkring. De planerna ligger fast. Det jobbar vi vidare på.

Den bild som du ger här är betydligt överdriven. Det handlar bara om att vi går vidare och att vi vet att det blir av. Det har funnits vissa andra som har haft ambitionen att man skulle ha flera scener och skulle ta över hela området, men det har aldrig varit riktigt aktuellt från stadens sida. Det vi har tittat på är en helhet och sett på olika alternativ tillsammans med en förening som är intresserad av att driva hela eller delar av verksamheten. Det arbetet fortsätter.

Anförande nr 58

M a t s B e r g l u n d (MP): Jag tackar för det svaret; det var ganska positivt. Vi är överens om att det är ett jättebra projekt och viktigt för Stockholm. Det är väl inte

jag som ger bilden, utan jag fångar upp bilden som jag har sett i medierna helt enkelt. Till exempel såg jag i Östermalmsnytt att bilden var lite mer positiv. Bland annat uttryckte ordföranden Josef Josefsson en förhoppning om en positiv framtid i alla fall.

Jag har läst ärendet som ligger i fastighetsnämnden nu. Det är lite oklart. Där står inte heller några siffror. Vad jag förstår verkar det vara uppskjutet eller försenat. Där står att den första scenen ska invigas 2018. I tidigare beslut stod det att den skulle invigas 2014. Kan du kommentera det och samtidigt kommentera möjligheterna att genomföra hela visionen så som Josef Josefsson hoppas på?

Anförande nr 59

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Det här projektet bygger väldigt mycket på vad som sker i området i övrigt och Fortums utveckling. Vi har inte riktigt rådighet över det och kan inte riktigt styra över det själva. Det är ett mycket stort saneringsbehov i alla gasklockor, men framför allt de två K-märkta. Det gör att det är 2018 som är det realistiska nu. Den här tiden har ändrats lite. Det handlar mer om hur lång tid det tar i sådana här stora projekt som vi inte riktigt styr över själva.

Det finns en förening för kulturkluster gasklockan. Om hela ambitionen kan förverkligas vet inte jag. Det kommer att handla om vad man är beredd att betala, hur stora ytor man vill ha, och där är vi inte riktigt än.

Staden fattar nu ett beslut om gasklockan. Den kommer att bli upprustad ordentligt, och vi ska fortsätta samarbetet med föreningen och se vad de kan betala och vilka eventuella byggnader som i så fall kan bli aktuella.

Anförande nr 60

M a t s B e r g l u n d (MP): Tack för det svaret! Vi får hoppas att det blir bra och att alla parter blir nöjda. Det tror jag att vi är överens om.

En av de föreningar som var med av de ideella organisationerna var en ljus- och ljudorganisation. Jag tycker att det är lite intressant att kulturföretagen är med, att man skulle kunna bygga en infrastruktur för kulturella och kreativa näringar.

Jag tänkte slutligen ställa frågan hur du ser på det rent generellt att staden går in och stöttar den kulturella och kreativa näringen och den typen av företag genom att bygga infrastruktur för de företagen så att de kan frodas och växa. Det har kanske att göra med innehållet i stadens marknadsföring av Capital of Scandinavia, som vi eventuellt kommer att diskutera senare i dag.

Anförande nr 61

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Hela tanken med scenen är att vi ska kunna få in även kommersiella aktörer. Det är en förutsättning för att vi ska kunna få någon ekonomi i det här jättedyra projektet. Jag som kulturborgarråd är extremt rädd för att hamna i en situation som man står inför i både Köpenhamn och Oslo där man har byggt fantastiska hur men inte har pengar att bedriva någon verksamhet i, varken städerna själva, nationerna själva eller kommersiella bolag. Där får vi i Stockholm inte hamna. Därför är det viktigt att vi inte förbygger oss utan gör något rimligt i

samverkan med både det offentligt finansierade kulturlivet och det kommersiellt finansierade kulturlivet.

Jag hoppas verkligen att det här projektet kommer att bli ett mönsterprojekt där vi kan se en samverkan mellan staden, staten och det privata. Ditåt måste vi sträva.

Fråga nr 6. Stadsrevisorernas rapport om införande av gemensam IT-service

Anförande nr 62

A n n M a r i E n g e l (V): Jag har stått här några gånger och frågat dig, Sten, om en granskning av stadens it-satsning och vilka åtgärder som kan vidtas mot alla de problem som finns. Nu har det kommit en revisionsrapport som visar ganska tydligt det som vi har hävdad hela tiden, nämligen att det fanns väldigt stora brister i beslutsunderlag när det gäller behovsanalys och att beslutet om outsourcing byggde på en principiell ideologisk grund, men inte på någon föregående utredning.

I dag kan vi i tidningar igen läsa om ett segt it-system som sinkar eleverna. Det fungerar inte i skolorna. Då är min fråga helt enkelt: Vad tänker ni göra åt detta, Sten? Ska det bara få fortgå?

Anförande nr 63

Borgarrådet N o r d i n (M): Herr ordförande! Tack, Ann Mari Engel, för den tionde frågan om GS-IT, men säkert inte den sista! Nej, i internrevisionens rapport – den ska vi analysera noga och återkomma till i ärenden om detta – konstaterar man att det här följer stadens regler och gällande lagstiftning. Vi följer stadens upphandlingspolicy. Men man påpekar att det borde ha varit fler analyser i förväg. Det får vi titta på naturligtvis. Anledningen till att vi har internrevisionens arbete är att vi ska lära för framtiden också, förutom att vi ska se till att vi håller oss inom gällande regelverk. Det finns all anledning att analysera detta.

Jag finner inget i rapporten som visar att det hade varit bättre att inte göra det här. Det är det första konstaterande som jag gör. Det är inte en sådan slutsats man kan dra av detta.

I den artikel som du refererar till konstaterar man att väldigt mycket av de inledande problemen har åtgärdats och åtgärdas successivt. Men det finns problem kvar, och dem måste vi lösa. Så är det. Samtidigt bör vi konstatera att i dag finns det betydligt fler skoldatorer och läsplattor i skolorna än vad det fanns när GS-IT infördes, för att nu ha hela bilden klar för sig.

Jag tänker inte på inget sätt släta över de problem som finns, utan de ska lösas. Det är otroligt viktigt att alla klutar sätts in för att lösa problemen. Det kommer vi att fortsätta jobba med. Sammanfattningen är att det här är en väldigt stor omställning, men för framtiden är det en nödvändig omställning som staden går igenom, och väldigt många sektorer i staden har landat i detta. Det finns en del arbete att göra, och det ska vi utföra.

Anförande nr 64

A n n M a r i E n g e l (V): Det här beslutet fattades 2008, och nu är 2013, och avtalet går ut 2014. Varje gång som jag har frågat dig om detta har du sagt att ni

arbetar med detta, ni ska analysera, men det händer ingenting. Det tar fortfarande 40 minuter att logga in på skoldatorerna. Jag tycker att det är viktigt att se att revisorerna skriver att man inte gjorde någon analys av behoven och att man fattade det här beslutet utifrån ideologiska principiella ståndpunkter. När man gjorde en utredning sade man att outsourcing inte skulle analyseras som alternativ. Ändå fattade majoriteten beslut om att outsourca detta. Det gjorde man därför att man hade en principiell hållning att det var bra med outsourcing.

Dessutom beslutade kommunstyrelsen att det skulle göras en behovsanalys men som man inte gjorde. Det är väldigt bra att revisorerna påpekar detta, men frågan är om det får några konsekvenser. Det kan vara en konsekvens att ni får kritik, men frågan är: Vad kommer att hända med det här avtalet?

Anförande nr 65

Borgarrådet **N o r d i n** (M): I förstudierna inför detta prövade man frågan om outsourcing mot egen regi och fann att outsourcing långsiktigt skulle vara billigare. Det är sagt att vi först i slutet av 2013 befinner oss i ett läge där vi på allvar kan börja se alla de ekonomiska vinster som det här systemet ska ge för staden.

Sedan ska vi komma ihåg att vi under resan byggt ut våra ambitioner, inte minst i skolorna. När man jämför kostnaden mellan då och nu ska man komma ihåg att lite grann börjar det bli, vartefter åren går, att vi jämför äpplen och päron därför att vi i dag har högre ambitioner och att vi i skolorna men även på annat håll ställer högre krav på vårt it-användande. Där ska man inte glömma hur viktig del supporten är.

Som sagt: Vi kommer nog samt att titta på revisionsrapporten och se vad vi kan lära av det för det fortsatta arbetet, men jag drar inte slutsatsen att det här inte borde ha gjorts.

Anförande nr 66

A n n **M a r i E n g e l** (V): Nej, Sten, jag är inte så förvånad över att du inte drar den slutsatsen eftersom det är ett jättestort prestigeprojekt för er. Men det står att outsourcing har ställts mot andra alternativ när det gäller stadsdelsnämnderna men inte när det gäller facknämnder och bolag. Det är inte sant att man inte tagit upp det som ett alternativ.

Det är som administrativa chefen för Ross Tensta gymnasium säger: Det finns ingen positiv förändring. Förutom inloggningstiden som i bästa fall kan handla om 40 minuter kostar det nya systemet för skolorna mer än tidigare. Så är det för skolorna, så är det för många av bolagen och så är det för många av nämnderna. Då tycker jag att staden måste ta tag med det här. Man skriver ett avtal för 550 miljoner om året, som väldigt många inte är nöjda med. Så kommer det fram att det dessutom bygger på bristande grundanalys. Jag tycker att du skulle vara lite mer orolig än bara säga att det här är en naturlig utveckling, att det ska vara mer it, självklart. Det är en väldigt dålig utveckling att man får leasa tekniken från Volvo IT. Du är i händerna på dem helt och hållet. Hur ska du kunna bryta det avtalet?

Anförande nr 67

Borgarrådet **N o r d i n** (M): Det kortsiktigt trygga är ofta att inte göra någonting alls. Men långsiktigt tror jag att det vore fullständigt förödande för Stockholm som

it-huvudstad om staden inte hade tagit ett ordentligt grepp om att i staden ha en gemensam it-plattform och it-policy. Det är väldigt viktigt.

En så här stor upphandling finns det alltid risk med. Jag säger inte att man ska acceptera att det är så, men det finns risk och det finns en och annan barnsjukdom. Det finns några barnsjukdomar som har varat alldeles för länge. Det gäller de skolor, inte alla våra skolor, som har problem. Det är inte okej. Därvidlag vill jag vara mycket tydlig med att säga att det inte är okej och att detta måste åtgärdas.

Jag tycker att det är viktigt att framhålla att vi höjer standarden, att vi har fler datorer och läsplattor i skolorna. Vi ställer högre och högre krav på it, it-support och snabbhet i it-systemet. I staden som helhet har den här upphandlingen på de flesta håll landat in och fungerar, men vi har några problem kvar, och de ska lösas.

Fråga nr 7. Hur fler barn ska få möjlighet att åka på kollo

Anförande nr 68

E m i l i a B j u g g r e n (S): Herr ordförande! Vi har sett under de senaste åren att färre barn får åka på kollo, eller vill åka på kollo. Jag tycker att det är tråkigt, framför allt för de barn som inte heller har någon annan aktivitet på sommaren och som kanske inte heller har råd med andra aktiviteter på sommaren. Men jag tror att det finns ett egenvärde i att barn från olika bakgrunder möts på det sätt som man gör på kollo, får både ha roligt och utvecklas tillsammans, med ledare på plats.

Alltför många Stockholmsbarn har inte möjlighet att lämna sina stadsdelar. Vi tycker att alla barn i Stockholm borde erbjudas en plats på kollo. Vårt mål borde vara att alla barn som vill faktiskt ska få åka på kollo, men nu ser vi att utvecklingen går åt fel håll. Det glädde mig därför att se att finansborgarrådet säger till DN att han vill undersöka och se över taxorna och göra det lättare att ansöka.

Min fråga till borgarrådet är: Vad tänker ni göra för att fler barn ska kunna åka på kollo, och när kommer detta att göras?

Anförande nr 69

Borgarrådet N o r d i n (M): Herr ordförande! Jag tycker att det är otroligt viktigt att staden på allvar ser till att det inte ska vara några hinder i information eller på annat sätt för att man ska kunna åka på kollo eftersom vi har många tomma platser. Vi har i budgeten skrivit väldigt tydligt om detta. Politikerna ska inte göra alla detaljer i detta, men när det gäller blanketter har jag i dag fört diskussioner med stadsledningskontoret om att informationen måste ut bredare än via medborgarkontoren eller nedladdning. Vi måste gå ut bredare. Vi kommer att titta på till exempel möjligheten att sprida information i skolorna eller på annat sätt få ut det. Jag tycker att det är väldigt viktigt för att komma ifrån att det finns familjer som inte kan söka via nätet.

Det är det första. Där vill jag nu se resultat.

Det andra är att jag är fullt beredd att titta på taxesystemet. Vi kommer inte att hinna göra det inför denna sommar. Det kan finnas saker där som kan förändras så att det blir tillgängligt för flera. Jag är verkligen helt öppen för det. Vi har i majoriteten

skrivit i budgeten att det finns stadsdelar från vilka det inte kommer nästan några barn till kollo. Det beror på andra saker, det vet både du och jag. Det kan bero på traditioner i familjer och sådana saker. Likväl måste man berätta om att det här finns och vad det innebär och kanske ha olika former för att utveckla det för att göra det attraktivt för Stockholmsfamiljer.

Jag tror att det finns anledning för oss att ta några krafttag till för att vi inte ska ha några tomma platser inom denna världsunika verksamhet på Barnens ö.

Anförande nr 70

E m i l i a B j u g g r e n (S): Det gläder mig mycket om man ser till att blanketterna kommer ut bättre till familjer runt om i staden. Vi har sett, som du var inne på, att vissa områden där man kanske inte har samma tillgång till internet och datorer har ansökningarna minskat som allra mest efter det att det krävs en e-legitimation för att göra ansökning. Sedan har vi föreslagit att man ska använda uppsökande verksamhet för att se till att just barn till familjer där man kanske inte har kollotradition får möjlighet att ta sig i väg. Det är ett förslag som ni skulle kunna anamma på en gång.

En av de viktigaste sakerna är dock kostnaden. I dag kostar det 4 900 kronor att skicka ett barn för vanlig taxa i två veckor. Det handlar om en familj som inte har en inkomst på över 42 000 kronor. En medellön i dag är i 28 300 kronor, så de flesta kommer långt över dessa 42 000 per hushåll. Det blir alldeles för dyrt. Är Sten Nordin beredd att sänka priset för att fler barn ska kunna åka på kollo?

Anförande nr 71

Borgarrådet N o r d i n (M): När vi vet precis hur det ser ut och har hela bilden klar för oss kan man sätta sig ned och fundera över taxesystemet och hur det ska vara konstruerat för att det ska vara på ett rimligt sätt och öppnar möjligheten för fler. Det här är en del i det hela.

Men låt oss pröva med att gå ut med informationen bredare och mer lättillgängligt. Det är en annan viktig del, eftersom det inte är en så hög taxa för den som har lägre inkomster. När vi sätter in subventioner från stadens sida ska vi framför allt målsöka de familjer som har de lägsta inkomsterna. Det är där subventionerna mest ska träffa. Man får fundera på hur man kan konstruera ett bra taxesystem utifrån det. Den modell som används i dag kanske inte är tillräckligt bra, men det är lite tidigt att säga exakt hur man ska förändra taxan.

Anförande nr 72

E m i l i a B j u g g r e n (S): Jag skulle kanske inte säga att en familj där två vuxna tjänar 22 000 var är en höginkomsttagarfamilj. De faller också på den fulla taxan. Som du sade vet vi ganska mycket om hur taxesystemet slår. Jag blir lite orolig att det här är ytterligare en sådan sak där vi från Stockholmsmoderaternas sida hör fina ord, får fina löften, men det kommer väldigt lite verkstad eller resultat.

Du sade i DN att du är beredd att se över taxorna. Min fråga är helt enkelt: Hur länge behöver du fundera innan vi får se en konkret förändring? Kan du säga att taxesänkningar kommer att träda i kraft? Eller kan du åtminstone ge ett datum på hur länge du behöver fundera på saken?

Anförande nr 73

Borgarrådet *N o r d i n* (M): Det är inte primärt jag som ska fundera, utan det handlar om att ta fram ett underlag och ett förslag på en ny taxa. Som jag sagt: Till den här sommaren kan det inte ske; då är det den taxa som gäller i dag. Det blir i så fall i kommande budget som man kan få ett nytt taxesystem. Då har vi utfallet av den här sommaren när vi nu går ut bredare och det ska bli mer tillgängligt i form av den vanliga trycka blanketten för att söka.

Jag tycker att det är en väldigt viktig verksamhet. Det är synd om de barn som skulle vilja komma dit inte kommer dit. Det är ett slöseri att ha tomma platser i en så fin och världsunik verksamhet. Det kommer jag att jobba för att vi inte ska ha.

Fråga nr 8. Stoppa vräkning av barnfamiljer

Anförande nr 74

E i v o r K a r l s s o n (MP): Ordförande, fullmäktige! Det är kommunernas ansvar att stoppa vräkning av barnfamiljer. Det sade Rädda Barnens barnpsykolog efter att P4 Stockholm avslöjat att vräkningar av barnfamiljer har ökat i Stockholms stad och län. Vräkningar av barnfamiljer är ingenting som uppstår plötsligt, utan det är en ganska lång väg av omständigheter som leder fram till en vräkning. På vägen finns det möjligheter att stoppa vräkningen om man jobbar på rätt sätt. Det är socialtjänstens ansvar om föräldrarna av olika skäl inte förmår att träda in och erbjuda åtgärder som tryggar barnens vardag.

Därför behövs en särskild handläggare med uppgift att arbeta vräkningsförebyggande mot olika aktörer. Barn ska inte behöva se sitt hem och sina möbler bäras ut. Barn ska inte behöva oroas över hur deras skolgång eller förskola blir nästa dag.

Min fråga blir: Anser borgarrådet att ökningen av antalet vräkningar av barnfamiljer i Stockholms stad är oroväckande?

Anförande nr 75

Borgarrådet *L j u n g b e r g S c h ö t t* (M): Herr ordförande! Att människor vräks från sina bostäder är naturligtvis en fruktansvärt besvärlig fråga, inte minst när det finns barn med i bilden. Vi har ett långsiktigt mål i vår stad att inga vräkningar av barnfamiljer över huvud taget ska ske och att antalet vräkningar totalt sett ska minska. Det låter väldigt dramatiskt när man säger att så och så många barn har kronofogden räknat fram vräks i Stockholm. Vi ska ändå komma ihåg att barn inte ställs på bar backe eller under bar himmel.

Vi har ganska bra system för att hjälpa de barn som hamnar i de förskräckligt olyckliga omständigheterna. Det finns till exempel hos Hotellhem 190 genomgångslägenheter där man kan få bo. Det finns andra hotellverksamheter där man som förälder till barn kan bo. Naturligtvis är det inte dit vi ska nå, utan vi ska arbeta vräkningsförebyggande. Det har vi gjort under en lång rad av år. Det handlar om stadsdelarna, det handlar om kronofogden och framför allt om bostadsbolagen, som på ett tidigt skede ska göra och också gör så att de berättar för socialtjänsten när en vräkning av en barnfamilj är på gång.

Socialtjänsten är ute varje gång inför en förestående vräkning. Man gör ett hembesök för att se hur det ser ut. Det gör man inte minst därför att man vill se om det finns barn med i bilden. Är det barn med i bilden arbetar man på ett helt annat sätt.

Det döljer sig ganska mycket bakom de här siffrorna. Vi har haft en något vikande trend, men som vi ser har vräkningarna ökat ganska mycket i år, och det är jag bekymrad för. Det finns en del bakom de här siffrorna som jag återkommer till.

Anförande nr 76

E i v o r K a r l s s o n (MP): Samverkan mellan socialtjänst och olika aktörer behöver utvecklas. Det är väl där den stora bristen finns. Det finns stadsdelar som jobbar förebyggande, men man jobbar tydligen ändå inte på rätt sätt, eftersom vräkningar av barnfamiljer ökar.

Jag har skrivit både en motion och en interpellation om detta. Interpellationen kommer jag särskilt ihåg, för det var ett mycket utförligt svar om vad ni gjorde, och det var inte lite det. Men det var mycket administrativt, mycket grupper och att ni skulle jobba mer utåt. Därför vore det bra om stadsdelarna fick hjälp av en handläggare som har det övergripande ansvaret och som har kontakt med aktörer, privata, andrahandsuthyrare och kommunala, som snabbt får veta när någonting är på gång och redan innan om till exempel elräkningar och hyran har blivit efter. Snabbt, snabbt ska de vara på gång. För de barn som blir vräkt är det förfärligt.

Anförande nr 77

Borgarrådet L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Då ska jag återkomma till siffrorna bakom. Hur ser det ut? Förutom vanliga barnfamiljer där ett par vräkts finns det ett par större familjer som har lämnat sina lägenheter och flyttat tillbaka till sina hemländer utan att lämna tillbaka lägenheten till bostadsföretaget. Det är inga barn som står utan bostad. Därför tror jag inte att de här siffrorna är riktigt så alarmerande som de ser ut. Men vi ska ta dem på största allvar och analysera dem. Den typen av familjer räknas också in i kronofogdens siffror. Det måste vi vara medvetna om när vi pratar om detta. Ibland är det bara den ena föräldern det gäller. Man kanske har umgänge och träffas ganska lite men mer än 30 dagar per år. Men det är fortfarande förskräckligt för barnen att se sin ena förälder bli vräkt. Det behöver dock inte bli den katastrof som du pratat om, att man måste byta skola och så. Det stadigvarande hemmet finns kvar.

Anförande nr 78

E i v o r K a r l s s o n (MP): Hyresvärdarna måste vara skyldiga att skicka någon form av varningssignal, ett brev, till socialtjänsten så fort de märker något. Men det är de inte snabba med, utan jag menar fortfarande att det behövs någon som finns som kan klara av det bättre.

Det är förfärligt för de här barnen. Vi vet inget mer om dem när de blivit vräkt. Att sitta på ett vandrarhem och hotell – hur är det? Hur går det med skolgång och förskola? Det vet vi ingenting om mer än att det kan vara väldigt skadligt för barnen.

Anförande nr 79

Borgarrådet L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Ingen barnfamilj i Stockholm behöver vänta mer än en vecka för att få skuld- eller budgetrådgivning när man står

inför ett vräkningsshot. Skulle man hamna på Hotellhem har de egna skuldrådgivare. Man arbetar direkt med att försöka få tillbaka familjen i ett ordinärt boende.

Jag ska inte bortförklara något; det är förskräckligt för de barn som vräks, men vi har ett väldigt bra vräkningsförebyggande arbete i Stockholm. Alla stadsdelar arbetar med det, och bostadsbolagen är med. Vi försöker intensifiera arbetet med kronofogden ytterligare. Vi kan se att det hela tiden har varit sviktande siffror, om än ganska svagt sviktande. I år stiger de lite.

Vi ska följa det här riktigt noga. Jag tror att det här är ett olyckligt år som beror på flera sådana omständigheter som jag nämnde förut. Vi ska ta det här på allvar och fortsätta med det vräkningsförebyggande arbetet.

§ 16 Namnbyte av Stockholms Stads Bostadsförmedling AB till Bostadsförmedlingen i Stockholm AB samt ändring av bolagsordning (utl. 2013:29)

Anförande nr 80

M a r i a A n t o n s s o n (MP): Fru ordförande! Först funderar jag på varför man vill göra detta namnbyte. Man säger att det beror på bolagets regionala verksamhetsområde. Bostadsförmedlingen arbetar nu med ett ganska stort upptagningsområde. Man väljer alltså att byta namn från Stockholms Stads Bostadsförmedling AB till Bostadsförmedlingen i Stockholm AB. Jag själv och alla andra som jobbar med företag vet att ett namnbyte gör man inte bara så där. Man ska byta logotyper, brevpapper, webbsidor och allt det där. Det är väldigt kostsamt.

Jag är lite förundrad över att det inte finns en enda siffra på vad detta kan kosta. Det här är inte skattefinansierat, utan det handlar helt och hållet om de avgifter som de bostadsköande betalar. Jag tycker att det är lite synd att det inte finns med. Jag skulle också vilja höra lite närmare om hur stor nytta namnbytet egentligen ger. Det handlar alltså om namnet Bostadsförmedlingen i Stockholm AB i förhållande till Stockholms Stads Bostadsförmedling AB. Jag tycker inte att det är så stor skillnad, och jag skulle gärna vilja se siffror på hur man har mätt nyttan av det.

Bostadsförmedlingen går med jättestor vinst varje år. Vi har påpekat att den kanske inte bör göra det eftersom den är avgiftsfinansierad. De som längtar efter en bostad kanske inte ska behöva tappa till hålen i Stadshusets budget, men det är en annan fråga.

Hur som helst känner jag mig lite orolig. Är detta genomtänkt? I så fall hoppas jag att namnbytet inte sker därför att man gärna vill att bostadsförmedlingen inte längre ska drivas i kommunal regi och att det inte ska vara ett kommunalt bolag. Detta kan bädda för att man i så fall säljer av bostadsförmedlingen. Jag tänker också på de ändringar som man gör i bolagsordningen. Det gör att det känns som att man kan öppna upp för detta, och jag vill gärna höra om det är så.

Anförande nr 81

G u l a n A v c i (FP): Fru ordförande! Jag sitter själv som ledamot i Stockholms Stads Bostadsförmedling. Det uppdrag som bostadsförmedlingen har är inte bara begränsat till Stockholms stad. Vi har en verksamhet som löper över kommungränserna. Därför tycker jag att det är ganska naturligt att bostadsförmedlingen ser över namnet så att det inte signalerar att detta är en verksamhet som bara bedrivs inom Stockholms stad.

Nyligen träffade Stockholms Stads Bostadsförmedling, som vi fortfarande heter, avtal med till exempel en stor stiftelse, Signalisten i Solna, där de avyttrar en stor andel av sitt bestånd till bostadsförmedlingen. Jag kan lugna dig genom att säga att bostadsförmedlingen inte kommer att säljas av. Tvärtom är bostadsförmedlingen ett av de få bolag som går bra. Tack vare den goda verksamheten med kompetenta tjänstemän följer vi de kriterier som är uppsatta för bostadsförmedlingen. Du behöver inte vara orolig på den punkten.

Anförande nr 82

M a r i a A n t o n s s o n (MP): Det låter bra. Jag har själv suttit i bostadsförmedlingens styrelse i två år och känt att även då har verksamheten omfattat hela regionen. Även grannkommunerna har varit innefattade, och vi har inte sett detta som något problem och som något som skulle föranleda ett namnbyte. Det kan bli oerhört kostsamt. Det är synd att det inte finns med någon liten kalkyl över vad det skulle kosta. Men det kanske vi får reda på sedan.

Anförande nr 83

C h r i s t i n a E l f f o r s S j ö d i n (M): Fru ordförande! I dag utgör Stockholmsregionen i hög grad en gemensam bostads- och arbetsmarknad. Stockholms Stads Bostadsförmedling är öppen för alla redan i dag. Människor från hela regionen står i bostadskön.

Jag kan instämma i det som Gulan Avci sade tidigare; det finns inte alls några planer på att vi i dag ska sälja bostadsförmedlingen. Bostadsförmedlingens primära uppgift är att förmedla lägenheter över hela regionen. Uppdraget innebär också att vi ska informera om planerade och pågående byggprojekt. I dag samarbetar vi med fastighetsägare i flertalet av länets kommuner. För en ökad tydlighet, för att göra vårt uppdrag ännu tydligare för våra kunder och för att visa att bostadsförmedlingen är en gemensam aktör för hela regionen har styrelsen föreslagit ett namnbyte till Bostadsförmedlingen i Stockholm AB. Det är mer för att kunna öka tydligheten för våra kunder och för våra fastighetsägare som vi samarbetar med över hela regionen.

Anförande nr 84

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Jag begärde ordet samtidigt som ordföranden i Bostadsförmedlingen gjorde det, så saker och ting är ganska utredda. Men låt mig ändå säga att av de lite drygt 400 000 personer som står i den bostadskö som vi diskuterar i dag är det 200 000 som inte bor i Stockholm eller befinner sig i Stockholm. De befinner sig inte bara i regionen utan över hela landet. Det är viktigt att namnet speglar det faktum att Stockholms stad i dag har ett regionalt ansvarstagande där alla som vill att vi hjälper till att förmedla lägenheter genom vår förmedling också ser att det ska fungera på detta sätt.

Vi har i praktiken aldrig förmedlat så många lägenheter i Stockholm som just nu. Det har aldrig tidigare förmedlats lika många lägenheter från privata värdar och från andra än de kommunala värdarna. Vi lyckas slå detta år efter annat, och det beror just på att bostadsförmedlingen fungerar så pass bra som den gör. Det är en mycket bra verksamhet som där föreligger. Det vi kan konstatera är att verksamheten behöver utvecklas. Man behöver se hur man kan serva ytterligare. Man tittar över sina it-verktyg.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag, men ni ska veta att orsaken till namnbytet är att man vill förtydliga ytterligare. Det skulle inte förvåna mig om det kommer att leda till att ännu fler ställer sig i bostadskön. Det finns många runt om i detta land som i dag ställer sig i kön just för att få möjlighet att någon gång få en lägenhet. Ju fler som använder sig av förmedlingen, desto fler privata värdar är det som levererar sina lägenheter och desto bättre fungerar detta.

Det finns inga som helst möjligheter ens att avyttra verksamheten. Det finns en lagstiftning som kräver att vi ska ägna oss åt detta. Det faktum att det sker i den bolagsform som vi har kräver också att vi ser över hur vi kan öka servicen och göra det hela mer tillgängligt. Namnfrågan är en sådan väg.

Anförande nr 85

M a r i a A n t o n s s o n (MP): Detta är absolut en bra verksamhet. Men jag tycker fortfarande att man bör se över den stora vinst som den gör i dag. Okej för att den går med några hundra tusen kronors vinst, men det är synd med så stor vinst som det har varit under mycket lång tid.

Jag skulle vilja få svar på frågan hur mycket namnbytet kostar. Man kommer säkert att behöva en ny logga. Man kommer att behöva byta allting från webb till blanketter som skickas ut och rubb och stubb. Jag vet av egen erfarenhet att det är mycket kostsamt, särskilt för ett sådant här stort bolag som säkert har tryckt upp massor med papper redan. Jag vill gärna ha svar på den frågan.

Anförande nr 86

Borgarrådet L a r s s o n (M): Man kan fråga sig vad själva namnfrågan egentligen har att göra med antalet som står i bostadskön eller med vinsten. Det faktum att Bostadsförmedlingen har gått med vinst beror just på att fler har ställt sig i kön. 200 000 personer som inte befinner sig i Stockholms stad står i kön. Det beror just på att förmedlingen alltmer fungerar på så sätt som det var tänkt, nämligen att alla tänkbara värddar ska kunna använda sig av denna service.

Exakt vad namnbytet kommer att innebära i kostnad kan inte jag svara på i dag. Det är en fråga som, precis som du säger, handlar om att ett bolag måste byta logga och så vidare. Jag tycker att det är en ganska märkvärdig inställning i sak att vara emot namnbytet av detta enkla skäl. Namnbytet är till för att göra det tydligare för dem som ställer sig i Stockholms bostadskö att det gäller hela regionen och inte bara Stockholms stad.

§ 17 Omstrukturering av bostadsbolagens fastighetsbestånd (utl. 2013:30)

Anförande nr 87

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Jag ska inte göra någon lång föredragning om detta, men självfallet finns det skäl att kommentera ett sådant här stort, tungt och viktigt ärende och varför vi gör det över huvud taget. Bakgrunden är naturligtvis att vinna effektivitet i förvaltningen av våra tre bostadsbolag – tre bostadsbolag som redan i dag fungerar effektivt och bra men som självfallet, som alla andra, kan göra förbättringar. I detta fall sker det genom att de får mer effektiva förvaltningsområden.

Bakgrunden till att vi tar detta steg är någonting som vi beslutade under förra mandatperioden, då vi flyttade fastigheter i Farsta från Svenska Bostäder till Familjebostäder. I det fallet handlade det om att få i gång upprustningen snabbt. Svenska Bostäder har ett tungt pensum när det gäller upprustning. Familjebostäder var klara med sitt men hade en färdig organisation. Det blev till det bättre för de boende i och med att upprustningen kunde komma i gång mycket snabbare. På detta sätt vann vi både tid och pengar.

Det blir en effektivare förvaltning. Man gör en bedömning av att när detta har gjorts kan det bli så mycket som 10 procent i vinster. Det är ingenting jag lovar kommunfullmäktige att vi landar precis där, men man talar om så pass mycket. Om det bara kommer i närheten av detta kommer det förstås att ge bostadsbolagen ännu mer ekonomiska resurser att arbeta med sitt viktiga uppdrag att bygga nya bostäder. Man gör en bedömning av att vi på sikt frigör ett finansieringsutrymme som motsvarar 1 500 lägenheter. Det är ett bra resultat av denna typ av förändring, skulle jag vilja säga.

Med dessa enkla ord, fru ordförande, önskar jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 88

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (M): Ordförande, fullmäktige! Jag börjar med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Det har undrats i reservationer om detta innebär några fördelar och besparingar beträffande omstruktureringens kostnader. De siffror jag nu avser att nämna har jag fått efter att ha diskuterat saken med Svenska Bostäders vd. Uppskattningen är ganska grov, men den indikerar en tydlig besparingspotential. Underlaget avser Svenska Bostäder men torde i motsvarande grad vara relevant även för Familjebostäder och Stockholms hem.

Transaktionskostnaderna kan hållas på en relativt sett låg nivå eftersom detta är en koncernintern affär. Koncernens samlade fastighetsvärde är exakt detsamma före och efter omstruktureringen. Av detta skäl behöver man inte göra värderingar, och stämpelskatt behöver inte erläggas. Detta är kostnader som i annat fall skulle vara omfattande.

Bolagen har stor vana och hög egen kompetens när det gäller fastighetsaffärer, varför huvuddelen av arbetet kan skötas av egen personal. Men även interna kostnader ska

naturligtvis redovisas. Endast mindre samordningstjänster köps externt – företagsövergripande projektledning och kommunikation. Vd uppskattar den totala transaktionskostnaden till cirka fem timmar per lägenhet avseende driftrelaterade frågor och cirka tre timmar per lägenhet avseende administrativa insatser. Detta ger en kostnad som huvudsakligen avser egen personal men även köpta tjänster på knappt 40 miljoner kronor.

Svenska Bostäders driftskostnader är ca 1 100 miljoner kronor per år. Om man tack vare omstruktureringen sparar 1 procent är transaktionskostnaderna betalade på knappt fyra år. Om besparingen är 3 procent är de betalade på drygt ett år. Som Sten Nordin sade här tror externa specialister att det kan bli så mycket som 10 procent. Då är det naturligtvis betalat fort, och då lösgörs pengar för att bygga lägenheter.

Det är tveklöst så att det blir en besparing. Svenska Bostäder går till exempel från fem distriktskontor till fyra med minskade lokalkostnader som följd, och transporterna minskar med ett mer koncentrerat bestånd, för att nämna två tydliga exempel. Hur stora besparingarna blir och hur snabbt de förverkligas är näst intill omöjligt att säga. Men de kommer, och besparingspotentialen överstiger vida transaktionskostnaderna. Det är alldeles uppenbart.

Anförande nr 89

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Fru ordförande! Det är intressant att få en redovisning av de effekter, kostnader och så vidare som detta får, Berthold. Jag skulle vilja ställa en fråga – egentligen både till dig och till Sten Nordin: Varför kommer detta nu, och varför finns det inte i underlaget? Ni påstår att det blir 10 procents vinst och 1 500 lägenheter och att det inte kostar så mycket att göra detta därför att ni har personal, drar ned på kontor och så vidare. Det skulle vara intressant att veta varför ni inte presenterade detta i underlaget så att vi kan gå igenom siffrorna först och se vad detta egentligen är för någonting. Varifrån kommer de tio procenten? Hur gör ni när ni räknar fram det? Vad är det egentligen för någonting som ni har i medel in i ärendena?

Detta skulle jag vilja veta innan vi kommer hit. Det är det som vi har reserverat oss emot i såväl kommunstyrelsen som borgarrådsberedningen och Stadshus AB.

Anförande nr 90

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (M): Jag har naturligtvis inte de exakta svaren på dina frågor eftersom jag inte sitter i koncernstyrelsen eller i Stadshus AB. Men det står också i ärendet ungefär så här: Det gäller även att på ett mer effektivt sätt fördela återstående upprustningsbehov och utnyttja bolagens finansiella möjligheter och tekniska kapacitet och styra mot geografiskt mer rationella förvaltningsenheter – något som i sin tur leder till mer effektiv förvaltning av bolagens fastigheter. Av det kan man dra slutsatsen att det blir en stor besparingspotential.

När det gäller att få hjälp med upprustning har till exempel Svenska Bostäder 1 000 lägenheter tomställda för att man ska kunna renovera så fort som möjligt, men detta räcker inte på långa vägar. Grannar vill ha upprustat fortare.

Anförande nr 91

A n n M a r i E n g e l (V): Ordförande, fullmäktige! Först vill jag klargöra att det blev ett feltryck i dagens handlingar. Vår reservation fick ges ut senare, och det står om en helt annan reservation i handlingarna. Jag hoppas att ni har fått den rätta.

Jag vill också klargöra att vår reservation innebär en återremiss. Det står ju en del under förutsättningarna. Vi kommer alltså att yrka på en återremiss i dag, och det gör vi för att utreda ett antal oklara punkter.

Detta är en komplicerad operation eftersom den berör 10 000 hyresgäster. Därför tycker vi att det är konstigt att det ges så få svar på ställda frågor. Vi tror inte att grundtanken behöver vara fel, men som vanligt när det gäller dessa stora affärer är underlaget dåligt, och det finns ingen konsekvensanalys. Hela oppositionen i koncernstyrelsen ville återremittera detta för att utreda de ekonomiska konsekvenserna. Nu fick vi en redogörelse av Berthold här, men jag tycker kanske inte att det är underlag för ett beslut som känns riktigt tryggt.

Det kan vara bra med koncentration och rationell förvaltning. Det kanske ni kunde tänka på när ni har 150 hemtjänstföretag på Södermalm som ska springa på olika ställen. Det kan också vara bra att man kan stärka inflytandet i bostadsbolagen om man får geografiskt sammanhängande områden. Men vi undrar såklart om det finns andra bevekelsegrunder. Och hur ska detta gå till rent ekonomiskt? Handlar det om sådana ekonomiska transaktioner som man gjorde i Primulaaffären? Där måste bolagen låna pengar i internbanken för att köpa in varandras bestånd. Sedan köper ägaren aktier, så ökar man kapitalet och så har man en ökad bas för lagliga utdelningar, till exempel.

Och hur förbättrar detta konkret möjligheterna att utföra underhåll? Vi vill i vår reservation ha en rad viktiga försäkringar. Vi vill förstås inte att detta ska underlätta försäljning. Vi vill inte att det ska göras några ekonomiska transaktioner som leder till ökade uttag. Vi vill inte att det ska leda till några konsekvenser som innebär att hyresgästerna får förändringar i det hyresgäststyrda underhållet.

Eftersom vi inte har fått något svar på dessa frågor och inte heller några försäkringar åt det hållet vill vi återremittera ärendet. Vi förstår inte riktigt varför det skulle vara så bråttom med detta att man inte har möjligheter att lägga fram en ordentlig ekonomisk analys. Vad vinner man på detta? Vad blir konsekvenserna? Vad innebär det för hyresgästerna? Vi känner igen detta ganska väl från alla de större affärer och omstruktureringar som majoriteten gör, tyvärr. Nu kommer det väl inte att bli någon återremiss i dag eftersom det är vi som yrkar på det. Vi beklagar det därför att vi tror att det kanske skulle kunna vara en bra idé med en sådan rationalisering och koncentration. Men det måste grundas på en ordentlig utredning och inte på ett sådant här hafsigt underlag.

Anförande nr 92

J o n a s N i l s s o n (M): Fru ordförande! När man tittar på bostadspolitiken här i Stockholm kan man inte låta bli att också titta på Stimulans Stockholm, som vi började med 2009 och som löper fram till 2014. Stimulans Stockholm är ett paket på 20 miljarder, och ungefär 19 av dessa miljarder används till bostäder och nyproduktion. 9 miljarder används till underhåll och upprustning. Stadens del av bostadsbola-

gen har sammanlagt använt ungefär halva upprustningsbeloppet, det vill säga ungefär 5 av 9 miljarder. Bostäderna är i gott skick.

Vi har tidigare satsat på underhåll och energibesparingar med över en halv miljard om man bara tittar på Familjebostäder, exempelvis. Resten av investeringarna på en halv miljard höjer standarden och fastigheternas bokförda värden.

I en sammanställning som Dagens Samhälle publicerade för ett halvår sedan jämförs resultaten i landets tio största kommunala bostadsbolag. Stockholms kommunala bostadsbolag spelar i en helt egen division. Om man tittar på andra bostadsbolag i andra kommuner av ungefär samma klass ser man att de gör underskott eller kanske en vinst med någon krona eller två. De tjänar helt enkelt inga pengar alls, och de har inga pengar att använda till upprustning. Varje gång de upprustar måste de höja hyrorna med 20, 30 eller 40 procent. De måste sälja stora bestånd för att kunna göra underhåll.

Om vi tittar på den mediebild som handlar om miljonprogram som står och förfaller överallt i Sverige handlar inte den om bostadsbolagen i Stockholm. Jag fick vara med och inviga Familjebostäders höga hus – Lindhagenskrapan. Den är 24 våningar hög, och det är Stockholms högsta hyresrättshöghus. Samma vecka som den invigdes slutfördes den sista renoveringen och det sista stambytet i Familjebostäders miljonprogramområden. Det känns väldigt bra. Att bara springa omkring och bygga nytt och inviga nya bostäder hade inte känts lika bra om vi inte hade skött våra bostadsområden som redan är byggda. Det här känns bra, tycker jag. Vi har en balans i vad vi gör i vårt bestånd. Vi renoverar, vi stambyter och vi upprustar samtidigt som vi kan inviga nya bostäder. Denna strukturaffär är nästa steg. Nästa steg är att kunna öka fokus på satsningar i respektive område så att man får mer fokus för varje bolag.

Vi kan bara se positivt på detta, och det kommer att göra oss ännu bättre i förhållande till övriga kommuner i Sverige.

Anförande nr 93

A n n M a r i E n g e l (V): Jonas! Jag reagerade när du sade att på andra ställen i landet leder renoveringar till hyreshöjningar på 20, 30 och 40 procent. Då undrar jag vad du tror att renoveringarna i Stockholm leder till. Det är många hyresgäster som har drabbats av de stora ombyggnadshyrorna och som inte har möjlighet att bo kvar.

Dessutom har er majoritet sagt att alla ombyggnationer måste gå ihop. Det anser ni ligga i den nya lagen – man får inte renovera och bygga om ifall det inte är ekonomiskt lönsamt. Och vad tror du att hyresgästerna i Stockholm får betala för höjningar?

Anförande nr 94

J o n a s N i l s s o n (M): Vi renoverar och stambyter samtidigt som vi bygger nytt. Det gör vi naturligtvis med en fastighetsförvaltning som är professionell. Familjebostäder, som vi berättade om tidigare, fick ta emot någonstans mellan 4 000 och 5 000 bostäder från Svenska Bostäder för att vi hade renoverat klart. Vi är kanske det bolag som är bäst just på renoveringar och stambyten. Vi är kanske inte bäst på att bygga alla gånger, men vi är bäst på detta, skulle jag vilja säga. Det är jag stolt över.

Vi gör renoveringar och stambyten, och vi bygger nytt på ett sätt som är ekonomiskt hållbart på lång sikt. Man kan titta på andra kommuner; när de inte sköter sina hus får de inga hyresgäster. Det finns exempel på kommuner där man inte får lägenheterna uthyrda eftersom de är så dåligt skötta. De är till och med farliga. Så gör vi inte i Stockholm. Vi har en bra kvalitet på allting som också är långsiktigt hållbar.

Anförande nr 95

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Fru ordförande! Man kan i sammanhanget undra vad hyresgästerna tycker om förändringarna. De påverkas ju ganska kraftigt om det nu är så att de får nya hyresvärdar även om det fortfarande är staden som är ägare av bolagen. Det vore intressant att få någon analys av den saken också.

Det är någon form av geografiskt rationella förvaltningsområden som man skapar, sägs det. Det handlar om rationell förvaltning och om bolag som på något vis ska gå bättre. Man kan fråga sig: Vad ska vi ha de här tre bolagen till? Vore det egentligen inte mycket enklare att slå ihop dem till ett bolag, om man nu håller på med det här och om det ska vara rationell förvaltning? Det är lite grann åt det hållet ni går fast ni delar upp staden i tre områden.

Jag kan tänka mig att det för hyresgästernas del och poäng finns en idé om att ha tre bolag därför att det innebär en konkurrens. Nu säger alla: Det finns ingen konkurrens på bostadsmarknaden i Stockholm eftersom man inte kan byta bostäder hur som helst. Man sitter fast i sitt boende. Det är möjligt, men det finns en poäng med att ha bolag som konkurrerar med varandra. De skapar också en ökande kreativitet i verksamheten.

Jag lyssnade en gång på Gunnar Wetterberg, Sacos samhällspolitiska talesman, som talade om kommuner som kreativa enheter när det gäller valfrihetsreformerna. Vi ska inte stöpa alla i exakt samma form, sade han. Om man har flera olika enheter som kan tänka olika får man också flera olika smarta lösningar som kan brytas mot varandra. Jag tycker att det är någonting man ska fundera över här: Är vi på väg mot att dela upp staden i tre delar eller är vi på väg mot ett enda bolag? Det verkar vara det sistnämnda som är det mest rationella med er logik. Eller är det något annat som pågår i sammanhanget?

Om man nu tänker sig att ni inte vill lägga ihop det här till ett bolag utan ändå ha tre olika – varför gör ni då inte de här geografiska områdena? Varför presenterar ni inte områdena med en karta som visar var vi har våra bostäder någonstans? Var har vi vårt ägande, och hur fördelas det? Det intressanta är till exempel att Svenska Bostäder ska hålla till i nordväst. Det ska vara Järvalyftets område, står det i handlingarna. Stockholms hem ska hålla till i sydväst, framför allt i Skärholmen och på lite andra ställen. Familjebostäder ska vara i Farsta och Rågsved. Man tittar i listan och ser att Familjebostäder får en massa bostäder i Rinkeby mitt i detta. Då börjar man fundera: Hur hänger det här ihop? Hur är fördelningen? Är det en geografisk fördelning, eller är det andra saker som är mer styrande i sammanhanget? Och är den geografiska fördelningen kanske ett svepskäl för något annat?

Det vet inte jag, men jag hoppas att vi kommer att få svar på detta. Vi har ju en del av ordförandena i bolagen här som kan precisera detta.

Anförande nr 96

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (M): Daniel! Beträffande hyresgästernas oro kan jag säga att trots att Hyresgästföreningen har varit ute och försökt driva fram någon typ av oro i frågan har i alla fall inte jag fått ett enda samtal, inte ett enda mejl eller ett enda sms. Vad jag förstår har det enligt tjänstemännen på Svenska Bostäder inte heller märkts någon oro där.

Du säger att vi lägger ihop alltihop i ett bolag. Vad vi gör är att vi i stort sett, med vissa variationer, byter så att det inte blir någon större skillnad på storleken på de tre bolagen efter omstruktureringen jämfört med vad det var före. Din oro är obefogad i detta läge.

Anförande nr 97

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Okej då – min oro kanske ligger mer i att man delar upp staden i tre delar. I alla fall låter det så i handlingarna; det låter som att man får ett nordväst, ett sydväst och ett Farsta. Man delar upp staden i dessa områden. Stockholms kommun är ju så otroligt stor, så detta blir som egna kommuner. Ett bolag är en kommun, och ett annat bolag är en annan kommun även om det inte blir ett enda bolag. Det är detta som kan vara oroväckande, för hyresgästerna kanske ändå vill kunna se hur de olika bolagen arbetar. Det finns också en poäng i att de kan stå mot varandra i sammanhanget.

Samtidigt är det lite förvånande att överflyttningen av fastigheterna inte följer den princip som står i handlingarna, utan det är något annat som ligger i grunden. Jag skulle vilja ha reda på vad det står för.

Anförande nr 98

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Det är med oro man läser handlingarna. Det är inte så konstigt, för vi har sett den förändring av hyresbeståndet som har skett under den borgerliga alliansen sedan 2006, där man har minskat ned andelen lägenheter i allmännyttan. Ett argument för att göra detta och som borgerligheten använder för att sälja allmännyttiga lägenheter är att man vill ha en mångfald av aktörer för att legitimera storskaliga försäljningar av allmännyttan. Det är det argument som ni använder när ni säljer av allmännyttan. Och nu undrar ni varför vi är oroliga när ni vill göra omstruktureringar som visar på att ni vill ha Svenska Bostäder i västerort och dela upp staden i söderort på de två övriga fastighetsbolagen.

Jag delar den uppfattning som Daniel Helldén tidigare var inne på. Med era enorma ekonomiska beräkningar som ni inte har kapacitet för i ärendet – där vågade ni uppenbarligen inte skriva in dessa 10 procent som ni ska spara på fastighetsinnehavet – och med denna logik, om den nu vore rätt, vore det enklare att ha ett enda fastighetsbolag i staden. Då skulle vi ha *en* vd och *ett* huvudkontor. Då faller er argumentation på er egen lott. Vi har tre fastighetsbolag i Stockholms stad som vi ser har konkurrenskraftiga fördelar att bygga och förvalta lägenheter inom Stockholms kommun. Vi ser de positiva effekterna av att ha flera bostadsbolag i ett och samma område och de positiva effekterna av att flera bostadsbolag kan bygga i Annedal, i norra Djurgårdsstaden och i andra nybyggnadsområdet där vi massivt vill bygga många bostäder på en gång.

Den enda fördelen med detta ärende är den uppskjutna stämpelskatten. Det är det som kan göra att man åtminstone ser sig om en extra gång innan ni nu säljer av det bestånd som ni omstrukturerar.

Därmed yrkar jag bifall till den socialdemokratiska reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 99

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Jag tycker att det är jättemärkligt – detta ärende borde väl glädja Karin Wanngård! Här lägger vi fram ett ärende som definitivt stärker alla tre kommunägda bostadsbolag. Är inte det vad Karin Wanngård ofta brukar efterfråga? I detta ärende redovisar vi också hur aktivt vi använder de tre bostadsbolagen inte bara till att förse människor med bostäder, vilket är huvuduppdraget, utan också till att vara djupt engagerade i stadsutveckling och stadsförnyelse i områden som behöver detta.

Jag kan säga att när det gäller försäljning är detta ingen fördel. Det kan Karin Wanngård vara jätteglad för. Nu är det inte aktuellt att sälja ett helt bostadsbolag. Det är inte aktuellt med några beståndsförsäljningar över huvud taget under denna mandatperiod. Men om vi, eller någon majoritet, skulle vilja sälja – det kan vara en socialdemokratisk majoritet eftersom ni också säljer ibland – ett helt bostadsbolag är det ingen fördel att det är koncentrerat till ett område. Om staden nu vill ha helt eget ägda bostadsbolag är det ingen fördel att ett bolag ligger i ett område.

Jag skulle vilja säga att detta stärker bostadsbolagen och att det i sig försvårar att sälja hela bostadsbolag. Karin Wanngård borde vara jätteglad.

Anförande nr 100

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Det som är fascinerande, Sten Nordin, är att ni ändrar er argumentation beroende på vad som passar er bäst för stunden. När ni för ungefär ett år sedan sålde delar av det allmännyttiga bostadsbolagets bestånd i Skarpnäck och i Blackeberg var argumenten just att ni ville ha en mångfald av aktörer på bostadsmarknaden. Detta ärende, som vi ett år efteråt ska fatta beslut om, går stick i stäv med det. Ni renodlar till ett och samma bostadsbolag i ett geografiskt område. Ni går alltså emot det som ni argumenterade för för mindre än ett år sedan. Det är där ni icke är trovärdiga, och det är där som vi vill se att ni verkligen kan garantera allmännyttan.

Använd nu allmännyttan till att bygga nya bostäder! Du lovar så mycket bostäder, Sten Nordin, men det blir inga lägenheter i slutänden.

Anförande nr 101

B j ö r n L j u n g (FP): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag blir också förvånad när jag hör oppositionens reaktion i ärendet – men inte för att ni opponerar, för det är ju er roll att göra det mot det vi gör, på olika sätt förstås. Ni ska ju inte helt och hållet hålla med. Men detta är ett ärende där jag mellan skål och vägg långt tidigare har talat med Hyresgästföreningen om hur de ser på saker och ting. De gillade inte när vi sålde delar av beståndet till andra fastighetsägare, till exempel. De frågade mig: Är det någonting mer på gång? Jag svarade: Ja, det är det. Då blev de ganska förvånade. Jag sade att vi förmodligen kommer att göra förändringar inom staden, alltså mellan de olika bolagen. De sade att de såg positivt på detta, bland

annat för att det kunde underlätta servicen och att den blir effektivare. De ser kanske att effektiviteten någon gång också skulle kunna leda till lägre hyror, men det kanske inte jag lovade vid det samtalet.

När man gör en sådan här sak är det viktigt att man delvis, som Karin Wanngård säger, använder de olika bolagen på sitt sätt och på det som de är bra på. Det är precis det vi nu försöker göra. Jonas Nilsson är ordförande i Familjebostäder. Ett tydligt exempel är att Familjebostäders del av Hökarängen förs över till Stockholmshem. Vi i Stockholmshem har större delen, och vi har börjat med ett uppmärksammat och lyckat stadsutvecklingsprojekt. Detta arbetssätt fortsätter vi med i de hus som vi får ifrån Familjebostäder. Det är ett bra och konkret exempel på vad vi kan åstadkomma med detta.

En annan sak som är viktig att framhålla är att vi inte ska verka enligt uttrycket ”skomakare bli vid din läst”. De olika bolagen ska kunna agera i olika delar av staden i vår aktiva fastighetsförvaltning, det vill säga där vi köper, säljer och byter fastigheter för att få ihop större eller mindre objekt för vår nyproduktion. Det är viktigt, för då är det återigen så att vi använder oss av de goda förbindelser som de olika bolagen har utarbetat med marknadens olika parter, alltså övriga aktörer på bostadsmarknaden. Egentligen ser jag ingenting annat än positiva effekter av detta. Vi har arbetat rätt så länge med att diskutera mellan bolagen vad som skulle bli bäst.

Därför bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 102

A n n M a r i E n g e l (V): Hej Björn! Jag undrar om inte du kan hålla med om att underlaget är lite klent. Vi vill återremittera för att få ett ordentligt underlag. Vi tror att det kan finnas fördelar med detta, men vi tycker att det är så dåligt utrett.

Familjebostäder har ett bättre avtal än Svenska Bostäder ur hyresgästernas synpunkt när det gäller underhåll. Tror du inte att detta att man har andra avtal blir problem när man flyttar över hyresgäster? Svenska Bostäder har inte kvar det hyresgäststyrda underhållet på samma sätt. Vad tror du att Familjebostäders hyresgäster tycker om det? Borde man inte utreda det innan man fattar ett sådant här beslut? Jag tycker att det är viktigt att man försäkras sig om att detta inte upplevs som en försämring av hyresgästerna.

Anförande nr 103

B j ö r n L j u n g (FP): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Historiskt är förklaringen att Svenska Bostäder gav upp det gamla systemet. Det var en hyresupp-görelse som vi två andra bolag var allt annat än glada åt när den genomfördes. Men det var det man kom överens om med Hyresgästföreningen på den tiden.

Jag ser det du säger nu om de olika underhållssystemen i de olika bolagen – det är tre olika system för hyresgästerna – som den enda egentliga nackdelen med detta. Vi har sagt att det måste hanteras på ett sätt så att enskilda hyresgäster inte kommer i kläm. Det finns olika principer för hur man har betalat av på sin spis, hur man väntar med underhåll för att behålla låg hyra och hur man får det hela av fastighetsägare enligt någon plan. Det brukar vara 17–18 år emellan – det är det senaste som gäller för

Svenska Bostäder. Vi ska jobba för att inte några enskilda hyresgäster kommer i kläm.

Anförande nr 104

M a r i a H a n n ä s (V): Fru ordförande, fullmäktige, åhörare och medborgare! Ärendet leder till förändringar. Jag tänkte tala just om det hyresgäststyrda underhållet därför att det är så olika.

Om man till exempel har valt att bo i Svenska Bostäder och får någonting annat i stället blir det skillnad. Jag vet, trots det som Ann Mari Engel och Björn Ljung diskuterade alldeles nyss, att Svenska Bostäder i praktiken följer det gamla avtal som de hade tidigare. Jag har kontrollerat det rätt så nyligen. Jag har själv bott i Svenska Bostäder länge, och jag besöker fortfarande mina vänner i Björkhagen som har fått renoveringar och så vidare.

Björn sade att vi ska jobba vidare med det här. Men vi menar att man måste ha upp detta på bordet nu. Vi måste veta, och vi måste redovisa detta för hyresgästerna. Man väljer hyresrätt, och man väljer ett kommunalt bolag. Då vill man veta hur det blir med de invärtes renoveringarna. Hur ska detta ske?

Därför tycker vi att det ska vara återremiss. Vi måste få veta hur detta ska ske. Jag vet att du har nämnt det här nu, Björn, och du har nämnt det förut. Men varför fatta beslut innan det är klart hur man ska göra med övergångsregler eller vad man nu har tänkt sig? Varför redovisar ni inte det? Det är min fråga.

Anförande nr 105

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! I ärendet redovisas ekonomin – vad de avlämnande bolagen är värda och att det blir Familjebostäder som kommer att få erlægga en likvid. Det står också redovisat i ärendet att vi får uppvärdera värdena till 2012–2013 års värden.

Vad vi nu gör är att vi effektiviserar våra tre bostadsbolag och ger dem helt andra muskler. Nej, det står inte om de tio procenten här i ärendet. Jag sade också i mitt anförande att jag inte kan sätta mitt huvud i pant på exakt 10 procent. Men det finns bedömningar av att det kan bli så mycket. Vi har goda erfarenheter av den tidigare överföring som vi gjorde under förra mandatperioden av 4 000 lägenheter där renovering kunde komma i gång snabbare.

Jag kan se många fördelar med att vi har tre bostadsbolag. Vi har tre företagsledningar, tre personalgrupper och tre styrelser som alla arbetar hårt för att spetsa och utveckla sina bolag. Jag kanske i och för sig inte ser detta att staden äger tre olika bostadsbolag i stället för ett enda som höjdpunkten av mångfald. För mig är det mer en praktisk fråga. Mångfalden är nog att det finns andra typer av boendeformer och andra typer av ägare.

Men en fördel i dag, inte minst efter att vi gör det här, är att våra tre bostadsbolag i dag är viktiga instrument för oss i stadsutveckling. Alla tre har utvecklat sig till att bli duktiga på dessa frågor. Med det uppdrag som de och styrelserna har tar de mycket initiativ i stadsutvecklingsfrågor i dag. Jag som har jobbat med dessa frågor under ett antal år i staden kan säga att det är relativt nytt att man på detta mer

offensiva sätt kommer med förslag från alla tre bostadsbolag. Jag tycker att det är en väldig styrka.

Därför ger vi dem nu i denna nya indelning olika geografiska områden. Där skulle det kanske vara en väldig nackdel om vi hade ett enda stort bostadsbolag – Bostadsbolaget – som kanske inte skulle orka med detta trots att man hade de ekonomiska resurserna. Det skulle nog inte orka med att vara engagerat i både söderort, Rinkeby och så vidare. Därför tycker jag att vi har en vinst i detta.

Karin Wanngård oroar sig för att Sten Nordin har något elakt i bakfickan – han vill nog ändå sälja alltihop! Det är inte så. Jag tycker att de beståndsförsäljningar vi har gjort har varit framgångsrika när det gäller att göra stadens bostadsbestånd med mer mångfald. Det handlar också, inte minst, om att få in aktörer som tar sig an detta med renovering och utveckling. Det har varit betydelsefullt, och det är betydelsefullt, som jag ser det. Men det här handlar inte om detta, och det handlar verkligen inte om att underlätta försäljning. Jag skämtade inte tidigare, utan det är precis som jag sade då: Detta är i sig ett ärende som inte underlättar försäljning.

Anförande nr 106

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Fru ordförande! I och med att Sten Nordin började ganska friskt med de där tio procenten uppfattade jag det som att det var viktigt. Om ni har känt detta mellan tummen och pekfingeret är det kanske inte så viktigt, men det är uppenbarligen ett starkt argument. Man kan undra om det finns fler sådana argument som vi inte får se i underlagen. Det vore kul att se allt det där.

Du talade också om att det finns ekonomiska redovisningar i det underlag som vi har till i dag. Jag kan inte riktigt se dem på det sätt som du försöker presentera dem.

Björn Ljung talade om att man inte ska bli vid sin läst. Nej, bolagen ska såklart arbeta på ett aktivt sätt. Men vi har fortfarande inte fått någon redovisning av varför man inte gör på det sätt som man påstår, det vill säga delar upp staden i de geografiska områdena. Man flyttar i stället bostäderna lite hur som helst och håller sig till någon annan princip. Och vad är det för princip? Det skulle vara intressant att få veta.

Anförande nr 107

Borgarrådet N o r d i n (M): Det är klart att jag redovisar beräkningarna och de tio procenten därför att jag tycker att det känns som en trovärdighet. Det är en trovärdighet, och jag tror att det är viktigt att föra fram argumenten även om man inte har skrivit den exakta procentsiffran i ärendet. Det är svårt att göra.

När det gäller till exempel detta att Familjebostäder fortsätter i Rinkeby, som du var inne på tidigare, handlar det om att man redan i dag är djupt involverad i stadsutvecklingen och stadsförnyelsen av Rinkeby. Därför finns det skäl att man fortsätter. Här har det ändå varit så att man från Stadshus AB inte bara har gått in och pekat med hela handen. Det har också förts en dialog med de tre bolagen där man har frågat: Vad tror ni blir bra i förändringen? Vi har lyssnat. Det har gjorts en del justeringar i det slutgiltiga förslaget om detta, och det har gällt denna typ av argument. Det är det man har kunnat slå in. Men huvudlinjen är förstås att skapa dessa effektiva förvaltningsområden.

Anförande nr 108

A n n M a r i E n g e l (V): Sten! Jag hoppas att du har rätt i att detta försvårar försäljningar. Ni brukar inte se några hinder i vägen när ni vill sälja.

Ni kommer ju att driva igenom detta i alla fall, trots att vi saknar de ekonomiska underlagen. Därför vill jag passa på att säga att detta är ett jättebra tillfälle att centralisera bolagen. Bolagen är stora ändå, och vi vill att allmännyttan ska bli ännu större. Men vi vill också öka makten för hyresgästerna. Om man har alla bolag på samma ställe är det ett bra tillfälle att skapa lokala hyresgäststyrelser som får en reell möjlighet till inflytande över sitt boende. Det har vi efterlyst i flera år, och man har gjort det med framgång på andra håll – i Göteborg, Södertälje och så vidare.

Vi tycker att det är viktigt att vi har stora, starka och bra allmännyttiga bolag. Men vi tycker också att det är viktigt att man decentraliserar makten inom dem till hyresgästerna så att de får ett reellt inflytande. Jag skickar med dig detta: Passa på att strukturera om i bolagen så att hyresgästerna får mer att säga till om! Då får ni ännu nöjdare hyresgäster.

Anförande nr 109

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Det är ett uppdrag som alla tre bostadsbolag arbetar med – dialog med hyresgästerna och hyresgästinflytande. Jag tycker att detta är stadens och alla skattebetalares bostadsbolag. Därför ska bolagen ytterst styras från kommunfullmäktige efter det att partierna redovisar före valen vilken linje de vill driva.

Sedan är det viktigt med hyresgästinflytande. Våra bostadsbolag har legat i frontlinjen där, skulle jag nog våga säga. Man kommer överens med hyresgästerna och deras organisationer.

Anförande nr 110

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande! Det är inte konstigt, Sten Nordin, att vi med facit i hand är oroad för att ni ska sälja allmännyttiga lägenheter eller ombilda dem till bostadsrätter. Jag vet var du står ideologiskt i frågan. Det är klart att det är oroväckande.

Du ska inte misstolka oss och tro att vi på något sätt är emot effektiviseringar. Om det är någonting som jag är en stor förespråkare för är det att använda skattemedel på rätt sätt. Men i ärendet har ni inte på något sätt vågat peka ut dessa tio procent som du slår dig för bröstet för och säger att ni ska kunna effektivisera i ärendet. Ni har inte vågat visa i ärendet och i de offentliga handlingarna vad effektiviseringarna ger. Då är det inte konstigt att man får en liten, liten tanke om att det finns någonting annat bakom. Det är någonting annat ni vill göra.

Kan jag få ditt ord i dag, Sten Nordin, på att du vill utveckla och förvalta allmännyttan? Då kan jag tänka mig att lita på det.

Anförande nr 111

Borgarrådet N o r d i n (M): Ja, det kan du få mitt ord på. Det är precis det vi gör när det gäller att ha ett uppdrag att se till att man bygger nytt, att man har ett uppdrag att delta i stadsutvecklingen, att man har ett uppdrag att ha en effektiv förvaltning

etcetera. Det är precis det vi gör. Det jag skulle önska från Karin Wanngård och Socialdemokraterna är att ni också kunde vara mindre ideologiska och mer pragmatiska i synen på det kommunala ägandet av bostadsbolagen. Det är framgångsvägen.

Det vi har vågat göra är att sälja bestånd när vi har tyckt att det behöver komma in andra aktörer, inte minst för att ta uppdraget om upprustningen och den långsiktiga förvaltningen. Vi har också givit de tre kommunala bostadsbolagen ett tufft pensum när det gäller nybyggnation som de jobbar jättehårt med och där de levererar mycket.

Jag vill nog säga att det ideologiskt klavbundna synsättet ligger mer hos ditt parti än hos mitt.

Anförande nr 112

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Jag ska börja med att säga att vi stöder Vänsterpartiets återremissförslag. I andra hand, om inte det går igenom, backar vi såklart upp vår reservation i kommunstyrelsen.

Jag tycker att det är skönt att få höra av Sten Nordin att ni har haft dialog med bolagen eller att bolagen har talat med varandra och att det sedan har förts en dialog med Stadshuset. Det skulle vara spännande att höra denna dialog. Ni fixar till de geografiska områdena. Sedan tittar man lite närmare på handlingarna, och då ser man att det står att Familjebostäder ska ha hand om Farsta och Rågsved. Rågsved, Farsta och Gubbängen är tre stora områden som de får, och de får en del annat också. Sedan har vi Stockholmshem, som ska ha Skärholmen. Mitt i detta kluster som egentligen tillhör Familjebostäder får de Hökarängen. Dessutom får de Bagis, det vill säga Bagarmossen. De geografiska områdena hänger inte ihop.

Det vore verkligen intressant att få veta hur detta går till, speciellt när det gäller Gubbängen och Hökarängen. Det finns diskussioner om att man ska knyta ihop stadsdelarna. Då delar man upp bolagen på ett annat sätt än vad man säger i underlaget. Det skulle jag vilja ha svar på. Hur kommer det sig?

Därmed yrkar jag på återremiss av ärendet.

§ 18 Överenskommelse om exploatering med försäljning och tomträtt för bostäder inom del av fastigheterna Krillans Krog 1 och Kristineberg 1:10 i Kristineberg, med Boende Fredrik Fyra AB
Genomförandebeslut (utl. 2013:31)

Anförande nr 113

M a r i a H a n n ä s (V): Fru ordförande! När det gäller Krillans Krog och detaljplanen i ärendet kanske ni kommer ihåg att vi hade en reservation. Vi tycker att förslaget egentligen är bra; det är bra att bygga på platsen. Det gäller själva boendet och utformningen i stora drag. Kanske är gården för liten och så vidare. I huvudsak är vi alltså intresserade av att bygga på platsen. Vi tyckte dock att det var för högt och att det påverkade stadens silhuett, som ni kanske kommer ihåg. Men vi fick inte igenom det vid förra fullmäktige.

Däremot vill vi avstyrka detta på grund av att vi inte vill att marken ska säljas. Vi anser att marken i stället ska upplåtas med tomträtt. Vi tycker inte att staden ska sälja mark; det vet ni. Vi tycker att just detta område, nära parken, är ett utmärkt ställe där man ska ha kvar marken med tomträtt.

Därför yrkar jag bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 114

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Ärendet var i en annan form uppe vid förra fullmäktige. Vi kan konstatera att det går undan ibland; vi har ett genomförandebeslut i dag för Krillans krog för 165–170 lägenheter som i praktiken kommer att utvidga det som tidigare kallades för nordvästra Kungsholmen. Det utvecklas nu så att man kan se till att man utöver dessa bostäder får en rejäl förskola på plats. Man ska också se till så att parken blir mer tillgänglig, trevligare och tystare. Vi kommer säkerligen att diskutera boendemiljön under debatten här, precis som förrförra måndagen när detta var uppe. Men låt oss säga att detta kommer att kunna bli ett mycket bra tillskott av bostäder som säkert blir attraktiva i området.

Jag vill ändå lite grann kommentera Vänsterpartiets synvinkel på det här med markförsäljning. Om Vänsterpartiet skulle styra i den här staden skulle man i praktiken få genomslag för en politik som innebär att vi aldrig kan sälja mark till dem som bygger till exempel bostadsrätter. Om man inte säljer lägenheter till dem som ska sälja fastigheterna och lägenheterna vidare som bostadsrätter kommer vi inte att kunna få ekonomi i många projekt. Det har vi sett. I många av de projekt som togs över 2006 av Alliansen när vi styrde staden konstaterades att man inte fick ekonomi i projekt där man hade exploateringsavtal som innebar att man inte sålde mark när det var fråga om bostadsrätter. Det är däremot fullt naturligt med tomträttsupplåtelser och avtal för sådana för hyresrättsbyggen. Det skapar förutsättningar för denna typ av byggnation. Men när det är bostadsrätter är det viktigt att man också vågar sälja mark.

Det förvånar mig att Vänsterpartiet driver detta så mycket i denna sal. Då får vi inte ekonomi till någonting i den här staden när det gäller stadsutveckling. Det är viktigt att vi får ekonomi i projekten. Vi kan inte ha röda siffror i bostadsutvecklingen alltför många gånger, vilket Vänstern uppenbarligen gärna accepterar. Det skapar andra problem i staden. Här är det ett projekt som går igenom. Jag är glad att silhuetten,

som Vänsterpartiet diskuterar, inte är avgörande i sammanhanget i den här salen. Silhuetten kommer att vara ett gott tillskott för stadens bostadsutveckling.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till genomförande för Krillans Krog.

Anförande nr 115

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Fru ordförande! Jag behöver kanske inte säga att Miljöpartiet inte tycker att det här är en bra plats att bygga på i och med att vi diskuterade detta ganska utförligt vid förra kommunfullmäktige.

Ironiskt nog ska den nya väg som ska läggas ut i området enligt förslaget heta Tove Janssons väg, under kategorin berömda svenskspråkiga författare. Tove Janssons böcker har en pastoral frid och ett lugn över sig. Tänk på Mumindalen, fyren i *Pappan och havet* eller på Tove Janssons egen ö i den finska skärgården långt bort från den bullriga, slamriga och hotfulla fjärran! Mumindalen är en trygg värld. Det står i underlaget för namnberedningens förslag att det trots allt finns yttre hot. Men de kommer inte till Mumindalen. Till skillnad från på denna plats, Krillans Krog, var inte hoten bestående i Tove Janssons värld. Stormar bedarrar, och Mårran glider i väg. Men här är hoten kvar. Jag tror inte att denna exploatering hade fallit Tove Jansson på läppen. Det är inte så att hon hade ogillat bostäderna och förskolan – inte alls! Hon hade tyckt att det var alldeles utmärkt. Men hon hade ogillat att man ger barnen denna uppväxt på denna plats i en ogästvänlig och ohälsosam miljö. Här bullrar inte bara vägarna, utan här kommer också de fina planen till Bromma. De är inte roliga om man heter Tove Jansson, tror jag.

I och med att vi fattade beslutet för två veckor sedan om att släppa fram detaljplanen motsätter vi oss inte att man antar denna exploatering. Det hänger ju ihop med det förra beslutet, och vi tycker inte att det finns någon anledning att motsätta oss denna del av ärendet. Men vi hoppas däremot att namnberedningen ändå tar sitt förnuft till fånga och befriar Tove Jansson från platsen – från reamotoreernas illvilja eller vad hon skulle ha skrivit för någonting. Allt annat vore ett hån. Låt Muminmamman vila i frid!

Bifall till Miljöpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 116

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Jag kunde inte låta bli att begära replik när man hänvisar till Tove Jansson. Jag tänkte först att det dock nog inte finns tillräckligt med barnboksförfattare om ni ska fortsätta på den här linjen. Ni säger ju ganska ofta nej. Om ni varje gång ska hänvisa till en barnboksförfattare blir det ganska många gånger vi ska få fram olika nya författare i den här salen.

Jag kan konstatera att när vi inviger dessa 170 bostäder ska jag själv stå med ett plakat där jag skriver precis vad du nu sade: Byt namn! Byt namn! Tove Jansson har inget här att göra!

Anförande nr 117

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Kära borgarrådet Larsson! Jag höll på att säga Nilsson – förlåt mig! Stålmannen skulle kunna vara ett bra namn på denna plats. Stålmannens väg kunde det heta. Han skulle klara av bullret bra.

Det finns många seriefigurer och barnboksfigurer som man kan använda. Jag hoppas verkligen inte att du sätter upp det där plakaten. Jag tror att Tove Jansson skulle passa alldeles utmärkt på den här platsen om vi tog bort vissa saker. Då handlar det framför allt om det avskryvade buller som kommer från flyget som går över platsen.

Anförande nr 118

Björn Ljung (FP): Fru ordförande och fullmäktige! Man tar sig här an att travestera Tove Jansson – denna hedervärda författare – i ett sådant illvilligt syfte som att säga nej till 165 bostäder. Detta gör man i ett läge där fantasier från Miljöpartiet hittar fel och begränsningar, om vi ska fortsätta med det litterära. Då tycker jag att man får hejda sig lite grann. Nämnda Tove Jansson tror jag inte skulle säga så här: Alla ni barnfamiljer som bor i Kristineberg borde flytta härifrån, för ni har inte här att göra. Det är inte hälsosamt för er att bo här!

När det gäller Tove Jansson och hur hennes figurer är kan jag rekommendera borgarrådet Helldén att studera Snusmumriken lite mer. Snusmumriken är den kallaste och skönaste liraren av alla. Han tar sin stråhatt och sitt metspö och går ned till Mälaren och drar upp sin fisk och käkar. Det, Daniel Helldén, är också Tove Jansson!

Anförande nr 119

Borgarrådet Helldén (MP): Björn Ljung! Jag skulle vilja se Snusmumriken när han sitter där vid Mälarens strand och fiskar och det bullrar – om han nu skulle sätta sig precis under inflygningen. Jag tror inte att Tove Jansson skulle skriva den boken. Jag skulle vara mycket förvånad om vi skulle få läsa de raderna. Jag tror inte att du riktigt har läst vad hon skriver för någonting.

Det här handlar inte om några fantasier; det handlar om att vi tar ansvar för stockholmarnas hälsa i detta byggande. Nu har ni redan beslutat om detaljplanen, men vi säger ingenting om exploateringen i sig. Det är helt fine. Men vi måste ändå tänka på stockholmarnas hälsa. Jag tycker att det är lite ironiskt att Tove Jansson ska ha en väg på denna plats som är en av de mest bullerutsatta man kan tänka sig i den här staden. Det vet ni också. Det är någonting som vi borde ta hänsyn till. Detta kommer upp i stadsbyggnadsnämnden på torsdag, så vi får se hur det blir. Vi brukar aldrig lägga oss i namnrenden, men jag tycker att detta var lite exceptionellt.

Anförande nr 120

Erik Slottner (KD): Ordförande! Om vi skulle anlita någon reklambyrå för att marknadsföra Stockholm skulle vi i alla fall inte anlita Miljöpartiet och Helldén, som börjar lansera våra nya bostadsprojekt som ogästvänliga platser. När Kristinebergs slottspark börjar bli en ogästvänlig plats där det inte passar att bo för barn och barnfamiljer måste jag säga att jag tycker att man har gått väldigt långt, Daniel.

Jag tycker att du sätter dig över människor. Kan inte barnfamiljer i det här fallet använda sitt sunda förnuft till att välja vilket bostadsområde de vill bosätta sig i? Ska du gå runt här i de ganska många bullriga innerstadsmiljöer som finns i Stockholm? Det är en storstad, och det är Sveriges huvudstad, och här bullrar det på många platser. Du kanske vill gå runt och peka finger och säga: Här passar det för er som barnfamilj att bo, men där passar det inte! Jag tycker att politiken har nått en väl hög nivå av moralism när man resonerar på det viset.

Anförande nr 121

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Det är roligt att höra dig, Erik Slottner. Slottsparker är inte per definition bra platser att bo på. Om det är olämpliga platser på grund av vissa aspekter så är det så. I det här fallet ser man om man tittar i de handlingar som vi hade uppe här precis är det ingen lämplig plats att bygga bostäder på, och det vet ni också. Nu kommer det tyvärr att bli så.

Vi moraliserar inte över var folk ska bo någonstans. Vi försöker se till att det är bra platser att bo på där de vill bo. I detta fall handlar det om att vi vill ta bort flyget så att det går bättre att bo där. Dessutom vill vi se till att Stockholm i stort får en bättre miljö, för vi vet att flygbullret är en katastrof för Stockholm. Vi vet att Södermalm är en plats där man inte kan bygga överallt på grund av att det bullrar för mycket från flyget. Vi vill att folk ska kunna bo även på Södermalm. Vi vill att folk ska kunna bo på Kungsholmen. Vi vill att folk ska kunna bo i Bromma, och framför allt i Bromma Parkstad. Det är jättebra ställen att bo på. Det är bara att köra; vi har inget problem med det. De kan välja, och vi ser till att de får en dräglig miljö. Det är vår uppgift, helt enkelt.

Anförande nr 122

C h r i s t e r M e l l s t r a n d (C): Fru ordförande, ärade ledamöter! Det är härligt med Mumindalen, tycker jag. Men inte i det här sammanhanget – det känns lite oseriöst.

Det finns ett stort underskott på bostäder i Stockholms innerstad, vilket det höga prisläget vittnar om. Det finns en stor efterfrågan på att bygga i Stockholms innerstad. Vi välkomnar att man fortsätter att utveckla Kungsholmen genom förtätningar. Men att förtäta i centralt belägna delar av Stockholm är svårare än att bygga nytt i ytterstaden eftersom vi ger oss in i redan komplexa miljöer. Det handlar om vägar, tunnelbana, parker och parkeringar. Det finns ingen jungfrulig mark i Stockholm, och inte på Kungsholmen, där det skulle vara problemfritt att bygga.

Men det ska inte stoppa oss att det är svårt. En tät, hållbar promenadstad skulle aldrig få se dagens ljus om vi bara valde att bygga nya, isolerade bilburna bostadsområden långt ute i våra ytterstadsgrönområden i stället för att förtäta i stadsnära lägen så att det blir möjligt för människor att klara sig utan bilen. Man ska kunna ta sig runt med hjälp av kollektivtrafik och cykel och genom att gå.

Att bygga på det aktuella området innebär buller och luftkvalitetsproblematik. Men detta finns även på andra håll och kanter i Stockholms innerstad. Faktum är att en stor del av vår mycket uppskattade innerstad aldrig skulle ha fått byggas om rådande lagstiftning varit i bruk när Stockholm växte fram.

För att ändå kunna bygga bostäder i dessa miljöer och begränsa effekten av buller inne i människors lägenheter har emellertid staden drivit på för att utveckla ett synsätt där vi planerar centralt belägna bostäder på ett sådant sätt att störningar minimeras. Detta tillämpas även här.

Luften i Stockholm har blivit bättre och bättre. Vi har till exempel kunnat se att vi klarade partikelnivåerna på de mest utsatta gatorna: Sveavägen och Hornsgatan. Vi tar även ett helhetsgrepp på problematiken genom den nya miljöbilsdefinitionen med

en miljöbilsdefinition på tunga fordon, vilket inte har funnits tidigare. Det blir strängare regler i miljözonen, och vi trycker på regeringen för att få möjlighet att införa dubbdäcksavgifter i Stockholm.

I ett ännu större perspektiv angriper vi både buller- och luftkvalitetsproblematiken genom att bygga just en tät, hållbar stad som minimerar framtida bilberoende och leder till en minskad luft- och bullerproblematik på en och samma gång. Det är det vi gör genom att bygga de 170 bostäderna här. Vi bygger en tät, hållbar stad och minskar bilberoendet.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 123

M a r i a H a n n ä s (V): Fru ordförande! Tove Jansson skulle absolut ha ansett att detta skulle bli hyresrätter. Hon skulle också ha ansett att det hade varit bra om Bromma flygplats lades ned. Vi får väl se vad den lilla gatan som går in bakom husen kommer att heta.

Borgarrådet Larsson kritiserade Vänsterpartiet för flera saker. En av sakerna var detta med stadssilhuetten. Vi lutade oss mot det som den före detta stadsarkitekten Per Kallstenius noggrant redovisade på stadsbyggnadsnämndens sammanträde den gången – att detta påverkade starkt. Det var stadsbyggnadskontorets absoluta övertygelse, och vi påverkades av den. Den borgerliga majoriteten gjorde sedan annorlunda, och det tycker jag är tråkigt. Det andra förslaget var bättre; det är definitivt vår uppfattning.

Det andra handlade om ekonomin i projekten. Vi har en annan bostadspolitik, och vi menar att man i exploateringskedet ska styra byggandet på ett helt annat sätt. Man kan styra byggherrarna att bygga billigare, och man kan göra massor med olika saker. Vi vill till exempel inte ha bostadsrätter över huvud taget på denna plats. Om vi hade majoritet skulle vi bestämma att man skulle ha det på ett helt annat sätt, det vill säga hyresrätter.

När det gäller tomträtsavgäld och tomträtter ger det på kort sikt pengar att sälja, men på lång sikt avhänder man sig rätten till marken. Man kanske vill bygga annat där sedan och kompletteringsbygga, och då har man inte längre marken i ägo. Vi anser att det är ett felaktigt tänkesätt och att man måste tänka mer långsiktigt och inte avhända sig marken.

Anförande nr 124

B j ö r n L j u n g (FP): Ordförande, fullmäktige, åhörare och kära ledamot i stadsbyggnadsnämnden Maria Hannäs! Det ska bli bostadsrätter här, och då vill vi sälja. Det har borgarrådet Joakim Larsson förtjänstfullt argumenterat för tidigare. Om staden skulle vilja kompletteringsbebygga tror jag att varken du eller jag skulle rösta för en sådan kompletteringsbebyggelse. Jag skulle aldrig göra det i alla fall. Den skulle nämligen hamna dikt an. Marken som vi säljer går inte 100 meter åt varje håll från det tilltänkta huset. Marken som vi säljer är huset och möjligen lite gårdsmark. Övrig mark, park och så vidare, är ingenting som vi tänker sälja. Det vill jag göra klart för alla lyssnande stockholmare; så är det inte. Dessutom är jag säker på att Tove Jansson gillade att flyga – så det så!

Anförande nr 125

M a r i a H a n n ä s (V): Jag menade inte att man skulle kompletteringsbebygga på just denna plats, om du trodde det. Men generellt sett anser jag att det finns många platser där vi har byggt och gjort oss av med marken där man skulle ha kunnat göra annorlunda. Jag tänker speciellt på ett ställe som jag har sett när jag själv har inventerat olika platser: En bostadsrättsförening äger en jättestor parkeringsplats i en förort, och vi kan inte påverka det ett dugg. Det är jättesynd. Om man hade tomträtt där skulle man kunna göra på ett helt annat sätt, anser jag.

Anförande nr 126

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Faktum är att detta är en ganska viktig fråga att reda ut. Jag tror inte att just dagens ärende om Krillans krog ger tillräckligt mycket tid till förfogande för detta.

Jag tycker att Vänsterpartiet bör gå hem och fundera lite på vad det får för konsekvenser om man aldrig säljer mark. Det är precis vad du står här och säger. Om man inte säljer mark och om man inte gör det när det byggs bostadsrätter som sedan säljs och som den som säljer får stora intäkter av kan man konstatera att staden inte har möjlighet till stora investeringsutgifter. De markförhållanden som finns på många platser där man bygger kräver stora investeringar. Ofta går projekten plus minus noll. Det kan vara någon liten överskjutande del till projekten, men om man skulle upplåta allt med tomträtt och bara bygga med upplåtelseformen hyresrätt skulle de facto många byggnationer inte kunna bli av med svarta siffror. Då blir alla byggnationer negativa. Detta måste Vänsterpartiet ta ställning till någon gång.

Anförande nr 127

M a r i a H a n n ä s (V): Och vi tycker att den sittande majoriteten måste tänka om. Det finns tillräckligt mycket bostadsrätter i denna stad. Tidningarna översvämmas av bostadsrätter. Vi måste bygga hyresrätter. Om man gör på det sättet blir inte diskussionen så komplicerad, Joakim Larsson.

*§ 19 Överenskommelse om exploatering med försäljning för studentbostäder inom fastigheten Norra Djurgården 1:9 m.fl. (Albano) på Östermalm med AB Svenska Bostäder
Genomförandebeslut (utl. 2013:32)*

Anförande nr 128

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Detta är det tredje ärendet gällande Albano som kommunfullmäktige hanterar på ganska kort tid. Det första avsåg detaljplanen, och det senaste var Svenska Bostäders investering i projektet.

Nu har avtal knutits, och man säkerställer därmed projektets genomförande. Exploateringskontoret och nämnden får påbörja arbetet. Detta är ett viktigt ärende. Om man ser till mängden möjliggörs i praktiken 600 studentbostäder i detta enskilda genomförandeärende. Men det är också möjligt att komplettera med ytterligare 400 studentlägenheter. Det är alltså 1 000 studentlägenheter i Albano som vi har diskuterat i fullmäktige nyligen. Jag ska därför inte gå in på detta i detalj. Men detta är en oerhört viktig komplettering till det faktum att vi nu når över 5 000 studentlägenheter i Stockholm i dels pågående och beslutade detaljplaner, dels de detaljplaner som är antagna.

Här har vi i praktiken ett stort komplement som jag hoppas nu vinner laga kraft inom kort. Jag hoppas också att det inte leder till en rad överklaganden av olika skäl. Detta måste komma till stånd, och jag hoppas verkligen att alla drar sitt strå till stacken i frågan och ser till att vi gemensamt argumenterar för mycket goda studentbostäder i en mycket bra miljö nära universitet och med nya undervisningslokaler.

Fru ordförande! Jag yrkar bifall till detta mycket trevliga genomförandeprojekt i Albano.

Anförande nr 129

M a r i a H a n n ä s (V): Fru ordförande! Vi tycker att det är jättebra att vi bygger 1 000 studentlägenheter i Albano. Det är ett välkommet tillskott som alla partier är och har varit överens om. Vi tillstyrker givetvis ärendet av den anledningen.

Från början skulle det inte bli så många lägenheter. Det var i stadsbyggnadsnämnden som vi själva ökade på antalet genom förslag från några partier. Vi ville ha fler lägenheter än vad som först föreslogs. Det är en eloge till alla kompisar i stadsbyggnadsnämnden.

Problemet är dock fortfarande nivåerna på hyrorna för studenterna i nybyggnation. Kommer man att ha råd att bo här om man lever på studielån? Det är en viktig fråga som vi har tagit upp i vårt särskilda uttalande. Nej, man kanske inte har råd att bo där. Det är praktiskt att bo nära universitetet, men det kan bli väldigt dyrt. Därför menar vi återigen att man i exploateringsskedet måste styra hur byggandet sker. Man måste se till att det sker kostnadseffektivt och yteffektivt och utan att göra avkall på bland annat tillgänglighet.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 130

Å k e A s k e n s t e n (MP): Ordförande, ledamöter! Vi är med på det här från Miljöpartiets sida. Men vi tycker att ni har missat en del. Det är tråkigt att ni inte vill överdäcka Roslagsvägen när ni ändå bygger Norra länken. Min fråga är om ni inte åtminstone kan tänka er en cykel- och gångbro över vägen till Kräftriket både för människor och djur. Det vore väl inte för mycket begärt.

Jag skulle gärna vilja veta något om de träd som ska planteras. Det ska bli ett träd per lägenhet – 1 000 lägenheter! Var ska dessa träd planteras, Alliansen? Ska det vara inne i Albanoområdet? Ska bara en del vara där, eller var ska ni plantera? Tänker ni över huvud taget plantera 1 000 träd?

Jag är också inne på det som Maria Hannäs tog upp, nämligen hyrorna. Det är studenter som ska bo här, och vi vet alla vad studenter har för ekonomi. De flesta har inte mammor och pappor som kan betala överhyror. Frågan är vad ni har tänkt er för hyresnivåer här. Berätta gärna!

Anförande nr 131

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Till att börja med undrar jag lite vad det är för bro som Miljöpartiet nu vill komplettera med utöver det som presenteras i projektet för vad som är möjligt i området och vad som planeras nere vid Roslagstull – dock lite längre fram i tiden. Det handlar om det snitt som man har möjlighet att genomföra med tänkt byggnation. Är det någonting därutöver som Miljöpartiet är ute efter? Då vore det också intressant att veta hur Miljöpartiet finansierar detta ytterligare. Mig veterligen kostar en bro pengar. Det är inte bara att bestämma sig för en bro, utan då måste man också komplettera det med diskussioner om ökad exploatering.

Är det någonting mer i projektet som ni vill exploatera för att få till stånd en bro, eller är det någon av dessa broar som ni funderar på som inte ska finansieras?

Det var det ena. Ekonomin i projektet är avgörande för vilken hyresnivå det blir. Det är självklart. Om man också kompletterar med mycket olika uppfattningar från politikens sida eller från annat håll blir det ofta kostnadsdrivande. Det gäller att hålla tungan rätt i mun när det gäller studentbostäderna.

Anförande nr 132

Å k e A s k e n s t e n (M): Det är inte nödvändigtvis hyresgästerna som ska betala det som görs i den omgivande miljön. Vi måste skilja på det ena och det andra. Ni vill ha en bro över till Bellevue. Det är okej; det tycker vi är bra. Men vi tycker att ni borde kunna komplettera med en bro över till Kräftriket också. Nu blir det en fortsatt barriär där.

När det gäller hyrorna fick jag inget svar. Ni vet alltså inte. Ni har ingen aning.

Anförande nr 133

B j ö r n L j u n g (FP): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag tror att Miljöpartiet ska synas rejält i sömmarna snart. Jag har trott att Miljöpartiet är att lita på när det gäller att bygga studentbostäder. Daniel Helldén, Elina med flera har drivit frågan i stadsbyggnadsnämnden om att vi nu ska få till 1 000 studentlägenheter nära

universitetet, KTH och Karolinska Institutet. Nu kommer värderade ledamoten Askensten här och antyder att detta nog inte blir så bra. Det krävs lite broar, och vi behöver minsann se över ekonomin i projektet, säger han.

Men god morgon, ledamoten Askensten! Det är så dags att komma nu! Detta är inget annat än ett exempel på att ni tycks vara väldigt splittrade i ert parti när det gäller en så viktig fråga som studentlägenheterna. Här kommer du och ifrågasätter ett av de största projekt som vi har att ta fram under ganska lång tid. Det är inget annat än att tala med kluven tunga, Askensten.

Anförande nr 134

Å k e A s k e n s t e n (MP): Det är det inte alls! Om du läser handlingarna, Björn Ljung, ser du att vi är med på detta. Men vi tycker att man kan göra det bättre. Det kan bli en bättre miljö. Ni har fortfarande inte svarat på var de tusen träden ska planteras. Det skulle vara intressant att höra. Var ska de vara? Ska alla vara där?

Du har inte heller någon uppfattning om vilka hyresnivåer som kommer att gälla för dessa studenter – observera *studenter!*

Anförande nr 135

M a r i a Ö s t b e r g S v a n e l i n d (S): Ordförande, fullmäktige! Också vi socialdemokrater vill passa på tillfället att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Vi välkomnar minst 1 000 studentbostäder i ett läge som är nära universitet, KTH och andra utbildningsinstitutioner. Jag kan bara instämna i vad andra har sagt om hur viktigt det är med ekonomin för att hålla studenternas hyror låga. Vi tycker att det är bra att vi använder Svenska Bostäder – ett bolag där vi åtminstone har lite att säga till om. Vi tror att det också kommer att innebära att de har medvetenhet om de kommande hyresgästernas förmåga att betala.

Vi hoppas att de tusen studentlägenheterna blir av, och vi hoppas också att det blir sådana hyror som studenterna klarar av.

Anförande nr 136

M a r i a A n t o n s s o n (MP): Jag vill bara påminna om att i ärendet, som handlar om Albano som ligger i Nationalstadsparken, är miljön viktig. Den är till och med skyddad i lag. Det står i ärendet att området är tänkt att bli en förebild inom hållbart stadsbyggande och hållbara försörjningssystem. Men vi oroar oss för att det inte står någonstans i texten exakt vad det är. Och det kostar pengar! Dessa pengar måste till nu för att målet ska kunna uppnås. Det är därför vi blir lite oroliga. Vi undrar hur pengarna ska komma fram. Ska det trollas med knäna, eller stryks det här bara sedan?

Det känsliga området Nationalstadsparken med de fina ambitionerna och ett hållbart byggande av studentbostäder är helt fantastiskt. Men blir det verkligen så? Det står ju ingenstans här. Jag skulle jättegärna vilja ha svar på det.

Jag är också oerhört nyfiken på de tusen träden. De som flyttar in i Norra Djurgårdsstaden nu undrar också. Kommer det att bli fruktträd? Vi som sitter i en referens-

grupp har talat om det. Kommer barnfamiljerna att få ett fruktträd, till exempel? Jag vill gärna veta hur det blir med träden.

Anförande nr 137

Borgarrådet L a r s s o n (M): Huruvida det blir fruktträd av de tusen träd som är tänkt att uppföras i området kan jag inte svara på i dag. Det är nog lite för tidigt att avgöra det.

Men det som du är inne på är helt riktigt, nämligen att de miljöåtgärder som görs i området med de gröna taken och med hela den tilltänkta byggnationen och infrastrukturen är förenade med kostnader. Lägg därtill ett ganska omfattande gestaltungsprogram för att vi ska uppfylla alla de krav som politiken ställer på olika sätt för att området ska bli så attraktivt som möjligt och för att det ska klara av en prövning utifrån att detta är en nationalstadspark.

Allt detta gör att det blir fördyringar i projektet, och det vore märkligt om det över huvud taget inte påverkade några kostnader för studenterna. Det är nackdelen i detta, men det är ett oerhört viktigt projekt. Vi behöver dessa studentlägenheter, och det kommer också att innebära att vi får nya lokaler.

Anförande nr 138

M a r i a A n t o n s s o n (MP): Självfallet behöver vi studentbostäderna, och de behöver vara miljövänliga. Vi behöver också ha pengar till att göra dem miljövänliga. Det kostar mycket pengar initialt, men i långa loppet tjänar vi in det. Vi har en ambition att vi år 2050 ska ha helt andra utsläpp per stockholmare. Då måste vi börja nu. Det går inte att börja sedan. Detta är en framtidsvision som vi måste ha, och de pengarna måste avsättas nu. Det är en framtida investering, och den kommer att betala igen sig. Om man bygger energisnålt blir även energiutgifterna mindre sedan. Men initialt kostar det, och det måste få kosta. Dessa pengar måste synas här.

§ 20 Centralupphandling av vård- och omsorgsboenden 2013 (utl. 2013:33)

Anförande nr 139

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Backa 25 år, och fundera på hur äldreomsorgen såg ut inte bara i staden utan i landet! Fundera på hur många aktörer i det i praktiken fanns som bedrev äldreomsorg! Fundera lite på hur många det var som var med och utvecklade äldreomsorgen! Fundera lite på hur mycket valfrihet det fanns! Hur många äldre hade möjlighet att välja i praktiken i början av 90-talet?

Sedan dess är det mycket som har hänt. Det är fantastiskt mycket som har utvecklats inom äldreomsorgen under dessa 25 år. Det har inneburit att vi i dag har en lång rad olika aktörer, stora och små, som jämte kommunen driver äldreomsorg där den äldre är den som ska kunna avgöra vilken omsorgsgivare man ska ha.

Till en början var sättet att få fler aktörer på banan att upphandla. Det var ofta prisupphandlingar. Det var få aktörer som fanns i branschen. Man tävlade om vem som kunde lägga lägsta pris. En del kommuner använder sig av detta fortfarande, men det gör vi inte i Stockholm. Sedan 2007, 2008 och 2009 har vi använt kvalitetsupphandling i de upphandlingar som har skett. Vi släpper alltså till det fasta priset in de aktörer som har möjlighet att driva äldreomsorgen åt kommunen.

I praktiken har vi i dag 23 olika privata utförare i Stockholm som har 68 olika boenden. 68 boenden drivs alltså av 23 olika privata aktörer. Det är inte några få, utan det är många olika aktörer. Det ska vi vara stolta över. Detta gör man i dag genom dels det som vi talar om i dag, alltså lagen om offentlig upphandling och möjligheten att låta en entreprenör bedriva äldreomsorgen, dels den kvalitetsgivande LOV, alltså möjligheten för en aktör att driva en mindre verksamhet antingen i stadens egna lokaler eller i andras fastigheter.

Vi har utöver detta 22 kommunala boenden och avtal med 31 boenden utanför kommunen. I Stockholms stad har vi en palett av olika verksamheter drivna på olika sätt – privata utförare, entreprenader och kommunens egna – som i praktiken måste konkurrera om den vilja som finns hos varje enskild individ.

Detta ska vi vara stolta över. Om vi hade haft ett läge som det som rådde för 25 år sedan, där vi hade *en* aktör, så hade utvecklingen inte varit lika gynnsam. Det är jag säker på. Utöver valet har vi möjlighet i dag att ha en kvalitetsuppföljning i detalj som ser till att vi också får den goda omsorg som våra äldre efterfrågar. Det bästa instrumentet för detta är de enskildas val. De enskildas möjlighet att välja är ett oerhört viktigt kvalitetsinstrument. Där ser vi också hur utvecklingen har lett äldreomsorgen framåt.

Vi har infört en rad olika kontroller. Vi har under resans gång också förfinat upphandlingsinstrumentet. Det är viktigt att man gör det. Man kan aldrig säga att man har arbetat färdigt med ett material eller ett upphandlingsunderlag. Det måste förfinas genom varje upphandling, och man måste ta hänsyn till de enskilda upphandlingar som då kommer i fråga.

I detta fall har stadsdelarna anmält tre stycken boenden som man vill ska vara föremål för upphandling. Det är det som själva ärendet handlar om i dag.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag, det vill säga att vi genomför upphandlingen. Jag ser fram emot en seriös diskussion om vad som annars skulle vara alternativet, fru ordförande.

Anförande nr 140

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (MP): Jag har egentligen bara en frågeställning med tanke på det anförande som Joakim Larsson har hållit. Det känns lite grann som att nu är det fixat och nu är vi här. Nu har vi de aktörer som vi vill se. Men det intressanta är om det inte skulle behövas någon annan typ av aktörer. Det skulle kanske behövas en annan balans i staden. Eller tycker Joakim Larsson att det är okej som det är just nu?

Anförande nr 141

Borgarrådet L a r s s o n (M): Det var en lite märklig frågeställning, tycker jag, Christopher Ödmann. Vad vi gör med dagens ärende är att upphandla tre boenden där stadsdelarna har meddelat vilka boenden de tycker ska upphandlas. Det är inte så märkligt att man i sak upphandlar det man har möjlighet att göra enligt entreprenad och enligt LOU.

Men det innebär inte att staden är på exakt den nivå som varken du eller jag ser som ödesfrågor för framtiden. Detta avgörs av de äldre. Om de äldre väljer en viss utförare och en viss omsorg, kommunal eller enskild, kommer det naturligtvis att påverka utfallet framöver. Vi talar här om tre stycken boenden. Vi har inte upphandlat under det år som har gått. Vi har haft ett stopp under upphandlingsperioden tidigare av det enkla skälet att vi har velat utvärdera hur det tidigare har skötts, hur det har fungerat och vad det har fått för utfall. Nu är vi tillbaka och ser till att upphandla tre boenden. Det är detta det handlar om.

Anförande nr 142

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige! Tack för lektionen, Joakim! Du lyckades bra på fem minuter. Men du glömde att nämna anledningen till upphandlingen. Det är inte bara det att stadsdelarna har anmält. Stiftelsen Röda Korset vill gå ur verksamheten därför att de anser att ersättningarna från staden är otillräckliga. För Carema, som har Linnégården, har stadsdelsförvaltningen bedömt att man inte vill ha detta bolag. Det är konstigt att det i inspektionsrapporterna sägs att allting är okej när vi vet att Linnégården är ett av de boenden som har valsat runt i massmedierna med skandaler. Jag tycker att du borde berätta resten av historien också.

Stiftelsen Rödakorshemmet har varit en seriös utförare. Det är tragiskt, tycker jag, att de nu sällar sig till de andra seriösa utförare som lämnar uppdrag i staden. Både HSB och Ersta har gjort det förut. Om de utövare med god kvalitet som vi har i dag säger att de inte klarar av att driva verksamheter med god kvalitet med de ersättningar som finns – hur kan du då tro att nästa kommer att klara av det? Redan i dag kan jag berätta för fullmäktige att sysselsättningsgraderna på stiftelsen Rödakorshemmet för vårdpersonal är mellan 50 och 80 procent. De har helt enkelt inte råd att anställa människor på heltid med denna ersättning.

Hur ska då nästa klara sig? Kommer man att sänka sysselsättningsgraderna för personalen ytterligare? Anledningen till att jag talar om detta är att det är en garanti för kvaliteten att man jobbar så pass mycket att de äldre får det de behöver.

Jag tycker att det system som ni har infört är högst märkligt. Vi sitter här och bestämmer att vi ska upphandla, och stadsdelsnämnderna behandlar inte ärenden på samma sätt som vi gör. Vi för över ärendet härifrån till stadsledningskontoret, och sedan sitter våra tjänstemän och slutför alltihop utan någon som helst insyn vare sig från äldrenämnden eller stadsdelsnämnderna. Det tycker jag är helt fel. Jag tycker att stadsdelsnämnderna borde få göra de här upphandlingarna om de bedömer att man ska göra upphandling. De ska annars kunna pröva om detta är någonting som blir effektivare och bättre i egen regi. Jag tycker att du skulle kunna vända om här.

Jag talar inte om privat–offentligt, men jag misstänker att verksamheterna kommer att få dra ned ytterligare på antalet anställda och dra ned ytterligare på sysselsättningsgraderna för att få verksamheterna att gå ihop. Om nuvarande entreprenör inte klarar av det – försök att svara mig på hur nästa kommer att klara av det! Jag begriper det då inte. I så fall behöver jag en lektion till.

Anförande nr 143

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Då ska naturligtvis Mirja få det. Jag är hemskt ledsen om det låter som om jag mässar, men det är faktiskt mycket enkelt. Titta på hur det var fram till 2006! Då kan vi konstatera att ni inte tillsköt någonting till äldreomsorgen. Sedan dess har vi tillskjutit 837 miljoner kronor till äldreomsorgen. Jag märker att det är ett antal på vänstersidan här i fullmäktige som tycker att det är jobbigt att höra detta. Men det är ett faktum: Vi har tillfört mer pengar än någonsin inom äldreomsorgen. Det är inte pengar detta handlar om.

Det vi har konstaterat när jag har talat med bland andra Röda Korset och även andra aktörer är att stadsdelarna har väldigt olika nivåbedömning. Du vet, Mirja, att vi håller på att jobba med att få fram en annan metod för detta, och vi ser fram emot att detta ska komma fram före sommaren.

Det här är ingen trend, Mirja. Det är ingen trend att Röda Korset lämnar det här. Det du talar om är helt andra saker.

Anförande nr 144

M i r j a R ä i h ä (S): Jag har efterlyst nya ersättningsmöjligheter sedan jag tillträdde äldrenämnden 2007 i januari. Jag har åtminstone sett att det inte fungerar. Det bevisar verksamheterna, verksamhetscheferna och de anställda. De har sagt det här hela tiden. Du svarar bara mig varenda gång: Det kommer ett nytt förslag! Visa det där nya förslaget någon gång, då, så att vi får ordning på det här!

Fortfarande är det så att oaktat vad du säger hände mellan 2002 och 2006 har du nu suttit här i sex år, och vi har utförare som lämnar uppdrag. Trots att ni brukar säga att jag alltid är i den där svarta och negativa lådan vet jag att om sysselsättningsgraderna nu är mellan 50 och 80 procent kommer de att vara ännu lägre hos den nya utföraren om man ska kunna klara av verksamheten till dess att du kommer med ett nytt förslag till ersättningsystem. Så är det, Joakim.

Anförande nr 145

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Mirja! Du säger att om vi över huvud taget ska upphandla så ska det åtminstone vara stadsdelarna som upphandlar. Men du måste veta – för det står i ärendet, och du har varit med så länge – att allt detta baseras på

de aktivitetsplaner som vi tar i stadsdelsnämnderna. Det är ingenting som upphandlas som inte står i aktivitetsplanerna.

Vi vet också att det finns ett nära samarbete. Att upphandla är svårt. Det är svårt att utforma ett upphandlingsunderlag. Det är därifrån kvaliteten kommer, och det är därför det är så viktigt att man har detta centralt. Men det sker nära tillsammans med stadsdelarna, som också är med och tar ställning till vem som ska vinna. Det är detta sätt – med detta nära samarbete – som är så viktigt. Den kompetens som behövs finns inte i varje stadsdel, för den är på så pass hög nivå. Det är därför upphandlingarna bara ska bli bättre och bättre. Man kan inte stå stilla i detta, utan det gäller att fortsätta hela tiden.

Anförande nr 146

M i r j a R ä i h ä (S): Upphandlingarna ska bli bättre och bättre, och skandalerna blir fler och fler. Det är så det ser ut i Stockholms stad i dag när det gäller äldreomsorgen. Jag tycker att det är fruktansvärt ansvarslöst av er att först och främst delegera samtliga beslut till stadsdirektören utan att det finns något som helst politiskt inflytande över vilka som får bedriva äldreomsorg.

Ni har helt abdikerat från det politiska ansvaret – helt och hållet! Det är detta som vi har synpunkter på. Fortfarande fattas dessa beslut allra bäst ute i stadsdelarna utifrån medborgarnas och de äldres behov och inte utifrån att vi har behov av att jobba lite mindre i den här församlingen.

Anförande nr 147

E i v o r K a r l s s o n (MP): Ordförande, ledamöter! Frågan är om staden nu kan gå längre när det gäller besparing inom äldreomsorgen. Det närmar sig även smärtgränsen för seriösa vårdföretag. Som tidigare har sagts: Hur kan övriga utförare garantera en säker och kvalitativ vård när inte etablerade privata vårdföretag inom äldreomsorgen kan klara det? Den frågan borde vi få svar på.

Tiden krymper också i uträkningarna av hur många minuter som behövs för olika saker. Tidigare fick en dusch ta 45–60 minuter. I dag får en dusch bara ta en halvtimme. Det säger vd för Aleris omsorg. Samtidigt ska de äldre bo hemma så länge som möjligt, och de blir med tiden allt långsammare och mer hjälpbehövande. Omsorgstiden borde i stället öka. Detta går inte ihop. Det visar tydligt hur äldre drabbas av sparivern även om man talar om ideell bedömning. 30 minuter är dock ett genomsnitt.

På sidan 175 står att stiftelsen Röda Korset har meddelat att de inte önskar förlänga avtalet. Skälet är ett generellt beslut av stiftelsen om att i fortsättningen inte bedriva äldreomsorg. Så står det kort och gott. Som ni vet finns det en anledning till att Röda Korset inte fortsätter. Varningsklockorna borde ha börjat ringa redan 2010 då Ersta diakoni drog sig ur hemtjänsten i Stockholm. Ersättningsnivån var för låg. 2011 drog sig Stockholms borgerskap ur. Stadens ersättning räckte inte till en kvalitativ hemtjänst. Inte ens då förefaller varningsklockorna ha ringt. Nu drar sig alltså Röda Korset ur. Skälet är att de inte anser sig kunna hålla en god kvalitet med den ersättning som Stockholms stad betalar. Röda Korset har under flera år fått skjuta till egna pengar.

För att kunna utföra en hemtjänst med kvalitet behövs för det första tillräckligt med personal, för det andra tid och för det tredje adekvat ersättning. För samtliga som dragit sig ur handlar det om att de inte har kunnat säkra kvaliteten med de villkor som ni erbjuder. Ersättningen är för dålig. Ni i majoriteten säger: Det fixar vi! Ni är inte oroad. Men det borde ni vara, för detta handlar om äldre människor som ska möta ny personal, och det är mycket oro. Hur ska ni fixa det? För att boendet ska gå runt för er måste ni förmodligen nu för det första spara på personal, för det andra ha många timanställda och för det tredje ha många som arbetar deltid. Men det återstår att se.

För lite pengar och för lite personal skapar oro i alla led. Den sista i kedjan – vårdtagaren – har ingenting att säga till om.

Bifall till Miljöpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen!

Anförande nr 148

T o r u n B o u c h e r (V): Ordförande! Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen. Den bygger på flera synpunkter. Den första är en demokratisk synpunkt. Flera har redan före mig i princip lyft fram alla synpunkter, men jag vill framhålla den demokratiska synpunkten att det är stadsdelsnämnderna som ska ha det yttersta ansvaret och som har det yttersta ansvaret. Det ska därför också vara de som upphandlar. Det är logiskt också för befolkningen, och det är demokratiskt. Vi tror på stadsdelsnämnder i Vänsterpartiet, till skillnad från Alliansen som egentligen mest ägnar sig åt att avlöva stadsdelsnämnderna. Detta är ytterligare en sådan avlövning.

Vi tror också att det skulle vara bra att ta tillbaka dessa boenden i egen regi – inte för att alla boenden måste vara i egen regi utan därför att de boenden som är i egen regi i dag är så pass få. Norrmalm och Östermalm får rätta mig om jag har fel, men det finns 14 boenden och av dessa är 2 i egen regi. Det skulle vara bra att öka den egna kompetensen också när vi nu har stora renoverings- och evakueringsbehov över staden. Då kan det vara bra att vi har några fler boenden i egen regi, helt enkelt. Det har vi sett nu med allt det kaos som det innebär när vi behöver evakuera och renovera.

Vi är bekymrade, och vi tycker att det är märkligt att Alliansen i dag är lite mer proaktiv när det gäller de ideella non-profit-organisationerna och andra populära gamla institutioner i Stockholm. Joakim Larsson säger att det inte är en trend. Jag skulle nog vilja påstå att det är en trend. Röda Korset drar sig tillbaka från äldreomsorgsboendena. Ersta drar sig tillbaka från hemtjänsten. Borgerskapet drar sig tillbaka från hemtjänsten. HSB Omsorg drar sig tillbaka från hemtjänsten. Det är klart att det är en trend och en stark kritik. Jag har talat med Ersta. De kommer inte att komma tillbaka med det nya hemtjänstsystemet. De tycker inte att det nya ersättningssystemet på förslag räcker till för att de ska komma tillbaka. Det låter som att ni har haft en dialog, men när man lyssnar på Röda Korset och Ersta är den uppfattning jag får av dem att man inte har haft en dialog.

Det är alltid roligt att höra hur det var förr – i början på 90-talet när allting var i egen regi. Det är inte helt sant. Borgerskapet fanns då också, vad jag kan komma ihåg. Då hade jag en äldre bekant som fick ett boende på ett servicehus som var i egen regi.

Vad jag kan komma ihåg var hon ganska kry och pigg när hon fick det. Det var inte alls lika svårt på den tiden att få boende som det är i dag. Det är mitt eget personliga minne från början av 90-talet.

Anförande nr 149

Borgarrådet **L a r s s o n** (M): Fru ordförande! Den här diskussionen spårar minst sagt ur. Det talas om kaos, bekymmer och elände. Det är det absolut värsta som Vänsterpartiet har sett. Vi kan ta del av brukarundersökningar och konstatera att de äldre i äldreomsorgen blir allt nöjdare. Vi kan titta på vad de äldre tycker och inte bara på vad Torun tycker. Vi kan konstatera att de äldre blir allt nöjdare med den omsorg som ges, men vi har fortfarande mycket att göra. Vi måste ha tillräckligt med personal och en tillräcklig ersättning. Det är tur att det är vi som styr den här staden eftersom det inte fanns tillräckliga resurser till äldreomsorgen när ni styrde. Det var helt uppenbart. Vi har höjt ersättningen med 837 miljoner under den här perioden. Kurvorna pekar rakt upp. Under er tid var de som en horisont. Det var inga kurvor. Horisonten var rak.

Anförande nr 150

T o r u n B o u c h e r (V): Jag får gå tillbaka till protokollet och titta. Jag kan inte komma ihåg att jag nämnde orden "kaos" och "elände" över huvud taget i mitt inlägg. Jag får väl kolla det. Jag känner att vi har ett problem. Ni borde vara mer proaktiva i den här frågan.

När det gäller ekonomin och hur det såg ut förr i tiden när vi hade makten – när jag inte var här – mellan 2002 och 2004 har jag bett att få den ekonomiska statistiken redogjord för mig. Jag har fått en sorts övergripande kurva där man inte ser vad som är vad i den ekonomiska statistiken. Jag tycker personligen att det skulle vara intressant att se det, men jag har inte fått det. Jag har bett att få den statistiken i äldrenämnden. Jag vet till exempel att vi gjorde ganska stora personalsatsningar mellan 2002 och 2006. Jag undrar om de finns med i den statistiken.

Anförande nr 151

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Jag som var med på den tiden kan tala om att det var det ni hade. Ni sålde ut de äldre för att det skulle vara kortare arbetstid i några stadsdelar. Det var ett försök. Det var dit era pengar gick och inte till de gamla.

Jag lyssnade på dig med intresse. Jag tyckte att det var lite kul. Du sade att inte alla boenden behövde vara i egen regi. Då vill jag fråga dig: Vilka är det då som inte behöver vara i egen regi? Det var lite kul att höra att ni i Vänsterpartiet är mer öppna nu. Varenda gång vi har haft upphandlingsärenden, oavsett om det har varit i stadsdelarna eller här i fullmäktige, har ni konsekvent varit emot dem varenda gång. Vilka skulle inte vara i kommunal regi om ni fick bestämma? Ni kanske tycker att det är bra att de här har dragit sig ur, för då kan ni säga att de vore jättebra eftersom de inte vill vara med längre. Är det de som skulle få vara kvar?

Anförande nr 152

T o r u n B o u c h e r (V): Jag har till exempel ganska god kännedom om Borgerskapet. Jag tycker att det vore jättebra om de fortsätter att existera, och det gör de ju också. Det är hemtjänsten de har dragit tillbaka och inte äldreomsorgsboendet. Jag vet att det judiska hemmet är jättebra. Jag har stort förtroende för Röda Korset.

Jag vet att mitt parti står helt bakom mig i alla de här frågorna. Ersta har problem just nu. Det tycker jag är bekymmersamt. Jag skulle vilja att vi såg över det lite mer. Jag vet inte vad de problemen beror på. Jag har stort förtroende för ganska många av de här non-profit-organisationerna som nu drar sig tillbaka. Det är det jag tycker är ett problem. Jag tycker att vi borde dela den problembilden helt enkelt. Jag förstår inte riktigt varför vi inte gör det.

Anförande nr 153

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (MP): Ordförande, fullmäktige! Jag vill först yrka bifall till Miljöpartiets förslag i kommunstyrelsen som innebär att vi inte ska göra en centralupphandling av de här vård- och omsorgsboendena. Vi vill föra över ansvaret och besluten till stadsdelsnämnderna. Det handlar om att fatta beslut för dem som är närmast berörda. Det är vår erfarenhet att det fungerar bättre om man får ett lokalt ansvar för lokala beslut. Vi tycker också att det är viktigt för mångfalden att det finns kommunal omsorg att välja på för brukarna. Under årens lopp har det blivit allt färre kommunala vård- och omsorgsboenden. Vi vill se att det finns en möjlighet att kunna välja ett kommunalt omsorgsboende i varje stadsdel.

Utöver det vill vi titta mer på mångfald. Vi vill gärna se flera ideella organisationer. Vi vill se nya kooperativ för att öka mångfalden i Stockholms stad så vi får flera aktörer än vad vi har i dag. Det är också oerhört viktigt att det görs uppföljningar så att alla kan leverera bra kvalitet inom omsorgsverksamheterna. Vi är fast övertygade om att många ideella och kooperativa organisationer skulle kunna ge ett mycket gott bidrag till en ökad kvalitet inom äldreomsorgen i Stockholms stad.

Vi vill ställa speciella krav på de olika typerna av organisationer, men vi vill också att Stockholms stad bäddar för att det ska vara möjligt för flera organisationer att delta i livskvalitetsutvecklingen i Stockholms äldreomsorg.

Jag vill alltså yrka bifall till Miljöpartiets förslag till beslut. Vi hoppas på en bättre mångfald i framtiden. Vi säger nej till upphandlingen av de här vård- och omsorgsboendena. Vi vill att stadsdelsnämnderna får ett ökat ansvar för vården och omsorgen i framtiden.

Anförande nr 154

Borgarrådet M o g e r t (S): Herr ordförande! Jag skulle vilja säga att detta är ett något märkligt ärende. Det innehåller en del bottnar. För det första är det ett till synes vanligt upphandlingsärende, och vi i den här salen är vid det här laget ganska vana vid den här typen av centraliserade upphandlingar som man för all del kan ha en hel del synpunkter på.

För det andra är det här ärendet en ganska tydlig varningssignal. Det är en varningssignal som, om man väljer att lyssna på den, ger vid handen att vi har stora problem i vår äldreomsorg. Ytterligare en seriös och etablerad aktör lämnar staden. Det är en aktör som vi vill ha och som vill vara här som väljer att lämna. Aktörer som Ersta, HSB Omsorg och nu Röda Korset väljer att lämna staden inte så där bara i största allmänhet utan för att förutsättningarna är för dåliga. De vill inte förknippas med en så låg ambition för äldreomsorgen. Då är läget allvarligt.

För det tredje förstår man att de föredragande borgarråden åtminstone inser hur besvärande läget är för dem själva, inte av vad som skrivs i ärendet utan av vad som inte skrivs i ärendet. I det här ärendet nämns över huvud taget inte orsaken till att Röda Korset lämnar oss, utan det framstår som om orsaken är att man av princip inte vill driva verksamhet i staden. Det är i absolut bästa fall en slarvigt uttryckt sanning. Om man är lagd åt det misstänksamma hållet skulle man kanske kalla det någonting helt annat.

Jag började min dag här i fullmäktige med att berömma det vikarierande socialborgarrådet för det sannolikt bästa svar jag har fått på sex och ett halvt år i opposition. Men det här ärendet är inte det bästa jag har sett på sex och ett halvt år. Det är ganska illa. Det är ganska nära en skandal. Jag förväntar mig faktiskt att de föredragande borgarråden ber fullmäktige om ursäkt för att man har försökt mörka det.

Bifall till den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 155

Borgarrådet **L a r s s o n** (M): Herr ordförande! Roger Mogert tar i så det är fantastiskt. Om man vore lagd åt det misstänksamma hållet, sade du. Jag vet inte hur du är lagd, men nog är det väldigt många konspirationsteorier som spökar just nu. Vad vill Socialdemokraterna egentligen? Det frågar jag mig. Vad är alternativet, Roger Mogert? Hur vill du göra när avtalen på entreprenader löper ut? Ska allting återgå till stadens regi? Är du beredd att upphandla över huvud taget? Om du inte är beredd att upphandla entreprenader, vad har du då tänkt dig? Gillar du LOV numera och vill se till att vi har privata utförare som hyr direkt av staden? Eller ska allt övergå i kommunal regi? Du svarar inte på de frågorna. Socialdemokraterna tycks vara det mest splittrade partiet av alla partier i äldreomsorgsfrågan. Det är dags att svara på frågorna, Roger Mogert.

Anförande nr 156

Borgarrådet **M o g e r t** (S): Det är föga förvånande att föredragande borgarråd vill prata om något annat. Han vill prata om en påhittat splittrad socialdemokrati i stället för om det skandalösa ärende som han har fört till fullmäktige. Jag har inte full respekt men full förståelse för det du försöker göra, men jag tycker att det är mycket märkligt att du är så nöjd. Du står här och är så nöjd inför alla oss. Du pratar om att ni har satsat hundratals miljoner och att allt ser bra ut samtidigt som vi ser att seriösa aktörer lämnar. Om ni har satsat dessa 800 miljoner måste det kännas mycket tråkigt för er att man inte kan räkna på Röda Korset och Ersta. Tydligen har de också problem i Wallenbergsfären, vilket är djupt oroande för hela den svenska ekonomin. Jag läste häromdagen att de sade att alla som har kollektivavtal tvingas tänka i de här banorna. Så illa är det i Stockholm i dag.

Anförande nr 157

L o t t a J u u l M a r t i n - L ö f (M): Ordförande, ledamöter! Två av de boenden som det här ärendet handlar om ligger på Östermalm, och det är därför som jag går upp i den här debatten. Hela majoriteten i Östermalms stadsdelsnämnd är positiv till upphandlingen av de här boendena, men oppositionen har som vanligt invändningar. Och som vanligt spretar deras skäl ganska ordentligt. Det som hela tiden kommer tillbaka är dock en stenhård förvissning om att det är bäst om någon

där uppe får bestämma och inte brukaren och inte individen. Organisationsformen är också viktigare än någonsin och inte vilken verksamhet som faktiskt bedrivs.

Det ser man till exempel i oppositionens förslag om att avpolitiserat tilldelningsbeslutet och i stället låta ett oberoende råd fatta tilldelningsbeslutet. Det handlar alltså om detta i stället för att ha en livs levande individ som tar ansvar och som går att utkräva ansvar ifrån. I stället vill man låta ett oberoende råd ta hand om detta.

Oppositionen vill också att det alltid ska finnas ett egen-regi-anbud. Alla undersökningar som jag har sett visar att brukarna ger blanka sjutton i verksamhetsformen. De vill veta vilka det är, vilka händer, fötter och hjärtan, det är som utför vården, men det vet inte oppositionen. Och vet de det låtsas de i alla fall inte om det.

Sedan har vi spåret med egen regi. Där tycker oppositionen att det är viktigt med kommunal kompetens. Då undrar jag vad ni menar med kommunal kompetens. Är det att det är viktigt att vara duktig på att byta blöjor och mata de äldre? Vi tycker att det är viktigt att det finns en kompetens som följer upp, utvärderar och ser till att det är rätt vård som ges och att det är den vård som utlovats som ges. Det är en kompetens som ska finnas. Vi på Östermalm har också visat att vår stadsdelsförvaltning har den kompetensen. Även om Linnégården arbetade aktivt för att leva upp till sina åtaganden ansåg vi att de var för långsamma. De uppfyllde inte åtagandena tillräckligt snabbt. Därför vill vi inte låta dem fortsätta.

Dessutom har vi frågan om idéburna organisationer. Ja, det finns idéburna organisationer som gör ett fantastiskt jobb, och sedan finns det andra som inte gör det.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 158

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige! Det är viktigt att det finns händer, fötter och hjärtan som utför vården. Hörde ni det? Den här gången vill vi inte prata om att ha allting i egen regi. Det handlar inte om det. Men om den utförare som bedriver verksamheten i dag inte har råd att anställa människor på mer än 50–80 procent kan man undra hur nästa ska klara av det utan att sänka sysselsättningsgraden. Då blir det färre händer, fötter och hjärtan som kommer att utföra vården. Det är vårt problem den här gången, Lotta.

Anförande nr 159

L o t t a J u l M a r t i n - L ö f (M): Med vår uppföljning av avtalen kontrollerar vi verkligen att det är rätt antal händer, fötter och hjärtan som utför vården. Tack vare att vi lägger ned mycket kraft, mycket resurser och mycket kompetens på själva avtalen och deras utformning och på uppföljningen kan vi se till att det finns rätt antal rätt människor i vården, det vill säga det som är utlovat.

Anförande nr 160

T o r u n B o u c h e r (V): Jag vill kommentera två saker. Det gäller bland annat detta att flytta makt från politiken till brukarna. Just Östermalm har oerhört höga siffror på folk som faktiskt inte får det boende de vill ha. Jag brukar fråga om vad det beror på och vilka boenden de egentligen vill ha. Det är ju ej verkställda beslut som

toppar på Östermalm. Något problem är det med den här fria viljan, och det tycker jag att vi också måste diskutera.

Du lyfte upp detta med kommunal kompetens. Där kan jag ge ett bra exempel. Vi hade ett jättestort problem på Kungsholmen där vi var tvungna att ta tillbaka ett äldreomsorgsboende som inte alls fungerade. Då förstod man varför vi behöver kommunal kompetens. Vi behöver helt enkelt ha ett backupsystem när saker och ting havererar.

Anförande nr 161

L o t t a J u u l M a r t i n - L ö f (M): Det gällde den fria viljan på Östermalm. Ja, vi har ett tjugotal personer som har blivit biståndsbedömda och fått ett vård- och omsorgsboende beviljat. Av dem har ungefär sju åtta fått uppemot 10–15 förslag varav flera har varit det som de själva hade som andra- eller tredjealternativ. Vi har en mycket egensinnig skara äldre på Östermalm. De vill ibland hellre bo kvar hemma fast de är biståndsbedömda. Då kan man fundera på om biståndsbedömningen var korrekt från början i de här 20 fallen. Så är läget i dag på Östermalm.

Anförande nr 162

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (MP): Jag funderar lite på detta med valfrihet och mångfald. Jag undrar om mångfald för er moderater kan vara att det också finns kommunala alternativ, ideella alternativ och kooperativ som man kan välja mellan. När du har pratat här tidigare verkar det som om det gärna får vara olika privata alternativ att välja mellan, och de kommunala ska i alla fall upphandlas och bli privata de också. Hur ser du egentligen på detta med mångfald, det vill säga att det ska kunna finnas många alternativ? Som grön vill man gärna ha många alternativ. Vi vill se kooperativa, kommunala och olika typer av privata initiativ för att få bästa möjliga mångfald och bästa möjliga kvalitet i förlängningen. Hur ser ni moderater på det här?

Anförande nr 163

L o t t a J u u l M a r t i n - L ö f (M): Nu hänger du återigen upp dig på organisationsformen. Det var precis det du pratade om. Det var den kritik jag riktade mot er. Nej, vi har ingenting emot till exempel idéburna organisationer. Vi driver också ett boende i egen regi på Östermalm. Det finns bra och dåliga idéburna organisationer, liksom när det gäller alla möjliga andra. Med en bra upphandling vill vi försöka få fram det allra bästa alternativet som levererar bäst kvalitet till våra äldre. Det är kvaliteten som är det viktiga och inte verksamhetsformen.

Anförande nr 164

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Ordförande, fullmäktige! Jag vill börja med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Det här ärendet handlar om upphandling av tre boenden. Det är helt i enlighet med stadsdelsnämndernas önskemål. För att uppnå ett lyckat resultat är det mycket viktigt att urvalet sker i samråd med stadsdelsnämnderna. Utgångspunkten är alltid stadsdelsnämndernas aktivitetsplaner, och dem rör de helt och hållet över själva.

Det finns specialister på stadsledningskontoret som är riktigt bra på upphandling. I varje stadsdel finns det också personer som jobbar med detta. Det finns andra typer av upphandlingar, men detta är speciellt. Den debatt vi har haft här vittnar också om

att det är mycket viktigt hur upphandlingen sker och hur upphandlingsunderlagen utformas. Det betyder naturligtvis inte att stadsdelarna inte är involverade i detta. Där finns ju den nära kunskapen om just de boendena och vad som behövs där.

Vi pratar mångfald, och det tycker jag är viktigt. Det tycker vi alla här utifrån olika aspekter, och vi har kanske olika värderingar av ordet "mångfald". Men ni är så mycket emot centralupphandling och tycker att detta ska återgå till stadsdelarna. Man skulle kunna tro att jag som är ordförande i en stadsdelsnämnd och faktiskt gillar stadsdelsnämnder skulle vara mycket angelägen om att vi får tillbaka detta, men jag har sett att sedan vi började med centralupphandlingar har fler små aktörer vunnit anbud. Bara i min stadsdel har två små aktörer tagit plats. De håller mycket hög kvalitet, och det är Vingslaget och Kavat Vård. Förr upphandlade varje stadsdel för sig, och då hade man inte den här överblicken. Då vann ofta det stora drakarna på de flesta ställena.

Det finns en fråga som jag brukar få, och de kommer säkert nu också. Den handlar om huruvida vi ska kommunala boenden också. Det tycker jag. Det kanske är lite konstigt att jag håller med Vänsterpartiet. Det gör jag därför att jag tycker att vi behöver ha en kompetens i staden, men den behöver kanske inte finnas i varje stadsdel. Det måste finnas en bra kompetens. Vår äldrenämnd och vår äldreförvaltning fyller en viktig funktion, inte minst kan man se det när det gäller inrättandet av kvalitetsinspektionen och de övergripande frågorna som de jobbar med där.

Jag kan inte låta bli att citera lite ur det här ärendet. Miljöpartiets reservation avslutas så här: Därutöver bör en policy utarbetas där alternativ till upphandling redovisas och värderas.

Vi på vår sida kallar det för LOV.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 165

Borgarrådet L a r s s o n (M): Herr ordförande! Dimridåernas mästare Roger Mogert gick upp och fick möjligen saken att skvimpa helt utanför kannan. Ärendet handlar om upphandling av tre boenden, Roger Mogert. Du vill att frågan ska handla om någonting helt annat. Vi kan gärna diskutera helheten. Jag vill gärna diskutera med Roger Mogert hur ni egentligen ser på frågan om entreprenörer i äldreomsorgen. Vad är ert svar när avtalen löper ut eller när stadsdelar vill att vi upphandlar på nytt? Jag läser era reservationer. I huvudsak går den kritik som också framkommer här i fullmäktige ut på att ni vill att upphandlingar bör göras i stadsdelsnämnderna. Det är där upphandlingarna ska göras, men helst ska de inte göras alls. Helst bör man i första hand överväga att ta över saker i egen regi. Vad är det för äldreomsorg som utvecklas då?

I den majoritet som ni försöker forma med Miljöpartiet och Vänsterpartiet har vi tre olika viljor som ganska intressanta. Det innebär de facto att vi inte får något enat svar från Vänstern, Socialdemokraterna och Miljöpartiet på hur äldreomsorgen ska bedrivas i den här staden. Det finns tre olika varianter. Det skulle vara intressant att höra Roger Mogert lätta lite på dimridån och återgå till det som frågan handlar om,

nämmligen upphandling av de här boendena. Är ni för eller emot att det över huvud taget finns entreprenörer inom äldreomsorgen?

Det finns ganska många i branschen som undrar var Socialdemokraterna står. Ni säger att ni inte alls är splittrade. Det är ganska många som funderar över var ni i Stockholms stad hamnar just nu. Ni i Stockholms stad sticker ut när det gäller synen på valfrihet inom äldreomsorgen och synen på de äldre

I våra brukarundersökningar blir allt fler nöjda. 82 procent är nöjda. Det har aldrig varit högre nöjdhet hos dem som har omsorg i Stockholms stad. Man har frågat om maten, måltiderna, tryggheten, värdegrunden och hur man kan påverka sin egen omsorg. Det har aldrig varit bättre siffror än i dag. Men dessa frågor är inte intressanta för Roger Mogert. Han ska diskutera varför man inte har fått ett tillräckligt bra ärende och varför inte stadsdelsnämnderna ska besluta i ärendet.

Låt oss återföra det här ärendet till vad det handlar om, nämligen upphandling av dessa omsorgsboenden. Svara på frågan, Roger Mogert! Hur vill ni göra om ni inte har detta som alternativ?

Anförande nr 166

Borgarrådet M o g e r t (S): Jag antar att det betyder att vi inte kommer att få någon ursäkt. Dimridåernas mästare blir jag kallad av killen som har ägnat kvällen åt att inte berätta för oss varför Röda Korset lämnar de här verksamheterna. Han har valt att inte prata om bakgrunden till detta ärende. Han har valt att inte berätta vad det egentligen handlar om. I stället vill han fritt fantisera om vad han tror att socialdemokratin och andra partier eventuellt skulle kunna tänkas tycka. Det här ärendet handlar inte om det. Det handlar om en upphandling som vi tvingas göra därför ni erbjuder en bra, seriös, privat entreprenör, som jag tror att du, jag och de äldre vill ha, så dåliga förutsättningar att de tackar för sig. Det är detta det handlar om. Jag förstår att du inte vill prata om det.

Anförande nr 167

Borgarrådet L a r s s o n (M): Jag tror inte att förutsättningarna någonsin har varit så goda som nu, Roger Mogert. Däremot har man framfört till mig att systemet som sådant behöver ses över, och det gör vi också. Det är en annan diskussion, och den ska vi ta även här i fullmäktige. Men du ska ha en sak klart för dig. Det hade sett mycket illa ut om Roger Mogerts parti hade styrt den här staden och utvecklingen hade fortsatt åt det håll den var på väg efter 2006. Det kan vi konstatera.

Eftersom ni ganska friskt har blandad ihop omsorgsboende och hemtjänst under den här debatten kan jag konstatera att vi har ytterligare 168 aktörer i Stockholm som bedriver äldreomsorg. Ni har aldrig någonsin brytt er om någon av dessa aktörer när ni har debatterat äldreomsorgen i denna sal. Nu gör ni det. Jag har, liksom ni, talat med Röda Korset, men ni har uppenbarligen inte diskuterat äldreomsorgen med fler aktörer. Jag tycker att det är viktigt att man har klart för sig att det finns många som bedriver äldreomsorg i den här staden, och de gör det på ett fullgott sätt enligt de brukarundersökningar vi har ryggen.

§ 21 Motion om uteslutning av företag som är registrerade i skatteparadis från stadens upphandlingar (utl. 2012:137)

Anförande nr 168

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Ordförande, fullmäktige, alla stockholmare! Jag har skrivit den här motionen eftersom jag inte tycker att skattepengar ska hamna i privata fickor eller i skatteparadis. Det har gått upp för fler och fler av oss att de här centrala välfärdsområdena har förvandlats till affärsbranscher. Riskkapitalbolagen har hittat en guldgruva, och det är våra skattepengar. De behöver inte ta några risker längre med våra skattepengar. Egentligen tycker jag att vi borde kalla dem för trygghetskapitalister och inte riskkapitalister.

De köper ett antal skolor och äldreboenden, kammar in skattepengar, tar ut höga vinster som skickas till ett skatteparadis och sedan säljer det alltihop med vinst. Till och med Veckans Affärer, som inte direkt betecknas som en vänstervriden tidning, skriver att riskkapitalindustrin är en affärsidé som handlar om organiserad skattesmitning.

För mig är det helt obegripligt att Alliansen, som pratar om att varje skattekrona ska användas effektivt och som strävar efter att ha Sveriges lägsta kommunalskatt, inte har några som helst problem med att skicka i väg våra pengar till skatteparadis. Jag tycker att det helt obegripligt att ni tycker att det är okej att anlita företag som får tillgång till utbildad arbetskraft, kollektivtrafik och skyddas av vårt samhälles alla lagar och institutioner samtidigt som de smiter allt vad de kan för att slippa vara med och bidra till de här gemensamma institutionerna.

Därför är jag mycket besviken på det svar som jag har fått från dig, Sten. Det verkar som om alla dessa lobbyister som kampanjar stenhårt med näringslivets pengar i ryggen verkligen har fått dig på sin sida. Det beror väl inte på att de fakta de framför är speciellt rättvisande utan på att ni tyvärr har samma ideologi.

Ordförande, fullmäktige! Sanningen är ju att det varken i våra grundlagar, i Europakonventionen eller EU-rätten finns begränsningar av vinstintressen inom välfärden. Det finns hur många exempel som helst i vår omvärld som man kan ta intryck av om man är intresserad. Den franska regionen Île-de-France har till exempel beslutat att banker som vill ha relationer med regionen verkligen ska bevisa att de inte är skrivna i skatteparadis. Vi har exempel på närmare håll. Jag har till exempel fått inspiration till den här motionen från Kalmar kommun som har skrivit in ett krav om uppförandekod i sina krav.

Man kan ändra de här sakerna, Sten och Alliansen. Om den politiska viljan finns kan man faktiskt sätt stopp för det här utflödet av våra pengar till skatteparadis. Men tyvärr har inte Alliansen i Stockholm den politiska viljan. Det som den lilla kommunen Kalmar kan göra kan inte den stora staden Stockholm göra. Jag tycker att det är skandalöst. Vi behöver inte riskkapitalisterna i våra välfärdsinstitutioner, men riskkapitalisterna behöver kommunens pengar. Vi ska inte ge dem dessa.

Bifall till Vänsterpartiets motion!

Anförande nr 169

H e l e n T ö r n q v i s t (C): Ordförande! Jag tycker att det är beklämmande att läsa den här motionen och att höra Ann-Margarethe Livh som misstänkliggör välfärdsföretagen. Det de främst bistår med är att bidra med kvalitet och utveckling vad gäller bemötande. De bidrar med utveckling av metoder och kvalitetsledningssystem. Det är självklart att Stockholms företagare ska lyda under de nationella reglerna. De så kallade räntesnurrorna var satta under luppen ungefär så här dags förra året. Regeringen har åtgärdat dem och strama åt, så det är inte möjligt att utnyttja dessa räntesnurror.

Jag ser att du i din motion misstänkliggör ett välfärdsföretag och menar att de har bunkrat skattepengar. Om de är mycket effektiva och uppnår en viss kvalitet måste vi se över om det är rätt peng vi har. Eller går det att utföra detta mer effektivt men med samma kvalitet?

Anförande nr 170

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Om jag uppfattar dig rätt tycker du att Carema och Attendo har bidrag mycket stort till att utveckla omsorgen i vår stad. Det menar du på fullt allvar efter alla de skandaler som har varit. Det var mycket upplysande. Tack för den informationen!

Nu haglar det anmälningar av alla dessa direktörer i alla dessa riskkapitalbolag till domstolarna. De är stämde för skattebrott i rättegång efter rättegång. Dit går våra skattepengar. Jag tycker att det är mycket beklagligt att ni tycker att det är helt okej. Det handlar om miljarder som de här killarna har tagit ut och inte skattat för i Sverige. De skattar inte ens för 30 procent trots att de tjänar 70, 80 eller 90 miljoner per år. Tycker du att det är okej?

Anförande nr 171

I n g e g e r d A k s e l s s o n L e D o u a r o n (MP): Nu ska ni få höra. Miljöpartiet har ändrat sig, och hela partiet är överens. Vi har ändrat vårt tidigare särskilda uttalande till ett förslag till beslut. Men det betyder inte att vi har ändrat vår grundinställning. Den står fast.

Vi är emot att företag smiter undan skatten. Vi måste självfallet följa lagen. Men det är politiker som stiftar lagarna, och det är politiker som kan ändra lagarna. Tills EU får ändan ur vagnen behöver vi kanske göra någonting här. Vi kan inte påverka lagen, men däremot kan vi driva på. Just nu tillåter lagen ett läckage. Jag vet inte riktigt vad det har med kvalitet att göra, Helen. Vi vet inte hur stort det är. Det ligger i sakens natur, för här råder sekretess. Skatteparadiserna bygger på sekretess.

Men vi vet att 140 000 miljarder kronor göms undan i skatteparadis i världen. Det är 15 procent av världens finansiella tillgångar. Vi vet att 17 av 23 privata välfärdsföretag i Sverige inte betalar någon skatt över huvud taget. Det är Skatteverket som har sagt det.

Läckaget måste tätas, annars ruttar huset. Det förstår de flesta medborgare. Vi ser nu att det finns möjligheter att undvika att anlita företag som har kopplingar till så kallade skatteparadis. Vi ser att man arbetar på saken i Malmö. Vi ser att man har en bred överenskommelse mellan alla partier i Helsingfors där man arbetar med att

undvika de här affärerna. I Norge gör man likadant. Bland annat kräver man transparens i avtalen i samarbete med jurister. Det kan man nämligen göra. Hur man ska göra får juristerna avgöra.

Nu har ni i majoriteten en chans att också ändra er. Vi yrkar bifall till vår reservation. Vi vill dessutom att den första satsen ska ställas under särskild proposition. Så här lyder den: Att kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur Stockholms stad i största möjliga utsträckning kan undvika att anlita leverantörer som har koppling till företag baserade i så kallade skatteparadis. Smaka på det ni!

Anförande nr 172

H e l e n T ö r n q v i s t (C): Ordförande! Det är väl ingen som har uppmanat till skattebrott. Det är väl ingen tycker att det är bra att företag bryter mot lagen. Det var därför regeringen tog hand om den här frågan och stoppade räntesnurrorna. Jag citerar vad Anders Borg skriver i en debattartikel med anledning av budgeten för 2013: ”Det är viktigt att företag betalar sina skatter, det gäller inte minst de som verkar i välfärdssektorn.”

Det är inte detta det handlar om. Jag undrar över din källa när det gäller de här summorna. Det florerar väldigt många källor. Jag vet att Vänsterpartiet har gjort egna undersökningar. Jag vet att det finns summor som florerar. I dag skriver ett antal välfärdsföretagare att det handlar om 8 promille av hela den summa som går till näringslivet. Vi pratar alltså om 8 promille. Det är fel fokus. Det är misstänkliggörande i stället för att ställa upp för företagare som lyder lagen.

Anförande nr 173

I n g e g e r d A k s e l s s o n L e D o u a r o n (MP): Tvärtom! Jag har en svärson i taxibranschen. Han har berättat hur det var när det var väldigt oreglerat. Han sade: Det är vi som betalar skatt som blir förlorare i detta.

Det är bra att det har kommit någonting från Borg, men nu handlar det om hur Stockholms stad betar sig när man gör upphandlingar. Det är precis detta det handlar om. Det är mycket bra att det finns en annan lag. Vi säger absolut inte nej till det, tvärtom. Vi tycker att det är bra.

Anförande nr 174

D e n n i s W e d i n (M): Herr ordförande! Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut. Jag vet inte om det är modigt eller ofrivilligt av Ann-Margarethe Livh att på det här sättet förtydliga Vänsterns ensidiga fokus i vår välfärd. Ingenstans i motionen kan jag läsa om upphandlingar i välfärden. Det finns ett ord som länge, alldeles för länge enligt min mening, hölls borta från den politiska debatten angående välfärden. Det är ganska anmärkningsvärt. För mig är det ordet allt. Det är definitionen på mitt personliga engagemang när det gäller vår gemensamma välfärd, och det är ordet ”kvalitet”. Jag ska vara rättvis. Alla partier i den här salen har en del av ansvaret för att den offentliga debatten om välfärden väldigt sällan har handlat om drivkrafter, innehåll och bättre kvalitet, utan den har i stället präglats av ideologi. Det har inneburit att viktiga praktiska frågor om välfärdens innehåll har kommit i skymundan.

Ordförande! Samtidigt har Alliansen gjort sin läxa. Det är uppenbart för alla som har varit i det här rummet den senaste timmen. Vi har gjort vår läxa, till skillnad från Vänsterpartiet och Socialdemokraterna. Det har vi gjort såväl här i Stadshuset som på regeringsnivå. Precis som bland annat Nederländerna, Danmark, Tyskland och Spanien har vi på senare år infört begränsningar i reglerna för ränteupplägg. Vi har stoppat det som kallas räntesnurror, och Alliansen verkar för att företag som är verksamma i Sverige även ska betala skatt i Sverige.

Utöver detta ser vi över våra kvalitetssystem i övrigt. Vi ser över hela upphandlings-systemet nationellt för att säkerställa att man använder skattemedel på ett så effektivt sätt som möjligt. Vi ser till och med över kraven på ägande av välfärdsbolag inom välfärdssektorn. Det gör vi för att säkerställa att ledningar och ägare har långsiktighet och tillräcklig kompetens för sitt uppdrag och strävar efter att erbjuda en verksamhet med hög kvalitet. Moderaterna tar, tillsammans med Alliansen, ansvar för ett ägande med kvalitet i fokus, till skillnad från Vänsterpartiet. Ert fokus ligger på att det över huvud taget inte ska finnas något ägande i välfärden.

Medan vi engagerar oss för bättre kvalitet och säkerställer att välfärden har kompetenta aktörer, såväl kommunala som fristående, sitter Ann-Margarethe Livh här och väntar. Hon väntar på 2014. Då vill hon vara med och styra, och då vill hon inte ha någonting annat än kommunal välfärd, såvitt jag förstår.

Det särskilt farliga är att vi inte vet hur det största oppositionspartiet, Socialdemokraterna, skulle ställa sig till detta. Såvitt jag vet verkar Socialdemokraterna i Stockholms stad för att partiet nationellt ska stå för vinstförbud. Vad skulle det betyda för Stockholm? 25 procent av grundskoleeleverna och 40 procent av gymnasieeleverna går i fristående skolor. 60 procent av äldreomsorgen bedrivs av fristående företag. Vad händer med de här verksamheterna om ni tillsammans får bestämma? Berätta gärna det!

När Vänsterpartiet var ansvarigt för äldreomsorgen 2002–2006 minskade anslagen med 1–2 procent enligt våra beräkningar. Min fråga, Ann-Margarethe Livh, utifrån det du inte nämnde i din motion, är: Var finns ditt engagemang för bättre kvalitet i alla Stockholms välfärdsverksamheter?

Anförande nr 175

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): De här riskkapitalbolagen – eller risktrygghetsbolagen som jag kallar dem eftersom de faktiskt inte tar så stora risker, för skattepengar är ju en säker inkomstkälla för dem – har ju inte stått för någon utveckling av kvaliteten i Stockholms stad. Kan du med rent samvete säga att Carema, Attendo och de andra företagen har utvecklat vår äldreomsorg, till exempel hemtjänsten? Det har de inte. Om ni nu är så måna om att allt ska gå rätt till, varför i herrans namn stoppar ni inte flykten till skatteparadis? Varför är ni inte med på det? Det är inte rätt att flytta pengar till skatteparadis. Inte på något sätt är det rätt att ta pengar som ska gå till barn och gamla och skicka i väg dem till Jersey eller var de nu skickar dem. Stöd oss om ni inte vill att det ska gå till på ett felaktigt sätt! Vi vill stoppa det här som är djupt omoraliskt. Det finns en stor folklig opinion för att stoppa detta även bland borgerliga kommunalpolitiker. Gör det!

Anförande nr 176

Dennis Wedin (M): Alliansen verkar för att företag ska betala skatt i Sverige, Ann-Margarethe Livh. Det är precis det som jag har sagt. Vi har redan sett till att lagen ska verka på det här sättet när det gäller räntesnurror. Det är på det sättet som vi lyckades sänka bolagsskatten, vilket dessutom innebär att vi premierar de företag som faktiskt betalar skatt i Sverige. På så sätt har vi stärkt arbetslinjen.

Men det handlar inte bara om ekonomi här. När det gäller ekonomi kan vi se att Alliansen har satsat. Vi har satsat 11 procent mer på äldreomsorgen sedan valet 2006. För oss handlar det om människorna. Problemet med den här motionen är att du inte pratar om kvalitet. Du pratar om organisationsstruktur. Det är där ditt fokus ligger. Ditt ensidiga fokus ligger på organisationsstrukturen och ägandet framför kvaliteten och de val som människor själva gör. Det är det som utvecklar äldreomsorgen. Det är det som vi tar ansvar för.

Anförande nr 177

Borgarrådet Wangård (S): Ordförande, fullmäktige! Jag gillade ditt avslut. Du slutade med att prata om ansvar, och det är just det som är problemet. Din matematik går inte ihop. Du berättar att ni satsar 11 procent mer på äldreomsorgen fast vi vet att miljoner av våra skattepengar går till skatteparadis. Vi vill ha ett system som mycket tydligt säkerställer kvaliteten i våra välfärdssystem. Eftersom du gång på gång i denna talarstol har visat att du har svårt att förstå vad vi socialdemokrater står för får du gärna komma upp på mitt tjänsterum så ska jag förklara det för dig. I den här talarstolen har jag sagt gång på gång att vi har ett program för att säkerställa kvaliteten i våra välfärdssystem, och det handlar inte om att skicka skattemedel till skatteparadisen.

Anförande nr 178

Dennis Wedin (M): Och att skicka skattemedel till skatteparadis är inte Alliansens politik. Alliansen verkar för att vi tar ansvar för kvaliteten i äldreomsorg och skola i Sverige. Företagen ska betala skatt i Sverige. Det jag ifrågasätter i er politik är att ni inte lyckas ta ansvar för ett enhetligt besked. Det är uppenbart. Ordföranden i Stockholms stads distrikt, Veronica Palm, har tydligt sagt inför den nationella S-kongressen att hon verkar för ett vinstförbud. Det innebär att ni ifrågasätter en stor del av den välfärd som finns i Stockholm. Då undrar jag om du, som ju ska vara en ledande socialdemokrat här i staden, kan tala om vad som är ditt svar till aktörerna i Stockholm. Vi ser till exempel att Vårdföretagarna pekar på att detta är en stor anledning till att man inte nyanställer i välfärden i dag. Det beror på er och det splittrade politiska ansvaret.

Anförande nr 179

Ingegerd Axelsson Le Douaron (MP): Det är bra att man tar bort räntesnurrorna, men frågan är om det räcker. Frågan är om vi ska sitta still i båten och bara vänta på att det ska komma nya sätt att komma undan, och det är, som sagt var, inte alla seriösa företag som gör det.

Att vara så passiva som ni är – jag hoppas verkligen att ni tänker på det – innebär att ni driver på en opinion mot vinster. Detta är nämligen ett väldigt bra argument för att vi inte ska ha några vinster alls eftersom de försvinner från landet. Tänk på det!

Anförande nr 180

Dennis Wedin (M): Jag tycker att det är väldigt bra att Miljöpartiet ger sig ut på den här banan. Lena Sommestad, S-kvinnornas ordförande, svarade apropå kvinnliga företagare som är engagerade i välfärdssektorn att det stora flertalet kvinnor i Sverige inte kan bli företagare. Det är till och med så att forskare undrar om det är rätt att uppmuntra kvinnor att bli företagare i den här sektorn eftersom man helt cementerar en gammal uppdelning. Det här pekar på den stora skillnad som finns på er sida när det gäller någonting grundläggande för hur vi för välfärden framåt i den här staden. Ni förmår inte att förklara och ge besked om privata aktörer ska få vara kvar om det blir ett maktskifte i Stockholm 2014.

Vi tar ansvar för att stoppa oseriösa aktörer, säkerställa kvaliteten och se till att företagen betalar skatt i Sverige. Vad mer tycker ni att vi ska göra?

Anförande nr 181

Helena Törnqvist (C): Ordförande, fullmäktigevänner, stockholmare! Ann-Margarethe Livh vill ha in i stadens uppförandekod och i anvisningarna för konkurrensutsättning att våra leverantörer inte får ha någon koppling till företag som är baserade i så kallade skatteparadis. I sann Vänsterpartianda vill man hellre diskutera kapital än kvalitet. Det är dessutom ett misstänkliggörande av företagare, och det gagnar varken Stockholms tillväxt eller kvaliteten i välfärden. Det vore olyckligt om Stockholm skulle införa andra regler än de nationella vad gäller avdrag för räntor och så vidare. Det här har regeringen sett över, och man uppskattar att man får in 6 miljarder i skatteintäkter på grund av att man har stoppat de så kallade räntesnurrorna.

En sådan här klausul skulle innebära ökad administration där staden skulle lusläsa bolagens bokslut för att kolla upp om klausulen följs. Det är orimligt. Jag vill att pengarna går till välfärd och kvalitet i stället för till administration.

Det är allvarligt att ni fortsätter att skada välfärden genom att svartmåla välfärdsföretagarna, men det ligger i linje med att ni vill stoppa vinster i välfärden trots att vinsterna efter bolagsskatt i genomsnitt ligger på 4 procent. Det är buffertar som krävs inför svårare tider. Välfärdsföretagen har inte möjlighet att få uppbackning från kommun och landsting vid en förlust.

Ni vill också inskränka äganderätten för företag. De ska inte kunna göra vad de vill med sina upparbetade kapital. Risken med att införa sådana här detaljerade förslag som inskränker äganderätten är att de som verkligen vill hitta kryphål gör det och kan gå runt bestämmelser på andra sätt.

När ni vill förbjuda vinst vill ni också att de som jobbar inom välfärden slösar med skattepengar. Det är vad det innebär. Oj, vi estimerar en vinst under det här året. Vad ska vi göra för den så att vi inte går med vinst? Vad ska vi köpa för böcker, vad ska vi köpa för kurser, vad kan vi hitta på att använda pengarna till? Det är väl ingenting som gynnar kvaliteten? Det är inte planerat. Om man har genomfört en effektiv verksamhet måste man kunna använda de pengarna till att redovisa en vinst. För det mesta används den vinst som bolagen uppvisar i boksluten till återinvesteringar. Det är bra för brukarna.

Sedan finns det en vinst som de så kallade riskkapitalbolagen får när företaget säljs. Det sker oftast efter åtta–tio år. Det som avgör hur mycket man får ut i vinst är så klart hur mycket man har upparbetat sitt värde, och värdet är kvaliteten, vad man ger brukarna, vad man har åstadkommit. Det är ledningen, personalen och de kvalitetssystem och kriterier som man har satt upp som har åstadkommit detta.

Sluta svartmåla företagarna! Börja jobba med kvaliteten!

Anförande nr 182

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Det här är en mycket enkel motion. Den handlar om att vi inte tycker att riskkapitalbolag ska kunna föra ut våra skattepengar, som ska gå till gamla och barn, till Caymanöarna eller vart de nu skickar dem. Det är en mycket enkel motion. Ni snackar om allt annat utom just detta. Tycker ni att det är rätt att man sticker i väg med våra skattepengar? Eller tycker ni inte det? Det är vad den här motionen handlar om. Prata om det! Svara på det i stället för att snacka om att vi inte vill ha vinst i välfärden. Det är klart att man kan ha vinst om man återinvesterar den. Men motionen handlar inte om det. Jag skulle vilja ha svar på den enkla fråga jag har ställt.

Anförande nr 183

H e l e n T ö r n q v i s t (C): Vi pratar om annat därför att ni gör en höna av en fjäder. Varje år betalar skattebetalarna ungefär 1 600 miljarder kronor i skatt i Sverige. 9 av 10 skattekrönor är skatt på arbete och konsumtion. Det handlar inte om vinster. Välfärdsföretagen betalar visst skatt i Sverige. En anställd genererar inkomstskatt till den kommun där han eller hon bor. Man betalar arbetsgivaravgifter och sociala avgifter till staten. Dessutom betalar man in moms på varor och tjänster till staten. Kom inte och säg att välfärdsföretagen inte bidrar till vår skatt!

Anförande nr 184

A n n M a r i E n g e l (V): Jag förstår det höga tonläget när det kommer till det som är det allra heligaste för er på den sidan, det vill säga det du kallar inskränkningar i äganderätten. Det är tydligen den rättighet som väger tyngst för er.

Jag tycker att det är intressant att du kallar 10 miljarder kronor till skatteparadis för en fjäder. Jag skulle gärna vilja veta om du kan förklara hur dessa 10 miljarder kronor som har gått till skatteparadis har utvecklat välfärden i Stockholms stad. Du säger ju att de här bolagen utnyttjar skatteparadis därför att de är så bra på att utveckla välfärden. Det är en ekvation som jag inte förstår, och jag tror att de allra flesta stockholmare, inklusive borgerliga väljare, har mycket svårt att förstå varför 10 miljarder kronor av våra skattepengar ska gå till Jersey när de skulle kunna användas till att utveckla välfärden i Stockholm och i Sverige.

Anförande nr 185

H e l e n T ö r n q v i s t (C): Kommentaren om det höga tonläget förklarar jag med att jag har ett upparbetat engagemang i frågan och tackar för detta. 10 miljarder är mycket skattepengar. Det vet jag som sitter i utbildningsnämnden. Det är ungefär hela budgeten. Det är mycket pengar som man kan använda till god kvalitet och bra skolgång för barn varje dag.

Men ni gör en höna av en fjäder. Du nämner inte Skanska, NCC och Peab, de största företagen som åtnjuter skattepengar. De jobbar med att bygga upp infrastruktur åt oss inom bygg- och it-sektorn. Ni nämner inte dem. Kan det bero på att det är manliga branscher och etablerade branscher? I välfärdsföretagen, vård, skola och omsorg, är 80 procent av de anställda kvinnor. Av dem som är vd och driver sådana företag är också 80 procent kvinnor. Jag tycker att det här är en jämställdhetsfråga. Jag tycker att ni borde byta fokus.

Anförande nr 186

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (MP): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det är intressant att lyssna till debatten. Jag tycker att det är en bra motion som Ann-Margarethe Livh har skrivit. Den är inte superdetaljerad, men den lyfter upp en frågeställning som jag tror att väldigt många stockholmare är bekymrade över. Skattepengar är någonting som man betalar efter att man har fått lön. Det är ganska surt förvärvade pengar. I det här fallet skulle de gå till äldreomsorgen i Stockholms stad, och sedan visar det sig att de hamnar i helt andra fickor än vad det var tänkt. Det är ett stort problem, och det jättebra att vi har den här diskussionen om det.

Det kan hända att många kommunalpolitiker har varit lite bländade av att det har kommit många storbolag med miljarder på fickan som vill gå in i äldreomsorgen. Vad kan vara tryggare än det? Å andra sidan kanske man inte funderade på hur de har fått alla de här miljarderna en gång i tiden. Jo, därför att de bedriver en rätt tuff och hård ekonomisk verksamhet som gör att de generera väldigt stora vinster. Det har man gjort på det sätt som är möjligt fram till nu inom äldreomsorgen.

Borg reagerade säkert därför att pengarna inte bara for ut ur Stockholms stad utan ut ur landet också. Det är bra att man försökt att ändra lagarna. Vi tycker att det är ett jättebra initiativ som man har tagit på riksnivå. Vi är inte hundra på att man kommer till rätta med allt, men vi hoppas verkligen att man lyckas stoppa räntesnurrorna med mera så att de pengar som vi stockholmare har tänkt ska gå till äldreomsorgen också gör det.

Däremot tror jag inte att de här storbolagen, även om ni på den borgerliga sidan tror det, har gjort sin hemläxa. De har inte riktigt förstått att väldigt många stockholmare är mycket trötta på och mycket missnöjda med att de pengar som ska gå till äldreomsorgen inte hamnar där utan på helt andra ställen. Det är därför som vi i Miljöpartiet tycker att vi ska komma med ett skarpt förslag i Stockholms stad.

Avslutningsvis tänker jag läsa vårt förslag eftersom vi vill att det ska komma upp till proposition i fullmäktige. Vi föreslår att kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur Stockholms stad i största möjliga utsträckning kan undvika att anlita leverantörer som har koppling till företag baserade i så kallade skatteparadis och att i övrigt anföra följande: Stockholms invånare har rätt att kräva att våra leverantörer uppvisar en hög affärsetik. Det är önskvärt att våra leverantörer ej har någon koppling till företag baserade i så kallade skatteparadis. En ändring av dagens lagstiftning är önskvärd för att skapa större tydlighet och att en kommun kan undvika att anlita sådana leverantörer. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur Stockholms stad i största möjliga utsträckning kan undvika att anlita leverantörer som har koppling till företag baserade i så kallade skatteparadis.

Anförande nr 187

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Jag ser den här motionen som en skattefråga. Som en tidigare partiledare för mitt parti sade: Det är häftigt att betala skatt. Till syvende och sist handlar det ju om att vi alla känner att vi gemensamt bidrar till vårt välfärdssamhälle, att ingen slipper undan att betala den skatt som ska betalas in och att alla känner att de får del av det välfärdssamhälle som vi så vackert vill bygga gemensamt.

Problemet är att våra skattemedel flyttas till skatteparadis i kombination med att vi vet att ca 47 miljarder kronor i Stockholms län skattefuskas varje år. Då känner vi skattebetalare att det inte är alla som är med och betalar den här skatten. Det finns dem som faktiskt fuskar med skattesystemet. Jag som politiker vill att vi ska känna att vi har ett skattesystem där alla är beredda att bidra efter förmåga och få tillbaka i välfärdstjänster efter behov.

Då kan vi inte upphandla av företag som så uppenbart inte vill betala skatt i Sverige. Det är våra skattemedel som vi lägger in i dessa företag för att vi vill ha kvalitet tillbaka, för att vi vill säkerställa att våra stockholmare får den välfärd som vi behöver. Vi kan inte fortsätta ta ut skatt när inte alla är med och bidrar, och det är därför den här frågan så djupt retar den ärliga skattebetalaren i Stockholm. Den är så djupt rotad. Man vill inte betala skatt när man vet att skattemedel går till annat, som går till skattefusk, som går till att man lyfter vinster i skatteparadis för att slippa betala skatt i Sverige.

Det här kommer socialdemokratin aldrig att ställa upp på. Vi kommer att vända på varena sten för att hitta en lagstiftning som gör att våra gemensamma skattemedel går till vår gemensamma välfärd, för det är det vi är stolta över och det är det vi står för. Bifall till Miljöpartiets förslag till att-sats!

Anförande nr 188

Borgarrådet N o r d i n (M): Sanningen är ju, herr ordförande, att Socialdemokraterna inte har någon ordning på vad de tycker i välfärdsfrågorna över huvud taget. Karin Wanngårds engagerade anförande omkring att vi inte accepterar skattefusk, ja, det talade jag ju om tidigare i debatten. Vi har regler i staden sedan flera år tillbaka att vi inte ska ha att göra med företag som har skattefuskat. Vi har speciella kontroller och samarbete med Skattemyndigheten. Där slår Karin Wanngård in svängdörrar i argumentationen, skulle jag vilja säga.

När det gäller räntesnurrorna, har någon socialdemokratisk regering gjort någonting åt detta? Nej, det var som vanligt Anders Borg som fick se till att få fram ett regelverk, och jag stoppade upphandlingarna under ett år i avvaktan på att vi fick fram det nya regelverket tillsammans med övriga Alliansen. Där visade vi verkligen att vi tog detta på största allvar.

När ni talar om miljardvinster i välfärd och allt vad ni häver ur er: Dagens Samhälle hade en alldeles lysande genomgång, där man visade att det är väldigt ovanligt med vinster över huvud taget. Vi har en lagstiftning som har satt stopp för räntesnurrorna, och i staden har vi en ordning för länge sedan att vi inte har att göra med företag som skattefuskar.

Anförande nr 189

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Det är härligt att Anders Borg har gjort någonting bra. Jag och många med mig säger inte att det är fel att han har stoppat räntesnurrorna. Det har jag aldrig påstått, Sten Nordin. Men problematiken i detta är att vi vill gå längre från den största upphandlade verksamheten i form av Stockholms kommun och faktiskt våga ta ett ännu större kliv för att stoppa överföringen så att vi kan säkerställa att skatten återinvesteras för Sveriges välfärd i framtiden. Det är här vi har lite skilda uppfattningar.

För att återkomma till kvalitetsbegreppet har vi ett tiopunktsprogram som vi både har lagt fram i vår reservation här i dag och som vi har lagt fram i vårt förslag till budget 2013, där vi väldigt tydligt kan ange att vi både kan ha en hög kvalitet och hålla låga skattenivåer om alla är med och bidrar.

Anförande nr 190

T o r u n B o u c h e r (V) Jag tänkte på det här med att Vänsterpartiet misstänkliggör välfärdsföretag i största allmänhet – nej, det gör vi inte. Vi misstänkliggör i den här debatten just precis riskkapitalföretagen, och det är vi inte ensamma om. Jag tycker att ni borde ta den debatten med Skatteverket. De misstänkliggör också riskkapitalbolagen.

Under hösten har de drivit ett antal mål, och inget av de målen har handlat om just precis räntesnurror utan i stället handlat om löner, arvoden och aktieutdelningar och hur man benämner olika former av ersättningar för att komma undan eller sänka skatten i de här riskkapitalbolagen.

Vi pratade även om kvalitet, och jag tycker att ni ska gå in – det gör nämligen jag rätt ofta – på de här riskkapitalbolagens hemsidor, de som äger vårdföretagen, och leta efter ordet ”kvalitet”. Det finns inte där. Jag lovar. Det handlar om utdelningar och värdeskapande rent ekonomiskt, men ordet ”kvalitet” finns faktiskt inte på deras hemsidor.

Vi fick också en liten utflygning mot Skanska och Peab. Jag skulle inte påstå att jag inte har några åsikter om dessa företag, men det hör inte riktigt hemma i den här debatten. Det som skiljer de företagen från de företag vi nu diskuterar, det vill säga Aleris, Carema och så vidare, är att de inte är hundra procentigt skattefinansierade. Det är nämligen Aleris, Carema och Attendo – de är hundra procentigt skattefinansierade, och det är också en skillnad.

Centerpartiet sade i valrörelsen 2010 att det skulle bli fler foppatofflor i styrelserummen. Det kan jag berätta för Centerpartiet att det har det inte blivit, utan det har blivit fler slipsar. Om man ser till kapitalet, vem som äger och hur mycket, andelen av makt och pengar, så har det blir fler slipsar i välfärden. Sorry!

Sedan pratade vi om utveckling och att inom det offentliga – det får man ofta höra – så försiggår ingen utveckling, utan det är bara det i privata som det kan göra det. Men då tycker jag att ni ska läsa Vinnovas rapport. Vinnova som sorterar under Näringsdepartementet gav ut en rapport i höstas som var väldigt intressant och som handlade om den utveckling som har skett inom välfärden. Stora delar av den utvecklingen har skett inom det offentliga. Svensk sjukvård är ett fantastiskt exempel

på vilken stark utveckling som har varit de senaste 30 åren och framför allt inom det offentliga.

Jag skulle även vilja säga en helt annan sak när det gäller koncept, idéer, utveckling och välfärd., och det är att den svenska modellen som gick runt hela jorden, det var faktiskt en offentlig och i stora drag socialdemokratisk idé som var världsberömd när jag var ung.

Anförande nr 191

H e l e n T ö r n q v i s t (C): Ordförande, fullmäktige och Torun! Jag anser i alla fall att ni misstänkliggör välfärdsföretagen. I er motion skriver ni ju att varför ska Stockholms stad anlita företag som utan att tveka tar emot ofantliga summor av våra skattemedel och så vidare, bla bla bla. Det är ungefär som att de inte betalar skatt över huvud taget, men det de gör är att de jobbar för välfärden, utvecklar den för brukarna, utvecklar kvalitetssystem och betalar skatt för dem de har anställda, både till kommunen och i form av arbetsgivaravgift, sociala avgifter och därtill moms.

Det jag menar är att ni tar en liten fråga och gör den väldigt stor genom att appellera till människors hjärta och rädsla. Jag tycker att det är fel mot de här välfärdsföretagen och också mot dem som har byggt upp de här riskkapitalbolagen med egna händer och egen kraft.

Anförande nr 192

T o r u n B o u c h e r (V): Just riskkapitalbolagen är det inte så många som har byggt upp med egna händer och kraft. Riskkapitalbolag byggs upp genom lån. Man lånar in kapital och investerar det, och så vill man naturligtvis ha ut det man har investerat. Det är själva idén med riskkapitalbolagen.

Gå in och titta! Jag kommer ihåg första gången jag lyfte fram det här när jag satt i stadsdelsnämnden. Jag sade i stadsdelsnämndsdebatten: Gå in på de här riskkapitalbolagen! Då fick jag höra från motståndarsidan att oj, vad det låter marxistiskt att säga riskkapitalbolag. Men sorry, det heter riskkapitalbolag, och de har en affärsidé. Gå in och läs på deras hemsida! Det är att få ut så mycket vinst som möjligt, helst obeskattat. Ta diskussionen med Skatteverket!

Anförande nr 193

B o r g a r r å d e t H a m i l t o n (M): Det här är en intressant debatt. Jag undrar om det är någon på er sida som har varit och besökt EQT och pratat med dem. Jag har varit där och träffat dem, och jag fick också till min förvåning i min hand en alldeles utmärkt kvalitetsredovisning från Academedia som är ett av de företag som EQT äger. Jag tror inte att det finns någon skola över huvud taget i Sverige som har en sådan kvalitetsredovisning som just Academedia har, så att påstå att de inte ägnar sig åt och inte nämner ordet kvalitet är över huvud taget inte sant.

Anförande nr 194

T o r u n B o u c h e r (V): Riskkapitalbolag äger välfärdsföretag. Går man in på välfärdsföretagens hemsidor, ja, då har de kvalitetsredovisningar. Men riskkapitalbolagen själva har det inte, och det är dem vi kritiserar. Det är EQT, Nordic Capital och så vidare, det vill säga ägarna som spelar med de här välfärdsföretagen, för det är det de gör. Carema har bytt ägare flera gånger under den här tiden, olika riskkapital-

bolag som äger Carema. På Caremas hemsida kan man hitta en massa om vård och omsorg, men inte hos de olika företag som äger och spelar det här spelet med Carema, och det är de företagen som är riskkapitalbolag. Carema självt är inte i sig ett riskkapitalbolag. Ni behöver läsa på, helt enkelt.

Anförande nr 195

K a r i n R å g s j ö (V): Det här är verkligen en superintressant debatt. Här pratar vi ideologi. Ni kramar ju nästan ihjäl de här företagen. Det låter nästan som om det vore ideella organisationer, fast vi vet vilka det är.

Det var intressant att Ulla Hamilton tog upp Academedia som ägs av EQT, för herregud, då kanske de skulle kunna investera sina pengar och anställa behöriga lärare, vilket jag pratade om här tidigare. De har 56 procent behöriga lärare i sina skolor. Använd pengarna till rätt saker!

Ni är fundamentalisterna i den här frågan. Det är väldigt märkligt, för ni brukar ju bekämpa människor som tar pengar och sticker med dem. Det här är företag som tar så mycket pengar. Titta på opinionsläget vad folk i allmänhet tycker om den här frågan! 80 procent av alla svenskar tycker inte att det här är moraliskt riktigt. Men det tycker ni, och det är så himla märkligt.

Vi lever i en stad där 50 procent av hemtjänsten och 70 procent av omsorgen är utlagd på just riskkapitalister. Stockholm har blivit en fantastisk stad för de här företagen. Det här är verkligen riskkapitalisternas Mecka. Här finns det mycket att hämta hem och skicka ut – wow! Man jublar hela vägen till banken på någon ö någonstans långt bort.

Ni står fast vid det här, och det är jätteintressant. Äldreomsorgen har tre gånger så hög avkastning som elbolagen i dag. Attendo gör en vinst på 43 000 per anställd och Carema 34 000 per anställd. Det är inte precis synd om de här företagen.

Det är extremt orättvist och orättfärdigt att de för ut våra skattepengar, för det är det de lever av. Har ni funderat på det någon gång? Är det inte väldigt märkligt? Tycker ni verkligen inte det?

Vi i Vänsterpartiet som är ett parti som verkligen har stridit för den här frågan länge har i alla fall inte råd att låta våra skattepengar försvinna till skatteparadis. Det är helt vansinnigt. Konkurrens och valfrihet är bra när det gynnar äldre, men ni ser enbart till gynnandet av dessa företag. Ni tar inte strid mot att 10 miljarder försvinner ut ur landet. Det är makabert. Vi behöver en ordentlig nationell diskussion om de här frågorna, och den har ni inte tagit. Det handlar om väldigt mycket pengar, och ni pratar om kvalitet och så vidare. Tittar man på vad som har hänt i Stockholm med Carema och Attendo och till exempel på komvux och skolföretagen – kan man verkligen fundera på om kvaliteten har gått i topp. Det är vinsterna som har gått i topp!

Anförande nr 196

H e l e n T ö r n q v i s t (C): Det är klart att vi ska vara rädda om skattepengarna. Det är vi ju, och därför behöver man fundera över vad det är som de här företagen

gör så bra och så effektivt och ändå uppnår hög kvalitet jämfört med vissa kommunala skolor och äldreboenden.

När det gäller de 6 miljarder som man uppfattar har förts bort på grund av räntesnurror och olika utlåningar hit och dit har ju regeringen stoppat det. Det är stopp för det, och skatten ska betalas i Sverige.

Vilka är då riskkapitalbolagen? EQT har nämnts i debatten, och de ägs i sin tur av AP-fonderna som består av pensionsfonder, institutioner och familjer med kapital. Och vilka är familjerna med kapital som har jobbat hårt ihop sina pengar? Det är klart att de vill investera dem. I stället för att satsa på börsen satsar man på en god affärsidé!

Anförande nr 197

K a r i n R å g s j ö (V): Helen, du pratar om de här företagen som om det var hard work all the way. Det låter nästan som om det vore ideella organisationer, men det är det ju inte. Det här är vinstdrakar som spottar ut sina vinster någon annanstans.

Du pratar om kvalitet. Tittar man på Academedia och på komvux är det ju väldigt märkligt att Academedia, ägt av Wallenberg somewhere i den här staden, inte kan casha in mer pengar så att man kan ha mer än 56 procent anställda behöriga lärare till skillnad från Åsö Gymnasium, ägt av Stockholms stad, som har 92 procent. Är det inte märkligt?

Anförande nr 198

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Ordförande, fullmäktige! Jag kunde faktiskt inte låta bli att gå upp när Helen Törnqvist tog upp att det är så bra för kvinnor att jobba i de här privatiserade verksamheterna.

Man kan inte direkt säga att riskkapitalbolagen är feminismens högborg. I styrelsen för Ambea som äger Carema sitter sex män och två kvinnor. I ledningen för EK Invest som äger Attendo sitter fem män och en kvinna. I ledningen för Capiro sitter sju män. Nordic Capital som äger Capiro har ett ledningsteam i Sverige på 32 personer. Alla är män. Inte en kvinna så långt ögat når.

Om vi sedan tittar på vad grabbarna tjänar, alltså de här cheferna i riskkapitalbolagen, kan vi börja med Uffe – Ulf Rosberg. Han är delägare i Nordic Capital och tjänade 2012 55,8 miljoner. En annan delägare, Måns, tjänade 73,4 miljoner, medan den stackars delägaren Joakim Karlsson bara tjänar 30 miljoner. Han kanske klarar sig på det, men det var lite jämfört med andra, kanske Joakim tyckte.

Så kan man fortsätta. Runt 30 chefer på de största riskkapitalbolagen tjänade under 2011 ungefär 600 miljoner. Kvinnorna, mina vänner, är osynliga i det här gänget – totalt osynliga.

Däremot är kvinnorna väldigt synliga i vårdbolagen som de här grabbarna driver. Där har kvinnorna låga löner, dåliga scheman och slitiga jobb. Dessutom är det väldigt många kvinnliga småföretagare som inte klarar sig, för de köps upp av grabbarna med de stora företagen.

Jag hoppas därmed att jag har klargjort att de här företagen inte främjar feminismens framgång i Sverige eller i Stockholm.

Anförande nr 199

C h r i s t e r M e l l s t r a n d (C): Jag är trött på det är snacket, alltså. Det är mycket snack här om hur kvinnor har det i vården.

Så här är det: Jag har en sambo. Hon är psykolog och jobbar åt Carema Care. De har ny ägare. Hon har tidigare jobbat inom landstinget. Hur tror Ann-Margarethe Livh att hennes lönekarriär hade sett ut utan de privata vårdföretagen? Hon hade haft en usel lönekarriär! De möjliggör att hon kan tjäna bättre pengar. Det du pratar om har du ingen aning om. Jag förstår inte alls vad du menar. När hon lämnade ett landstingsdrivet vårdföretag kunde hon på en gång höja sin lön med över 20 procent genom att gå till privat vård.

Ann-Margarethe, du ger en skev bild av sanningen. Jag tycker inte heller att det är bra med övervinster i vården, men då är det någonting som är fel när det gäller hur vi ställer krav. Det är väl där man ska titta? Skatteeffektivitet är det vi ska tala om. Hur används de här pengarna?

Jag vill inte att pengarna ska sippra ut via politiker som bara strör pengar till höger och vänster. Titta hur det har sett ut i landstingen!

Anförande nr 200

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Jag är så jättetrött på er som inte har kollat upp hur vårdbiträden som har gått från kommunalt till privat har fått det.

Jag kan tala om för dig, Christer, att jag träffade en representant för Kommunal som just jobbar med de privata vårdföretagen. Där har, i det här fallet, tio vårdbiträden som har gått från kommunen till Carema fått sämre, delade scheman. De har inte meddelarfrihet. De har fått lönestopp. De har alltså fått lägre lönehöjningar än motsvarande i kommunal tjänst.

Detta är vad som händer många kvinnor som jobbar i vården. Grattis till din sambo som har fått lönehöjning! Det har inte de flesta vårdbiträden fått.

Anförande nr 201

I n g e g e r d A k s e l s s o n L e D o u a r o n (MP): Jag vill föra tillbaka debatten till det som det handlar om. Det handlar nämligen om att kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur Stockholms stad i största möjliga utsträckning kan undvika att anlita leverantörer som har koppling till företag baserade i så kallade skatteparadis.

Då ställer jag naturligtvis frågan till majoriteten: Är ni emot det här? Det är faktiskt så att ni inte vill utreda frågan om hur man i största möjliga utsträckning kan undvika att anlita leverantörer som har koppling till företag baserade i så kallade skatteparadis. Ni vill inte det. Jag tycker att det är viktigt för våra medborgare att de har detta klart för sig: Majoriteten vill inte det. De vill mörka det.

Det är precis det som den här frågan handlar om. Sedan har vi massor av andra frågor runt omkring.

En sak till när det gäller skatteparadis: Det är inte alltid så bra att de här pengarna hamnar där av helt andra skäl, nämligen av världsskäl. De här pengarna vet man inte riktigt vad man ska göra åt. De kommer till slut att prånglas ut genom banker, och någon kommer att ge folk lån som de inte har råd med. Jag känner flera stycken i Spanien just nu som berättar om människor som kastas ut eftersom de inte kan betala de här lånen.

Detta sätter i gång en massa saker även på världsnivå som man bör vara väldigt medveten om. Det är för mycket pengar! De pengarna ska direkt in i verksamheterna i stället. Det är det som det handlar om och ingenting annat.

Anförande nr 202

H e l e n T ö r n q v i s t (C): Ordförande, Ingegerd! Det är ingen som vill mörka något. Givetvis kollar man referenser vid upphandlingar, om man sköter sina skattebetalningar, och jag antar att man kollar med kreditupplysningen. Det är ingen som vill mörka något.

Men vi kan inte bygga upp ett lokalt, eget system i Stockholm vad gäller uppförandekoder och ett helt administrativt regelverk kring att börja luska i hur det ser ut där. Det är inte effektiv användning av skattebetalarnas pengar heller, utan då är det bättre att lägga pengarna på skolpeng och äldreomsorg som går till verksamhet, mervärde och kvalitet för brukarna.

Anförande nr 203

I n g e g e r d A k s e l s s o n L e D o u a r o n (MP): Det var ett sätt att uttrycka saker på. Jag skulle vilja säga så här: Det handlar om skattepengar, och det handlar om att det finns väldigt smarta sätt att flytta pengar. Det handlar inte om det här nära, utan det handlar om stora företag som skaffar sig sätt att komma undan skatt och det på stora nivåer. Det behöver alla hjälpas åt att motverka. Om inte ni vill det, så tala då om det för era väljare: Nej, det här är vi inte intresserade av.

Anförande nr 204

A n n M a r i E n g e l (V): Det har varit en intressant debatt, och det har sagts väldigt många saker här som är avslöjande. Det har även sagts en hel del saker som inte är sanna, till exempel att AP-fonderna äger ett riskkapitalbolag, att Skanska ägs av riskkapitalbolag och många andra underligheter som faktiskt inte är sanna, så jag får väl, som någon annan gjorde, uppmana er att läsa på lite grann.

Christer Mellstrand från Centerpartiet sade här förut att om det sipprar ut pengar så är det något fel i hur vi ställer krav. Ja, det var väl exakt just det som vi vill göra. Det har varit lite olika schatteringar här, men jag kan konstatera att sanningen är att här i salen och i riksdagen finns det faktiskt bara ett parti som väldigt entydigt är emot att vinstföretag ska sko sig på vår välfärd och som vill sätta stopp för det här.

Vi i Vänsterpartiet har ett väldigt enkelt förslag. Det handlar om att utesluta företag som är registrerade i skatteparadis från stadens upphandlingar. Det handlar inte om någonting annat. Det förslaget yrkar vi bifall till och det kommer vi att rösta på i den proposition som kommer nu.

Anförande nr 205

Ch r i s t e r M e l l s t r a n d (C): Först vill jag säga att man visst kan ställa krav på meddelarfrihet hos privata vårdföretag. Sedan vill jag säga att om du tittar på vilka som investerar i EQT och de företagen så är det ju våra finska och svenska pensionsfonder.

Vad gäller effektiviteten i landstingsdriven vård – det finns självklart jättemycket bra landstingsdriven vård – är det väldigt svårt att kontrollera om det blir övervinster i landstingsdriven vård, men i privat driven vård kan vi ju märka om de tjänar för mycket pengar. Det kan vi reglera och styra genom att ändra kraven i upphandlingarna. Det blir också lätt att avveckla och utveckla.

Vad gäller skatteparadis tror jag att man måste definiera det. Jag vet inte riktigt vad man pratar om här. Det känns som om det bara är ett stort hemskt moln. Det är klart att det finns många företag som för ut pengar som de inte borde, men det är inte så enkelt. Det är liksom inte någon enkel fråga att säga att allt som är skatteparadis är dåligt. Många människor som jag känner har pengar på Bermuda och Jerseyöarna, och de är fullständigt seriösa.

Anförande nr 206

A n n M a r i E n g e l (V): Först ska jag säga att AP-fonderna har 2 procent. Det kallar jag inte precis att äga riskkapitalbolaget.

Christer Mellstrand säger att vi måste sätta stopp för att de ska tjäna för mycket pengar. Det tycker jag låter som ett vagt och svårhanterligt förslag. Landstingsdriven vård får naturligtvis gå med överskott och det återinvesteras i vården. Vårt förslag är väldigt enkelt, och det är inte svårt att säga vilka företag som är riskkapitalbolag och som utnyttjar skatteflykt. Det kan Skatteverket hjälpa till med; jag lovar. Det är väldigt enkelt.

Jag tror att det är mycket svårare att se till att de inte får så mycket vinst, vilket Christer är inne på. Jag har för övrigt inte sett något förslag från er sida åt det hållet. Det låter spännande. Men det är väldigt enkelt att slå fast vilka som är riskkapitalbolag och vilka vi inte tycker ska användas vid upphandling i Stockholms stad. Kalmar kan, och då kan även Stockholm.

Anförande nr 207

B e n g t S a n d b e r g (S): Utan att problematisera den här frågan frågar jag mig och frågar finansborgarrådet om det är så att det är alliansgruppens politiska uppfattning att vi ska ha upphandlingar med företag som gör vinst på tjänster i den generella välfärden? Är det så att ni vill vara öppna för upphandling av välfärdstjänster med företag som för ut vinsterna till andra länder? I så fall är ni unika, för det trodde jag att det fanns en politisk samsyn om i det här landet. Till och med Anders Borg har varit väldigt tydlig i frågan om att inte acceptera en sådan tingens ordning. Men här har ni stått och försvarat i en över en timmes tid varje steg som skulle ifrågasätta att göra på det sättet. Det är oerhört anmärkningsvärt. Ska vi göra affärer med kolsvarta företag också? Svarta marknaden i Sverige omsätter ungefär 170 miljarder. Är det också okej? Borgar de också för jämställdhet och kvalitet? Vilken absurd politisk linje ni driver. Jag har aldrig hört på maken.

Anförande nr 208

T o r u n B o u c h e r (V): Detta är ett mycket kort inlägg. Apropå den skatt som riskkapitalbolag betalar tänkte jag bara berätta att en skatt som de inte betalar är moms. Det har kommit upp några gånger i debatten. Moms är nämligen inte en skatt utan en kostnadsneutral post. Moms kvittas mot moms. De enda som betalar moms är vi stackars konsumenter.

Anförande nr 209

H e l e n T ö r n q v i s t (C): Ja, men det är ändå en inkomst till staten, och det är det vi pratar om. Det är sådant som kommer till nytta för skattebetalarna. De använder vår infrastruktur men de betalar också både inkomstskatt, arbetsgivaravgifter och mervärdesskatt.

Anförande nr 210

T o r u n B o u c h e r (V): En gång till: Moms är ingenting som riskkapitalbolagen betalar. Det är någonting som man kvittar ut. Det kommer oss alla till godo, men det är ingenting som de betalar.

Anförande nr 211

D a n i e l V a l i o l l a h i (M): Jag blev lite fundersam när Bengt Sandberg stod här och svor och sade att inläggen var konstiga. Jag blev lite provocerad av det och tänkte fråga honom varför inte den tidigare socialdemokratiska regeringen gjorde någonting åt de här skattereglerna. Det är en intressant fråga.

Jag har en lista på några namn här: Antigua, Bermuda, S:t Lucia, Jamaica, Panama, Mauritius, Schweiz, Costa Rica, Seychellerna, Liechtenstein, Liberia och Marshallöarna. De här länderna och några till är länder som vi har skrivit informationsavtal med efter valet. Innan dess hade vi skrivit informationsavtal med minst lika många länder till. Problemet har inte varit att vi inte har avtal med de här länderna, utan problemet är ju att det har varit lagligt att göra de här skatteavdragen. Det är först nu när vi har satt stopp för de här orimliga och omoraliska räntesnurrorna som vi äntligen kan sätta dit de företag som är aktiva i Sverige som ska betala skatt i Sverige. Det är jätteviktigt att i synnerhet bolag som är finansierade av skattemedel betalar skatt här i Sverige, och det är därför vi måste göra det mer lönsamt att betala skatt i Sverige och göra det felaktigt och olagligt att inte betala skatt i Sverige.

Det är därför vi sänker bolagsskatten. Vi hörde i ett exempel här någon som nämnde OECD som en bra källa. Ja, och OECD säger också att bolagsskatten är den mest skadliga skatten mot tillväxt. Inte nog med kris och att Europa går back: Nu finns det förslag här på att man ska höja bolagsskatten. Därför har vi varit väldigt noga med att vi sänker bolagsskatten så att vi har ett företagsklimat som gör att bolag kan betala skatt i Sverige.

Anförande nr 212

B e n g t S a n d b e r g (S): Jag ber om ursäkt om du blir provocerad över en svordom. Det var inte det jag ifrågasatte, utan är det så att ni står för en politik där det är okej att vi upphandlar välfärdstjänster med företag som placerar och för ut pengar utomlands. Är det Alliansens politik i Stockholm? I så fall är det stick i stäv med vad era moderpartier säger. Det tycker jag är frustrerande och märkligt.

Anförande nr 213

D a n i e l V a l i o l l a h i (M): Problemet har varit att lagen har tillåtit detta. Vi måste ha en skattelagstiftning, i synnerhet när det gäller bolag och ränteavdrag, som inte gör det lönsamt att föra ut pengar. Så länge det är lagligt är det väldigt svårt att komma åt dem, men det är ju därför vi har ändrat skattelagarna. Det är därför vi har ändrat i ränteavdragen och gör det mer lönsamt att betala skatt här i Sverige.

Jag säger det gärna fler gånger: Jag tycker att svenska bolag som är aktiva i Sverige och har svensk personal av moraliska skäl borde betala skatt i Sverige.

Anförande nr 214

I n g e g e r d A k s e l s o n L e D o u a r o n (MP): Nu har jag förstått att ni på er sida gör allt för att undvika att företag är kopplade till skatteparadis, eller har jag fel?

Jag har nog missuppfattat det där. Jag får inte riktigt ihop det, för det är nämligen så här att det ni egentligen säger är att ja, men vi ser till att allting går sjyst till i alla upphandlingar. Kan ni garantera det och att pengar inte läcker ut, för det är det som är den stora frågan. Kan ni garantera att de företag som gör affärer med Stockholms stad inte läcker ut pengar till skatteparadis där de inte behöver betala skatt på pengarna? Det är min fråga.

Anförande nr 215

D a n i e l V a l i o l l a h i (M): Det som är väldigt intressant i det här är ju att det inte är Stockholms kommun som beskattar företagen, utan det är riksdagen som stiftar lagar om hur vi beskattar företag. Det finns flera partier, i synnerhet på er sida, som under många, många år gjort det mer lönsamt att föra ut pengar och titta mellan fingrarna när företag pumpar ut pengar och gjort en räntelagstiftning som gör det lönsamt att låna av sig själv snarare än att låna på marknadsmässiga villkor.

Detta har vi satt stopp för. I budget efter budget har vi gjort det svårare för företag att ta ut pengar, vi har gjort det svårare att göra ränteavdrag och gjort det mer lönsamt att följa de skattelagstiftningar vi har så att man moraliskt också betalar skatt i Sverige.

När det gäller garantier kan jag inte garantera att solen går upp i morgon, lika lite som Ingegerd kan garantera någonting.

Anförande nr 216

A n n M a r i E n g e l (V): Daniel, själv är jag övertygad om att kapitalismen alltid har frodats och att kapitalisterna har gjort vad de kan för att föra ut pengar. Nu är skillnaden den att förut lade vi inte våra välfärdstjänster och skattepengar från kommunerna i händerna på dem, vilket ni ju gör.

Det informationsavtal som ni har skapat är ju bara ett avtal om att man får lämna ut information om det finns kriminella handlingar. Det stoppar inte alls att man flyttar skattepengar dit.

Jag skulle vilja fråga: Säger du, Daniel, att du tycker att man ska sänka bolagsskatten så mycket att det inte finns någon anledning att föra ut skatt ur Sverige? Uppfattade jag dig rätt?

Anförande nr 217

D a n i e l V a l i o l l a h i (M): För att ta det första: Är det så att man har en massa pengar i ett skatteparadis och bor i Sverige så kan man bli tvungen att skatta för de pengarna. I synnerhet om man äger företag som för ut pengar och man får sin lön utbetalad i skatteparadis, då ligger de och väntar och då kan Skatteverket begära in de uppgifterna för att beskatta pengarna i Sverige. Man kommer alltså åt dem.

Det andra är att vi måste ha en lagstiftning som gör det mer lönsamt att betala skatt här i Sverige. Därför har man sänkt bolagsskatten så att de bolag som följer svensk skattelagstiftning och har marknadsmässiga villkor får mer tillbaka genom sänkt skatt, medan de bolag som vi sätter åt genom att dra åt räntesnurrorna inser att det inte är så lönsamt att ha pengar ute och att de förhoppningsvis måste föra hem dem eller hitta på något annat. Jag kan lova att det sitter ett gäng som dagligen jagar de företag som genom olika knep och knåp försöker undanhålla skattepengar.

Anförande nr 218

B e n g t S a n d b e r g (S): Jag har egentligen bara en replik. Som Daniel säger och som han gärna får replikera på så är det så att det vi inte gjorde då har den borgerliga Alliansen gjort, det vill säga täppt till möjligheten att föra ut vinster från välfärden till andra länder.

Då frågar jag mig: Vad är det då ni argumenterar emot när det gäller den här motionen? Det är väl bara att säga, ja, den är bra och vi ska utreda det här och återkomma med ett bra förslag om att inte upphandla företag som för ut pengar ur landet. Vore inte det en rimlig konsekvens av det du säger, Daniel? Då är det ju bara att säga ja till motionen. Hur svårt kan det vara?

Anförande nr 219

D a n i e l V a l i o l l a h i (M): Det viktiga är att man följer lagen. Här kan vi försöka hålla på med symtom, men det viktiga är att vi har haft en lagstiftning som har tillåtit att man kan föra ut pengar. Nu har vi justerat lagen så att, tror jag, över 8 miljarder tagits in på det här sättet sedan den 1 januari. Sedan utbytesavtalen infördes har över 2 700 personer fört hem pengar till Sverige. Det är alltså folk som förut hade sina pengar i olika skatteparadis och som nu kände sig tvungna att ta hem pengarna. Det är jättebra, men problemet löser vi genom skattelagstiftning, inte genom att vi har upphandlingsregler här i Stockholm.

Anförande nr 220

B e n g t S a n d b e r g (S): Jag är lika förvirrad – vad applåderade ni på er sida åt nu? Att han inte tycker att vi ska ha upphandling? Det var ju precis det han sade. Samtidigt argumenterar ni i över en och en halv timme för motsatsen, apropå luddighet.

Anförande nr 221

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Jag vill bara tydliggöra vårt yrkande. Vi yrkar alltså bifall till Miljöpartiets förslag och lägger vårt reservationsförslag från kommunstyrelsen som särskilt uttalande.